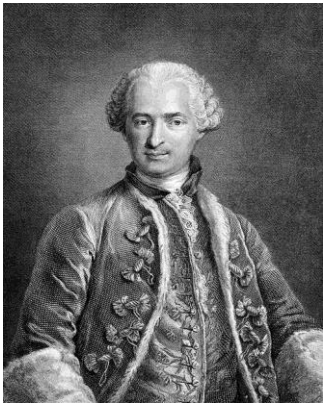
RUDOLF STEINER

CHRISTIAN ROSENKREUTZ ȘI MISIUNEA SA

Opt conferințe ținute în diferite orașe
între 1904 și 1912

Christian Rosenkreutz, întemeietorul rosicrucianismului, este un personaj învăluit în mister, care, în concepţia lui Rudolf Steiner, a influenţat profund viaţa spirituală a omenirii contemporane. Iniţierea sa miraculoasă într-o încarnare anterioară, în secolul al XIII-lea, i-a dat posibilitatea să reunească într-un întreg elemente din înţelepciunea străveche a omenirii şi revelaţiile unei trăiri similare celei încercate de Sfântul Pavel în drumul spre Damasc. În reîncarnarea sa din secolul al XVI-lea a iniţiat un număr de discipoli, care au transmis mai departe aceste cunoştinţe, în cadrul instruirii secrete rosicruciene, bazată pe idealuri înalte. În acelaşi timp Christian Rosenkreutz a reunit în jurul său, în trup fizic sau ca entităţi spirituale, personalităţi capabile să contribuie la o misiune importantă a epocii noastre de cultură, aceea de a-i pregăti pe oameni să atingă înălţimile spirituale nu printr-o separare ascetică de viaţă, ci dăruindu-se intens trăirii lăuntrice, pe baza principiilor ştiinţei spirituale, prin meditaţie şi concentare, dar rămânând în acelaşi timp compatibili cu activităţile lumii moderne.

CUPRINS

CUPRINS PE LARG 6

1. MISTERUL ROSICRUCIENILOR 9

2. CUM SE DOBÂNDESC CUNOŞTINŢE DESPRE LUMILE SUPERIOARE ÎN SPIRITUL ROSICRUCIENILOR? 20

3. CINE SUNT ROSICRUCIENII? 30

4. CREŞTINISMUL ROSICRUCIAN (I) 42

5. CREŞTINISMUL ROSICRUCIAN (II) 57

6. ZORII NOULUI OCULTISM 70

7. MISIUNEA LUI CHRISTIAN ROSENKREUTZ. CARACTERUL ŞI SARCINA EI. MISIUNEA LUI GAUTAMA BUDDHA PE MARTE 80

8. CHRISTIAN ROSENKREUTZ ŞI 94

SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI 94

OBSERVAŢII GENERALE 111

NOTE 113

CUPRINS PE LARG

1. MISTERUL ROSICRUCIENILOR

Berlin, 4 noiembrie 1904

Spiritul esoteric al legendelor. Legenda Templului. Interpretarea acestei legende, reprezentând destinul epocilor a treia, a patra şi a cincea postatlanteană. Revoluţia franceză şi contele de Saint-Germain. Creştinismul epocii a şasea.

2. CUM SE DOBÂNDESC CUNOŞTINŢE DESPRE LUMILE SUPERIOARE ÎN SPIRITUL ROSICRUCIENILOR?

München,11 decembrie 1906

Dificultăţile de a găsi imaginea reală a rosicrucianismului. Cele şapte grade ale iniţierii rosicruciene: studiul, Imaginaţia, cunoaşterea inspirată sau citirea scrierii oculte, pregătirea pietrei filosofale, corespondenţa dintre microcosmos şi macrocosmos, trăirea în macrocosmos, fericirea divină.

3. CINE SUNT ROSICRUCIENII?

Leipzig, 16 februarie 1907

Calea rosicrucienilor în raport cu calea orientală şi calea gnostic-creştină. Cele şapte etape ale învăţăturii oculte rosicruciene.

4. CREŞTINISMUL ROSICRUCIAN (I)

Neuchâtel, 27 septembrie 1911

Modul de acţionare al lui Christian Rosenkreutz. Manifestarea curentului rosicrucian. Colegiul celor doisprezece. Iniţierea celui de-al treisprezecelea. Legea celor o sută de ani. Incarnarea recentă a lui Christian Rosenkreutz.

5. CREŞTINISMUL ROSICRUCIAN (II)

Neuchâtel, 28 septembrie 1911

Alegerea discipolilor rosicrucieni. Lucrările rosicrucienilor în Evul Mediu. Apariţia lui Christos în lumea eterică şi legătura sa cu munca rosicrucienilor.

6. ZORII NOULUI OCULTISM

Kassel, 27 ianuarie 1912

Importanţa sensului evoluţiei istorice în cultura occidentală. Întunecarea spirituală din secolul al XIII-lea. Cei doisprezece şi cel de-al treisprezecelea. Christian Rosenkreutz în secolul al XIII-lea, apoi în secolul al XIV-lea. Reîncarnarea şi karma în operele secolului al XIX-lea. Criza din lumea demonilor şi Misteriul de pe Golgota.

7. MISIUNEA LUI CHRISTIAN ROSENKREUTZ. CARACTERUL ŞI SARCINA EI. MISIUNEA LUI GAUTAMA BUDDHA PE MARTE

Neuchâtel, 18 decembrie 1912

Revoluţia ştiinţifică din secolele al XV-lea, XVI-lea, XVIII-lea şi acţiunea lui Christian Rosenkreutz. Consfătuirea din anul 1604. Riscul de scindare în interiorul omenirii. Misiunea lui Buddha pe Marte.

8. CHRISTIAN ROSENKREUTZ ŞI SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI

Berlin, 22 decembrie 1912

Rolul central al Misteriului de pe Golgota. Buddha şi misteriile din regiunea Mării Negre. Francisc de Assisi. Sfera lui Marte. Înţelegerea dintre Rosenkreutz şi Buddha.

Observaţii generale

Note

Rudolf Steiner despre stenogramele conferinţelor sale

Indice al surselor bibliografice (volumele din care fac parte prezentele conferinţe)

1. MISTERUL ROSICRUCIENILOR

Berlin, 4 noiembrie 1904

Noi am discutat mai demult diferite mituri [Nota 1], ale căror imagini cuprind adevăruri esoterice. Aceste mituri le-au fost date pe vremuri oamenilor pentru ca – atâta timp cât încă nu erau suficient de pregătiţi pentru adevărurile esoterice propriu-zise – să li se transmită mai întâi anumite adevăruri sub formă de imagini. Aceste imagini puneau stăpânire pe corpul cauzal [Nota 2], şi-i pregăteau astfel pe oameni să înţeleagă, în încarnările lor ulterioare, adevărurile esoterice.

Astăzi aş vrea să vă înfăţişez o astfel de prezentare esoterică, realizată cu câteva secole în urmă, şi care continuă să circule şi astăzi sub diverse forme. Iată despre ce este vorba:

La începutul secolului al XV-lea s-a ivit în Europa o personalitate, care fusese iniţiată în Orient [Nota 3] în anumite taine. Această personalitate a fost Christian Rosenkreutz. Înainte ca încarnarea de atunci a lui *Christian Rosenkreutz* să se fi încheiat, el a iniţiat un număr de personalităţi – care abia depăşea cifra zece – în tainele în care fusese iniţiat şi el, în măsura în care acest lucru era posibil pe atunci, pentru oameni din Europa. Această confrerie, care s-a numit confreria rosicrucienilor – *Fraternitas rosae crucis* – a prezentat lumii un anumit mit, printr-o altă confrerie mai extinsă şi cu caracter mai deschis.

Christian Rosenkreutz însuşi expusese pe atunci anumite taine în misteriile cele mai adânci ale rosicrucienilor, taine ce puteau fi sesizate numai de către acei oameni care parcurseseră pregătirea necesară. Dar

după cum am spus, acea mică confrerie nu avea mai mult de zece membri; aceştia erau iniţiaţii rosicrucieni propriu-zişi. Cele învăţate de către Christian Rosenkreutz nu puteau fi împărtăşite direct multor oameni, însă această învăţătură a fost înveşmântată într-un fel de mit. De la prima sa elaborare, la începutul secolului al XV-lea, mitul respectiv a fost adesea relatat şi interpretat în diverse moduri în confrerii. Era povestit într-un cadru mai larg, dar era interpretat numai în cerc restrâns, pentru aceia care aveau maturitatea necesară.

Acest mit [Nota 4], cunoscut sub numele de *Legenda Templului*, avea în linii mari următorul conţinut:

A fost o vreme când unul dintre Elohimi l-a creat pe om; a creat fiinţa omenească pe care a numit-o Eva. Acel Elohim s-a unit cu Eva, şi Eva l-a născut pe Cain. Apoi un alt Elohim, Elohimul Iahve sau Iehova, l-a creat pe Adam. Adam s-a unit la rândul său cu Eva, şi din această căsnicie a rezultat Abel.

Aşadar în cazul lui Cain este vorba de un fiu direct al zeilor, pe când Abel este un vlăstar al oamenilor creaţi, Adam şi Eva [Nota 5]. Apoi mitul continuă în felul următor:

Ofrandele pe care le aducea Abel Dumnezeului Iahve erau plăcute acestuia. Dar ofrandele lui Cain nu erau plăcute, deoarece Cain nu se născuse la porunca directă a lui Iahve. În consecinţă Abel a fost ucis de către fratele său Cain. Şi pentru că l-a ucis pe Abel, Cain a fost exclus din comunitatea lui Iahve. El a plecat în ţinuturi îndepărtate, şi a devenit acolo întemeietorul unui alt neam.

Adam s-a unit din nou cu Eva, şi pentru înlocuirea lui Abel s-a născut Seth, care este menţionat şi el în Biblie. Aşa au apărut două neamuri de oameni: primul provenind de la Eva şi Elohim, neamul lui Cain; iar al doilea, provenind de la simplii oameni, care s-au unit la porunca lui Iahve.

Din neamul lui Cain se trag toţi aceia care au chemat la viaţă pe Pământ artele şi ştiinţele, ca de exemplu Methusael, care a inventat scrisul, şi anume scrierea Tau, şi Tubal-Cain, care i-a învăţat pe oameni să prelucreze minereurile şi fierul. Aşa s-a născut, pe această linie care provine direct de la un Elohim, acea parte a omenirii care exercita artele şi ştiinţele.

Din această linie a lui Cain se trăgea şi Hiram [Nota 6]. El a fost moştenitorul a tot ceea ce se acumulase de-a lungul generaţiilor la fii lui Cain în privinţa cunoaşterii, artei şi tehnicii. Hiram a fost cel mai important arhitect pe care ni-l putem imagina.

Din cealaltă linie, din neamul lui Seth, s-a născut Solomon, care a excelat în tot ceea ce provenea de la Iahve sau Iehova. El era înzestrat cu înţelepciunea lumească, cu tot ceea ce putea oferi o înţelepciune liniştită, limpede, echilibrată, fiilor lui Iehova. Această înţelepciune putea fi exprimată în cuvinte, mergea adânc în inima omului şi îl putea înălţa, dar nu era o înţelepciune capabilă să abordeze direct un obiect şi să producă ceva tangibil, real, în tehnică, artă şi ştiinţă. Era un dar inspirat direct de Dumnezeu, nu o înţelepciune făurită în lumea de jos, izvorâtă din pasiunile omeneşti, din voinţă omenească. În schimb o înţelepciune de acest fel se găsea la fiii lui Cain, la cei care proveneau direct din celălalt Elohim. Aceştia erau oameni care munceau din greu, care voiau să dobândească totul singuri, prin munca lor.

Într-o zi, Solomon s-a hotărât să construiască un templu. El l-a chemat, ca maestru arhitect, pe un vlăstar al fiilor lui Cain, pe Hiram. Era pe vremea când Balkis, regina din Saba, venise la Ierusalim, pentru că aflase de înţelepciunea lui Solomon. Şi într-adevăr ea a fost fermecată de înţelepciunea şi de frumuseţea sublimă a lui

Solomon. El a curtat-o, şi ea s-a învoit să-i fie soţie. Regina din Saba a auzit vorbindu-se despre construirea templului şi a dorit să-l cunoască pe maestrul arhitect Hiram. A rămas profund impresionată de înfăţişarea lui, fiind întru totul captivată de el.

Atunci s-a creat un fel de rivalitate între Hiram şi înţeleptul Solomon. Ca urmare Solomon ar fi făcut bucuros ceva împotriva lui Hiram, dar nu putea să-l îndepărteze, căci trebuia să termine construcţia templului.

S-au întâmplat următoarele. Templul era gata până la un anumit nivel. Mai lipsea un singur lucru, care urma să fie capodopera lui Hiram: marea de bronz. Această capodoperă a lui Hiram trebuia să reprezinte oceanul, turnat în bronz, care să împodobească templul. Toate amestecurile de minereuri au fost pregătite de Hiram în modul cel mai minunat, şi totul era gata de turnare. Dar atunci s-au apucat de lucru trei calfe. Hiram considerase că aceştia nu sunt vrednici să primească gradul de maeştri, iar ei juraseră să se răzbune, şi de aceea căutau să împiedice realizarea mării de bronz. Un prieten de-a lui Hiram, aflând de aceste planuri, i le-a împărtăşit lui Solomon, pentru ca acesta să le împiedice. Dar, din gelozie, Solomon a lăsat lucrurile să-şi urmeze cursul, pentru că el dorea distrugerea lui Hiram. Astfel Hiram a fost nevoit să vadă cum întreg amestecul a fost distrus, fiindcă cele trei calfe adăugaseră masei topite un material nepotrivit. Hiram a încercat să stingă cu apă amestecul ce luase foc, dar aceasta a înteţit focul şi mai tare. Când începuse să-şi piardă nădejdea că va mai putea să-şi

desăvârşească opera, i s-a arătat însuşi Tubal-Cain, unul dintre strămoşii săi. Acesta i-a spus că se poate arunca liniştit în flăcări, pentru că este invulnerabil la foc. Hiram a făcut acest lucru, şi a ajuns în centrul Pământului. Tubal-

Cain l-a condus la Cain, care se afla acolo în starea de divinitate originară. Hiram a fost astfel iniţiat în misterul creării focului, în tainele turnării bronzului, şi altele de acest fel. El a primit de la Tubal-Cain un ciocan şi un triunghi de aur, pe care trebuia să le poarte la gât. Apoi s-a întors, şi a fost în stare să realizeze într-adevăr marea de bronz, să pună la punct turnarea acesteia.

În felul acesta, Hiram a obţinut mâna reginei din Saba. Dar a fost atacat de cele trei calfe şi ucis. Înainte de a muri, a reuşit totuşi să arunce triunghiul de aur într-o fântână. Cum nu se ştia unde este Hiram, s-a pornit în căutarea lui. Chiar Solomon era îngrijorat şi dorea să dea de capăt lucrurilor. Exista temerea că cele trei calfe ar putea trăda vechea parolă a maeştrilor, şi de aceea s-au hotărât să adopte în acest scop un alt cuvânt. Primele cuvinte pronunţate când Hiram va fi regăsit, urmau să constituie noua parolă a Maestrului. Când Hiram a fost găsit, el a mai putut rosti câteva cuvinte. El a spus: Tubal-Cain mi-a promis că voi avea un fiu care va avea mulţi fii; aceştia vor popula Pământul şi vor duce până la capăt opera mea – construirea templului. Apoi a mai indicat şi locul unde putea fi găsit triunghiul de aur. Acesta a fost adus la marea de bronz, şi împreună au fost păstrate într-un loc special al templului, în Sfânta sfintelor. Ele nu pot fi aflate decât de către aceia care înţeleg ce înseamnă toată această legendă a templului lui Solomon şi a marelui său arhitect Hiram.

Acum vrem să trecem de la legendă la interpretare.

Această legendă prezintă destinul omenirii în a treia, a patra şi a cincea epocă postatlanteană. Templul este templul confreriilor oculte, adică ceea ce a clădit întreaga omenire a celor de a patra şi a cincea sub-rase [Nota 7], iar Sfânta sfintelor este locul unde-şi au sediul confreriile

oculte. Acestea ştiu ce semnifică marea de bronz şi triunghiul de aur.

Avem aşadar de a face cu două neamuri de oameni: cu aceia care – reprezentaţi de Solomon – se află în posesia înţelepciunii divine, şi cu neamul lui Cain, descendenţii lui Cain, care înţeleg focul şi se pricep să lucreze cu el. Acest foc nu este focul fizic, ci focul ce arde în spaţiul astral, focul pasiunilor, al impulsurilor şi al poftelor.

Cine sunt fiii lui Cain? Fiii lui Cain sunt – în sensul acestei legende – fiii acelor Elohimi care, în epoca lunară, au rămas puţin în urmă faţă de clasa Elohimilor. De-a lungul perioadei lunare avem de-a face cu kama [Nota 8]. Această kama, sau focul, a fost pătrunsă atunci de înţelepciune. Au existat două feluri de Elohimi. Cei dintâi nu s-au oprit la cununia dintre înţelepciune şi foc, ci au mers mai departe. Şi atunci când i-au alcătuit pe oameni, ei nu mai erau pătrunşi de pasiuni, astfel încât i-au creat cu o înţelepciune calmă şi echilibrată. Aceasta este, în esenţă, religia propriu-zisă a lui Iahve, sau Iehova, înţelepciunea întru totul lipsită de pasiune. Ceilalţi Elohimi, la care înţelepciunea era încă legată de focul perioadei lunare, sunt aceia care i-au creat pe fiii lui Cain.

Avem deci, în fiii lui Seth, oamenii religioşi, cu înţelepciunea purificată de pasiuni, iar în fiii lui Cain pe cei care au elementul impulsiv, care se înflăcărează şi abordează cu entuziasm înţelepciunea. Aceste două neamuri s-au perpetuat în toate rasele de oameni, în toate timpurile. Din pasiunea fiilor lui Cain s-au născut toate artele şi ştiinţele, iar din curentul lui Abel-Seth a luat naştere orice evlavie şi înţelepciune purificată, lipsită de entuziasm.

Aceste două tipuri de oameni au existat mereu, şi lucrurile au continuat aşa, până la cea de-a cincea sub-rasă a rasei noastre rădăcină.

Apoi a urmat întemeierea creştinismului. Prin el, evlavia anterioară, care era mai înainte doar o evlavie venită de sus, a devenit o evlavie complet eliberată de kama. Ea a fost cufundată în elementul care a venit pe Pământ prin Christos. Christos nu este doar înţelepciunea, El este iubirea întrupată: o kama divină superioară, care este în acelaşi timp Buddhi [Nota 8], o kama ce se revarsă în valuri curate, care nu vrea nimic pentru sine, care transformă toate pasiunile într-o devoţiune infinită ce se îndreaptă în afară, o kama inversată. Buddhi este kama inversată.

În felul acesta se pregăteşte, în cadrul tipului de oameni religioşi, înlăuntrul fiilor înţelepciunii, o evlavie superioară, care poate fi într-adevăr entuziastă. Aceasta este evlavia creştină. Ea a apărut mai întâi ca predispoziţie în cea de-a patra sub-rasă a celei de-a cincea rase-rădăcină. Dar acest curent nu este încă în măsură să se unească cu fiii lui Cain. Aceştia îi sunt încă, deocamdată, adversari. În cazul în care creştinismul i-ar cuprinde prea repede pe toţi oamenii, i-ar putea umple într-adevăr de iubire, dar fără ca inima omenească individuală să contribuie la aceasta. Nu ar fi o evlavie liberă, Christos nu s-ar naşte în ei ca frate, ci ca stăpân, ca Domn. Iată de ce fiii lui Cain trebuie să mai lucreze încă de-a lungul întregii sub-rase a cincea. Ei acţionează prin iniţiaţii lor, care clădesc templul omenirii, templu alcătuit din artă lumească şi ştiinţă lumească.

Vedem astfel cum, în timpul celei de-a patra şi a cincea sub-rase, se dezvoltă tot mai mult elementul lumesc, aducând în planul fizic întreaga evoluţie istorică a lumii.

Prin elementul lumesc al materialismului se dezvoltă interesul personal, egoismul, care duce la războiul tuturor împotriva tuturor. Deşi creştinismul era prezent în lume, el rămăsese într-un fel o taină pe care doar puţini o cunoşteau. Dar el i-a făcut pe oamenii celei de-a patra şi a cincea epoci de cultură să realizeze că sunt toţi egali în faţa lui Dumnezeu. Acesta este un principiu creştin fundamental. Însă oamenii nu pot înţelege întru totul acest lucru, atâta timp cât rămân prizonierii materialismului şi ai egoismului.

Revoluţia franceză [Nota 9] a dus la îndeplinire învăţătura creştină în sens lumesc. Învăţătura spirituală a creştinismului: Toţi oamenii sunt egali în faţa lui Dumnezeu – a fost transpusă prin Revoluţia franceză într-o învăţătură pur lumească: Toţi sunt egali aici, pe Pământ. Epoca contemporană a transpus această învăţătură şi mai mult în plan fizic.

Înainte de Revoluţia franceză, o personalitate care prevăzuse toate momentele importante ale revoluţiei a venit la una dintre doamnele de onoare ale reginei Maria Antoaneta, doamna d'Adhémar, cu intenţia de a avertiza. Era contele de Saint Germain [Nota 10], aceeaşi personalitate care întemeiase într-o încarnare anterioară Ordinul rosicrucienilor. El a prezentat atunci următorul punct de vedere: Oamenii ar trebui conduşi în mod lin de la o viziune lumească asupra vieţii la o cultură cu adevărat creştină. Dar puterile lumeşti doresc să-şi cucerească libertatea în furtună, în mod material. El considera că revoluţia este o consecinţă necesară a acestei dorinţe şi a avertizat omenirea în această privinţă. În această încarnare a sa din secolul al XVIII-lea, Christian Rosenkreutz, ca păstrător al celor mai adânci taine ale mării de bronz şi ale sfântului triunghi de aur, a venit cu avertismentul că

omenirea ar trebui să evolueze lent. Dar în acelaşi timp a prevăzut ceea ce urma să se întâmple de fapt.

Acesta este cursul pe care l-a luat evoluţia omenirii în timpul celei de-a patra şi a cincea epoci de cultură postatlanteană. Templul culturii omeneşti, marele templu al lui Solomon, a fost construit. Dar ceea ce urma să constituie de fapt încoronarea sa, trebuie să rămână încă o taină. Încoronarea o putea realiza numai un iniţiat. Iar acel iniţiat a fost neînţeles, trădat, ucis. Iar taina nu poate fi încă revelată. Ea rămâne taina câtorva iniţiaţi ai creştinismului. Este pecetluită în turnarea mării de bronz şi în triunghiul sfânt. Şi nu este alta decât taina lui Christian Rosenkreutz, care a avut o încarnare foarte elevată înainte de naşterea lui Iisus Christos, şi care a formulat pe atunci o afirmaţie remarcabilă.

Îngăduiţi-mi să descriu în câteva cuvinte maniera în care Christian Rosenkreutz a reluat această afirmaţie înaintea Revoluţiei franceze. El a spus: Cine seamănă vânt, culege furtună. Era afirmaţia pe care o făcuse deja în vechime, înainte ca profetul Osea [Nota 11] să spună şi să scrie acest lucru. Căci aceste spuse provin de la Christian Rosenkreutz.

Proverbul „Cine seamănă vânt, culege furtună" este motivul conducător ale epocilor a patra şi a cincea de cultură postatlanteană, şi trebuie înţeles astfel: Voi îţi vei face pe oameni liberi, însuşi Buddhi încarnat se va uni cu această libertate a voastră, şi îi va face pe oameni egali înaintea lui Dumnezeu. Dar spiritul – vânt înseamnă spirit (*ruah* în ebraică), va deveni mai întâi furtună (războiul tuturor împotriva tuturor).

Înainte de aceasta, creştinismul a devenit un creştinism al crucii, care trebuia să evolueze prin sfera pur pământească, în plan fizic. Christos pe cruce, Dumnezeul

crucificat, nu a fost chiar de la început simbolul creştinismului. Dar pe măsură ce creştinismul a devenit tot mai politic, simbolul său a devenit Fiul lui Dumnezeu crucificat, suferind pe crucea trupului lumii. Şi aşa a rămas, ca simbol exterior, în tot restul epocii a patra, şi, în continuare, de-a lungul celei de-a cincea epoci postatlanteene.

Pentru început, creştinătatea a fost legată numai de cultura pur materială a epocilor a patra şi a cincea postatlanteene, iar creştinismul propriu-zis se păstra doar în arierplan, acel creştinism al viitorului, care se află în posesia tainelor mării de bronz şi triunghiului de aur. Acest creştinism are un alt simbol. Nu pe cel al Fiului lui Dumnezeu crucificat, ci crucea înconjurată de trandafiri. Acesta va fi simbolul noului creştinism al celei de-a şasea epoci postatlanteene. Din misteriile confreriei rosicruciene va evolua creştinismul care va recunoaşte marea de bronz şi triunghiul de aur.

Hiram este reprezentantul iniţiaţilor din rândul fiilor lui Cain aparţinând celor de-a patra şi a cincea epoci. Regina din Saba – orice imagine feminină semnifică în limbaj esoteric sufletul – este sufletul omenirii, care trebuie să aleagă între evlavia purificată, dar care nu cucereşte lumea, şi înţelepciunea care cucereşte Pământul, ceea ce înseamnă înţelepciunea legată de învingerea pasiunilor pământeşti. Ea este reprezentanta adevăratului suflet omenesc, care se află între Hiram şi Solomon, şi care este unită cu Hiram în cea de-a patra şi a cincea epocă, pentru că el încă mai clădeşte templul.

Marea de bronz se formează atunci când se amestecă în proporţiile potrivite apa cu minereul topit. Cele trei calfe au făcut un amestec greşit, şi turnarea a fost compromisă. Dar când Tubal¬Cain îi dezvăluie lui Hiram misteriile

focului, Hiram dobândeşte puterea de a uni apa cu focul în mod adecvat. În felul acesta ia naştere marea de bronz. Aceasta este taina rosicrucienilor. Marea de bronz ia naştere atunci când apa înţelepciunii liniştite se uneşte cu focul lumii astrale, cu focul pasiunii. În felul acesta trebuie să se înfăptuiască o unire care este „de bronz", care poate fi purtată în epocile viitoare dacă i se adaugă taina sfântului triunghi de aur, taina lui Atma-Buddhi-Manas [Nota 8]. Acest triunghi, cu tot ceea ce este legat de el, va constitui conţinutul creştinismului reînnoit al celei de a şasea epoci de cultură. Acesta este pregătit de rosicrucieni, şi atunci ceea ce este simbolizat de marea de bronz se va uni cu cunoaşterea reîncarnării şi a karmei. Aceasta este noua învăţătură ocultă, care trebuie reintrodusă în creştinism. Atma – Buddhi – Manas, Sinele superior, constituie taina ce va fi dezvăluită atunci când cea de a şasea subrasă va fi pregătită să o primească. Atunci Christian Rosenkreutz nu va mai trebui să avertizeze, căci tot ceea ce înseamnă luptă pe planul exterior îşi va găsi pacea prin marea de bronz, prin sfântul triunghi de aur.

Acesta va fi mersul omenirii în viitor. Ceea ce Christian Rosenkreutz a lăsat să fie purtat în lume de către confrerii prin această legendă a templului, a fost asumat de către rosicrucieni ca sarcină: Anume să-i înveţe pe oameni nu numai evlavia religioasă, ci şi ştiinţa privitoare la lumea exterioară; însă să-i înveţe să cunoască nu numai lumea exterioară, ci şi puterile spirituale, şi să treacă în felul acesta din ambele direcţii, în cea de-a şasea epocă de cultură.

2. CUM SE DOBÂNDESC CUNOŞTINŢE DESPRE LUMILE SUPERIOARE ÎN SPIRITUL ROSICRUCIENILOR? [Nota 12]

München, 11 decembrie 1906

Printre poeziile mai puţin cunoscute ale lui *Goethe* se numără şi poemul *Tainele* [Nota 13], care este de fapt doar un fragment. Goethe ne povesteşte despre un pelerin, fratele Marcu, care ne aminteşte prin drumeţiile sale de destinul lui Parsifal. După un drum lung, el ajunge la o casă singuratică, un fel de mănăstire. În această clădire găseşte o confrerie, un grup de douăsprezece personalităţi. El învaţă, până la urmă, să cunoască natura şi caracterul celor doisprezece, şi ale celui de-al treisprezecelea, care le este conducător. Fiecare dintre cei doisprezece are de făcut ceva extraordinar de important şi trebuie să dea un fel de descriere a vieţii celui de-al treisprezecelea. Acest al treisprezecelea a trecut prin tulburări şi piedici de tot felul. Despre el se spune:

De puterea ce înlănţuie toate fiinţele
Se eliberează doar omul care se învinge pe sine,

ceea ce înseamnă cel care l-a configurat în sine pe omul superior.

Acest al treisprezecelea, numit Humanus, s-a înălţat întru totul dincolo de sine. Măreţia şi influenţa acestui înţelept, pe care o simţim şi o intuim, este sporită şi mai mult de faptul că, după cum auzim de îndată, el este pe moarte, şi are de dat tot ceea ce are el cel mai frumos şi mai măreţ ca ultimul său dar pentru cei doisprezece, înainte de intrarea sa în lumile spirituale superioare. Şi acum trebuie să răzbată înăuntru „nebunul pur". El trebuie să-l

înlocuiască pe cel de-al treisprezecelea. Asupra acestui fragment plutește ceva din vraja Vinerii Mari. De fapt, toate acestea ar fi trebuit să fie expuse în atmosfera Vinerii Mari. Goethe însuşi îşi explică în oarecare măsură poezia spunând: În lume există multe confesiuni, dar trebuie să vedem în toate acelaşi sâmbure de adevăr. Prin aceste vorbe Goethe indică că el voia ca pornind de la cele douăsprezece religii mondiale să stabilească una care să reprezinte nucleul comun de adevăr al celor douăsprezece. Iar cel de-al treisprezecelea este însuşi reprezentantul acestui adevăr originar. Poemul conturează de fapt indirect concepţia teosofică despre lume. Goethe vrea să exprime într-o imagine poetică modul în care o sinteză a tuturor religiilor poate duce la pace. Atunci când fratele Marcu trece prin poarta mănăstirii, îl întâmpină strălucitoare o cruce cu trandafiri. Goethe cunoştea profunda semnificaţie a acestui simbol, fapt indicat şi de versurile sale:

El e pătruns de sensul cu totul nou Al imaginii ce-i stă în faţă:

E crucea strâns de trandafiri înconjurată.

Dar cine a îmbinat cu crucea trandafirii?

Acestea sunt într-adevăr cuvinte în spirit esoteric.

Astăzi urmează să ne preocupe aşadar problema: Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare, în spiritul rosicrucienilor? Vrem să discutăm câte ceva despre metoda rosicruciană. Ea este una dintre căile de cunoaştere care duc în lumile suprasensibile. Cuvântul rosicrucian poate suna straniu şi neobişnuit pentru unii. S-a vorbit despre rosicrucieni ca fiind membrii unei confrerii secrete, care a apărut în secolul al XIV-lea sub această denumire. Ceea ce apare în enciclopedii şi în literatura curentă despre rosicrucieni este neconcludent. Rosicrucienii au reprezentat o orientare spirituală foarte

precisă, printr-un număr de personalităţi foarte influente. Cât de uşor ajunge cineva să facă cele mai grave erori atunci când crede că a găsit adevărurile supreme, o dovedesc multe dintre publicaţiile în care s-a vorbit despre rosicrucieni. Rosicrucienii alcătuiau una dintre cele mai închise confrerii secrete, şi trebuiau să treacă prin probe severe şi încercări grele. Cel care dorea să intre în Ordinul rosicrucian era supus la foarte multe încercări înainte de a fi primit. El trebuia să parcurgă o instruire ocultă foarte precisă, pentru a ajunge la cunoaşterea de sine. Dar ignoranţa îi poate face pe oameni să vadă doar o caricatură în ceea ce este sublim. Aşa a fost înţeles greşit şi rosicrucianismul, fiind deformat până la caricatural. Ceea ce s-a scris despre rosicrucieni este pur şi simplu şarlatanie. Cine poate evalua în mod corect rosicrucianismul, vede adevărata esenţă a acestuia. Dar cât de greu a fost dintotdeauna să cunoşti rosicrucianismul se poate deduce din faptul că *Helmont*, *Leibniz* şi alţii, nu au putut afla nimic despre rosicrucianism. Iniţierea rosicruciană este reconstituită istoric dintr-o carte de la începutul secolului al XVII-lea [Nota 14], în care se spune printre altele că rosicrucienii s-ar fi ocupat de chestiuni legate de alchimie şi de diverse alte probleme, de exemplu de educaţia superioară, şi altele asemenea. Astfel de lucruri pot fi citite în *Fama Fraternitatis*.

Dar nici acolo nu găsim nimic despre ceea ce este într-adevăr rosicrucianismul, deoarece tainele rosicrucienilor au fost transmise doar prin tradiţie orală. Ceea ce s-a atribuit din afară numelui de rosicrucian este prea puţin potrivit pentru a înţelege esenţa rosicrucianismului. Vrem să ne ocupăm astăzi de metodele adevăraţilor rosicrucieni, în măsura în care acest lucru este posibil în public. Mişcarea teosofică a provenit, la început,

din calea orientală [Nota 15]. Adevărul poate fi găsit pretutindeni, dacă omul ştie să îl caute şi are maturitatea necesară. În omenire a existat cândva un alt mod de gândire, o altă simţire şi o altă voinţă, o altă vedere şi o altă percepţie, pe vremea când vechii hinduşi primeau învăţăturile sfinţilor Rishi. Metodele care erau posibile atunci nu mai pot fi utilizate astăzi. Nimic nu are o valoare absolută în lume, omenirea se află într-o evoluţie continuă. Oamenii au acum o structură complet diferită, mai subtilă, a creierului, chiar şi o compoziţie complet diferită a sângelui, faţă de omul de atunci. De aceea, orice adevăr trebuie reformulat astăzi, şi metodele de iniţiere trebuie organizate în aşa fel, încât să fie potrivite pentru europeanul din ziua de astăzi. Acestea sunt motivele pentru care trebuia să existe rosicrucianismul, pentru care era nevoie de o altă formă de iniţiere. Curentul rosicrucienilor este susţinut de mari Învăţători spirituali, care au rămas întotdeauna în umbră [Nota 16].

Rosicrucianismul cuprinde şapte trepte de iniţiere. [Nota 17] Aceste şapte trepte formează o metodă unitară, prin care europeanul este în stare să treacă toate probele pe care trebuie să le parcurgă. Treptele nu trebuie neapărat parcurse în anumită ordine, ci Maestrul alege, în funcţie de individualitatea discipolului, succesiunea cea mai potrivită pentru el.

Cele şapte trepte sunt: studiul, Imaginaţia (conştienţa imaginativă), cunoaşterea inspirată sau citirea scrierii oculte, pregătirea pietrei filosofale, corespondenţa dintre microcosmos şi macrocosmos, trăirea în macrocosmos, precum şi cea de-a şaptea şi cea mai înaltă treaptă, fericirea divină.

Prin studiu se înţelege însuşirea acelor concepte şi idei care-l fac pe om apt să poată formula judecăţi

sănătoase şi cuprinzătoare asupra corelaţiilor esenţiale. Studiul la rosicrucieni conţinea tot ceea ce avem noi astăzi în teosofie, după îndepărtarea veşmântului oriental [Nota 15]. Ceea ce aduce astăzi teosofia, este înţelepciune rosicruciană. Eu am vorbit şi în conferinţele publice despre învăţătura de bază a rosicrucienilor. Esenţială este însuşirea unei sume de concepte despre lume care să constituie un tot armonios în sine, care să reprezinte un edificiu solid de gândire. Prin rosicrucianism se înfiinţează un sistem de gândire raţional. Rosicrucianul trebuie să fie o persoană gânditoare, lucidă. Aceste învăţături sunt adevăruri inteligibile atât pentru cele mai modeste inimi cât şi pentru firile cele mai spirituale. Care este deci scopul studiului? El ne face să putem privi în lumile suprasensibile, în lumea astrală, apoi în lumea spirituală sau devachanică, în acele lumi care ne înconjoară pe toţi în mod invizibil.

Omul are capacităţile necesare pentru a conştientiza toate aceste lumi care îl înconjoară. Desigur că pentru început aceste capacităţi sunt nedezvoltate. Pentru cel care s-a născut orb, faptul că începe să vadă înseamnă o nouă naştere. Tot aşa, ieşirea la lumină a fiecărei lumi noi constituie pentru om o nouă naştere. Lumea astrală, pe care o numim aşa din anumite motive, se află împrejurul nostru, la fel ca şi lumea spirituală sau devachanică. Este o mare cutezanţă din partea celui care nu ştie nimic despre lumile superioare, să afirme că acestea nu ar exista. Atât lumea astrală cât şi lumea devachanică se deosebesc foarte mult de ceea ce este vizibil în lumea fizică din jurul nostru. În lumea astrală şi în lumea devachanică trăim impresii complet noi. Dar chiar dacă percepţiile din aceste lumi sunt întru totul diferite de cele din lumea fizică, logica rămâne aceeaşi. Gândirea este aceeaşi în toate cele trei lumi; abia

în lumi mai înalte se modifică şi ea. Dacă am învăţat să gândim într-una din aceste lumi, legile gândirii rămân aceleaşi şi în lumile superioare. Totuşi în lumea fizică o eroare se corectează, pentru om, prin experienţă. În celelalte lumi nu există această posibilitate comodă de corectare, şi de aceea omul trebuie să aibă acolo un etalon sigur al obiectivităţii. Dacă pătrunzi acolo fără această obiectivitate, eşti lipsit de sprijin! De aceea era necesar un guru în vechile iniţieri. Guru trebuia să pătrundă ca cea mai înaltă autoritate în sufletul aceluia care era iniţiat în vechea înţelepciune hindusă yoga. În instruirea rosicruciană, această relaţie dintre guru şi discipol este înlocuită de sprijinul unei gândiri educate. Discipolul trebuie să fie propriul său călăuzitor [Nota 18]. De aceea studiul este o parte componentă atât de importantă a formării. În lucrările ***Adevăr şi Ştiinţă*** şi ***Filosofia libertăţii*** [Nota 19] sunt expuse adevăruri fundamentale ale teosofiei, atât pentru inimile cele mai modeste, cât şi pentru oamenii care năzuiesc mai sus. Citirea acestor cărţi implică o participare lăuntrică deplină, fiecare gând trebuie elaborat din cel precedent.

A doua treaptă a căii rosicruciene este Imaginaţia [Nota 20] . Printr-o metodă cuprinzătoare, ea duce deja la primul pas în lumile superioare. Trăirea conştienţei imaginative este legată de sensul mai profund al cuvintelor lui Goethe: „Tot ceea ce este trecător, nu este decât un simbol” [Nota 21].

Dacă luăm în considerare o plantă, putem simţi din alcătuirea şi din fiinţa ei cât de adevărat este faptul că prin ea ni se dezvăluie într-un fel Spiritul Pământului, în întristarea sau în voioşia sa. Este un mare adevăr faptul că omul aparţine Pământului în aceeaşi măsură în care un deget aparţine trupului omenesc. Omul este doar un

membru al întregului, dar el se complace în iluzia că trăieşte de sine stătător. Degetul este ferit de această iluzie, deoarece el nu se poate plimba, desprins din locul lui, pe trupul omului. Dacă simţim că suntem un element component al Pământului, atunci resimţim nu numai poezia cuvintelor lui Goethe despre Spiritul Pământului, ci şi adevărul lor. Şi dacă omul îşi îndreaptă atenţia înspre ceea ce produce Spiritul Pământului la suprafaţa sa, unele plante vor fi pentru el lacrimile, iar altele surâsul Spiritului Pământului.

Prin intermediul instruirii, discipolului i se mai aducea ceva în conştienţă. Lui i se spunea: Priveşte receptaculul plantei, cu organele sale de reproducere îndreptate în mod cast spre Soare. Raza solară sărută interiorul receptaculului. Planta îşi îndreaptă cu inocenţă organele de reproducere în afară, înspre lume. Imaginează-ţi acest fenomen transpus pe o treaptă superioară. Priveşte mai întâi animalul şi omul, şi vezi cum omul ascunde ceea ce planta îndreaptă spre Soare. Şi apoi, spune-ţi: Omul trebuie să atingă cândva o treaptă pe care se va fi retras tot ceea ce este inferior în organele sale. Pe această treaptă superioară, el va îndrepta spre Soare ceea ce este astăzi receptaculul la plantă. Atunci, se va purifica de tot ceea ce este instinctual, individualitatea omenească învingând natura dorinţelor nestăpânite. Această transformare era denumită în înţelepciunea rosicruciană Graalul, Sfânta cupă.

Trăind un răstimp cu asemenea reprezentări, atingem maturitatea necesară pentru a ne înălţa la trăiri superioare. Ochiul fizic nu vede decât sămânţa plantei. Prin pregătire, sufletul ajunge atât de departe încât poate să pătrundă până la imaginea ce rezultă din sămânţă, şi îşi poate da seama ce anume face să crească planta. În faţa

sufletului apare imaginea unei formaţiuni învăpăiate care se înalţă din sămânţă. Învăţăm astfel să vedem spiritualul de dincolo de lucruri, învăţăm să recunoaştem cum tot ceea ce este fizic a luat naştere dintr-o lume a spiritualului.

A treia treaptă în instruirea rosicruciană este numită citirea scrierii oculte. Forţele cosmice care acţionează în lume se dezvăluie prin anumiţi curenţi şi prin combinaţii de culori şi sunete. Această scriere ocultă este înscrisă prin structura ei în Univers. Un exemplu în acest sens este spirala pe care o zărim în Cosmosul exterior în forma a două vârtejuri, înfăşurate unul în celălalt, în nebuloasa Orion. La nivel microcosmic, prima încorporare a embrionului uman are loc tot într-o formă de spirală. Imaginea a două vârtejuri înfăşurate unul în altul este semnul zodiacal al Racului. În scrierea ocultă, acest semn indică trecerea de la un stadiu evolutiv la următorul. De fapt, punctul vernal al Soarelui se afla în semnul Racului atunci când, după scufundarea Atlantidei, în vechea Indie a început o nouă epocă a omenirii.

Un alt semn al scrierii oculte este triunghiul, care este şi el înscris în macrocosmos. La nivel microcosmic, figura triunghiului echilateral cu centrul marcat este simbolul echilibrului obţinut între cele trei puteri sufleteşti. Din armonizarea gândirii, simţirii şi voinţei creşte puterea superioară a iubirii.

După această a treia treaptă, pe care este cucerită conştienţa Inspiraţiei [Nota 20], urmează ritmarea vieţii şi a respiraţiei [Nota 22]. Ea este desemnată în limbajul rosicrucian şi drept prepararea pietrei filosofale. Prin aceasta, este din nou anticipată o treaptă evolutivă ulterioară generală de evoluţie a omenirii. Astăzi, omul are nevoie de oxigen când inspiră. El expiră dioxidul de carbon, ca substanţă nocivă. În cazul plantei este invers, ea

utilizează tocmai dioxidul de carbon şi elimină oxigen. Într-un viitor îndepărtat, omul va folosi în mod conştient carbonul, pe care îl preia astăzi din hrană, pentru clădirea corporalităţii sale, şi nu-l va mai expira. Atunci corporalitatea omenească va fi alcătuită din cu totul altă substanţă decât este astăzi. Această substanţă va fi un carbon transparent, moale. În felul acesta, însuşi trupul omului devine piatra filosofală. Iar simbolul acesteia este diamantul de transparenţa cristalului, care este alcătuit din carbon.

Acest întreg proces este pregătit printr-o ritmare a respiraţiei, ca şi în general a tuturor proceselor vitale. La plante şi la animal, aceste procese sunt reglate din exterior. La omul actual nu mai are loc o reglare din exterior, el trebuie să-şi creeze singur ritmul care în natură domneşte fără contribuţia fiinţelor care trăiesc în ea. Respectarea riguroasă a unui astfel de ritm constituie o parte componentă importantă a instruirii rosicruciene.

Pe cea de-a cincea treaptă a instruirii rosicruciene este trăită corespondenţa dintre microcosmos şi macrocosmos. *Paracelsus* spune că tot ceea ce se află în spaţiu, în jurul nostru, este înrudit cu noi. – În lume se află literele separate, iar omul este cuvântul. Pe această treaptă este posibilă o adâncire înlăuntrul nostru. Omul posedă în mic, în esenţă, ceea ce există afară în lume. Să te cunoşti pe tine însuţi pentru a cunoaşte lumea este sarcina care se pune pe această treaptă.

Trăirea în afară, în macrocosmos, este ceea ce se cere pe următoarea treaptă, cea de a şasea. Aici omul trebuie să iasă din sine însuşi, şi să lase în urmă tot ce este al său. El învaţă acum să cunoască într-adevăr macrocosmosul.

Cea mai înaltă treaptă pe care o poate atinge rosicrucianul este fericirea divină. Pe această treaptă

iniţiatul concreşte cu întregul Univers, el vieţuieşte culmea evoluţiei umane aşa cum este ea prevăzută pentru omenire într-un viitor îndepărtat. Discipolul rosicrucian îşi îndreaptă întreaga strădanie întru pregătirea acestei evoluţii.

În om trăieşte o natură inferioară, pasivă, şi un element activ. Dacă se dezvoltă în modul descris, el îşi învinge natura inferioară şi renaşte prin spirit. Acest sens al evoluţiei umane este conţinut în cuvintele lui Goethe [Nota 23]:

Şi cât timp nu îl ai pe acest
„să mori şi să devii!"
Eşti doar un trist oaspete
Pe întunecatul Pământ.

Simbolul pentru „să mori" este crucea. Simbolul pentru „să devii" sunt trandafirii. Trupul fizic al omului reprezintă crucea.Tot ceea ce este legat de forţele de creştere constituie elementul pasiv din om. Iar dintre acestea face parte în special laptele. Dimpotrivă, în sânge, omul care năzuieşte spre evoluţie dezvoltă un element activ. Aceasta este taina trandafirului alb şi a celui roşu. Natura umană superioară este cea care caută echilibrul între trandafirul alb şi trandafirul roşu. În poemul lui Goethe [Nota 24] *Tainele*, cel de-al treisprezecelea ne oferă imaginea omului care a atins această treaptă înaltă. De aceea, cuvintele spuse de acest al treisprezecelea pot fi considerate drept leitmotiv pentru întreaga strădanie rosicruciană:

Căci orice forţă tinde înainte, în depărtare,
Spre a trăi şi a acţiona şi aici şi acolo;
Şi, dimpotrivă, ne înghesuie şi ne frânează din orice parte
Curentul lumii luându-ne cu sine;
În această furtună lăuntrică şi în conflictul exterior

Spiritul percepe un cuvânt greu de înţeles:
De puterea ce înlănţuie toate fiinţele
Se eliberează doar omul ce se învinge pe sine.

3. CINE SUNT ROSICRUCIENII?

Leipzig, 16 februarie 1907

Pentru cei care se ocupă de literatura teosofică, în jurul numelui de rosicrucian planează ceva nedefinit, neclar, ca şi cum în spatele său s-ar ascunde un mister. Mulţi consideră că această denumire a fost atribuită unor oameni care în secolul al XVIII-lea s-au îndeletnicit cu tot felul de vrăji posibile şi imposibile. În operele celor care încearcă să cerceteze rosicrucianismul din punct de vedere ştiinţific şi istoric se simte o nedumerire binevoitoare atunci când se afirmă cam aşa ceva: A existat cândva un fel de confrerie care avea idealuri înalte şi idei morale progresiste. Este posibil să se mai vorbească şi despre formulele lor simbolice. În orice caz, în operele savante s-a accentuat tot mereu faptul că rosicrucienii ar fi decăzut. Dacă rosicrucienii ar fi fost vreodată aşa cum s-a spus în acele scrieri, rosicrucianismul ar fi fost absurd. În realitate, ei se numără printre cei mai valoroşi membri ai omenirii. Această afirmaţie nu poate fi justificată pe baza informaţiilor din afara grupului respectiv. Tainele nu au fost transmise niciodată prin intermediul cărţilor. Dacă s-a dat vreodată ceva în vileag, aceasta s-a petrecut numai prin trădare, sau ceva de felul acesta, şi atunci acel ceva a putut trece cu uşurinţă drept nerozie sau superstiţie. Dar o astfel de abordare nu are nimic comun cu ceea ce a fost rosicrucianismul. Câte ceva cu privire la ceea ce cuprindea rosicrucianismul poate fi totuşi găsit într-o carte care a

apărut în anul 1616. Autorul se numea *Johann Valentin Andreae*. Cartea se intitulează *Nunta chimică a lui Christian Rosenkreutz* [Nota 25], şi prezintă evoluţia unui om care a devenit rosicrucian. Ulterior, Andreae a publicat o carte din care nu se putea deduce dacă a fost vorba de ceva serios, de o glumă sau de o retractare.

În consideraţiile de astăzi vom dezvălui ceea ce este îngăduit să devină public chiar în zilele noastre, din ceea ce este în realitate rosicrucianismul. În toate timpurile a existat o iniţiere. Oamenii se află pe trepte diferite de evoluţie. Există oameni aflaţi la un nivel superior, care sunt iniţiaţi în cele mai profunde taine ale lumii, care ştiu ceva despre cum se formează lumile, cum a luat naştere Pământul, şi cum ating oamenii trepte de evoluţie tot mai înalte. Atunci când se spune despre iniţiat că este un cunoscător, lucrurile sunt privite adesea cu prea multă uşurinţă. Căci a şti care este adevărata taină a omului, a şti care este viitorul omului, constituie cel mai mare lucru pe care-l poate învăţa cineva. Pentru că există o cunoaştere care acţionează de-a dreptul ucigător asupra oamenilor nepregătiţi. Dacă aceasta ar fi comunicată fără o pregătire prealabilă, omenirea s-ar prăpădi. S-ar produce o scindare a omenirii, cea mai mare parte a sa ar fi distrusă, iar această cunoaştere ar acţiona favorabil doar asupra unei mici părţi a omenirii. Taina nu poate fi smulsă unui iniţiat de către cei nechemaţi; prin nici o tortură, prin nici un supliciu. Chiar dacă i-aţi cere unui iniţiat să o facă, el nu ar revela niciodată unui nechemat tainele ultime ale lumii. El ar înnebuni sau ar fi ucis numai de gândul că ar trebui să dezvăluie cuiva nevrednic taina. Aş vrea să vă înfăţişez perspectiva întregii evoluţii care depinde de această taină prin următoarea imagine: o alee care aparent se îngustează

din ce în ce mai mult, deşi marea taină va fi cândva dezvăluită tuturor oamenilor.

Rosicrucianismul este *un* mod de iniţiere. El a fost întemeiat de Christian Rosenkreutz. Există diferite căi de iniţiere. Una a fost învăţată de hinduşi de la vechii Rishi; aceasta este calea orientală yoga. Apoi a existat calea creştin-gnostică, iar cea de-a treia este calea rosicruciană [Nota 26]. Toate trei căile conduc la culmea iniţierii. Dar în mod obişnuit nu se ia în considerare cât de fundamental diferite de cele ale europeanului sunt predispoziţiile spirituale şi fizice ale indianului. Chiar prin particularităţile corpului său europeanului i-ar fi imposibil să meargă pe calea indiană. În afară de aceasta, nu se ţine seama nici de influenţa condiţiilor exterioare, cu marea lor diversitate. Puteţi să observaţi că în India şi în general în ţările calde anumite boli – ca holera sau variola – au o cu totul altă desfăşurare decât în zonele reci ale globului. Mediul înconjurător este complet diferit şi influenţează în mod corespunzător toate învelişurile omului. De aceea este ciudată părerea că pentru un european ar fi realizabilă instruirea yoga. Este de fapt o eroare. În schimb nu s-a ştiut că, începând din secolul al XIV-lea, rosicrucienii au păşit pe o altă cale de iniţiere.

Calea rosicruciană nu este nicidecum necreştină. Pentru mulţi dintre cei care se află ancoraţi cu ardoare şi temeinicie în creştinism, calea creştin-gnostică este cea corectă, şi ei ating pe această cale culmea cea mai înaltă. Dar numărul oamenilor de acest fel este în scădere. Rosicrucianismul are în vedere cele mai adânci taine ale creştinismului, dar aduce pe deasupra posibilitatea de a îndepărta toate îndoielile care le sunt induse oamenilor prin concepţii populare sau mai puţin populare. Nimeni nu este ferit astăzi de cele mai amare îndoieli, care îl asaltează

din toate părţile. Prin instruirea creştină omul nu ar putea înfrunta în mod corespunzător aceste îndoieli, nu s-ar putea feri şi nu ar şti să se apere de ele. Nu trebuie să luaţi acest afirmaţii în mod exterior. Dacă cineva s-ar gândi să spună, de exemplu: Eu nu-l citesc pe Haeckel, ci mă izolez în concepţia mea creştină despre lume, nu ar rezolva nimic în felul acesta. În lumea în care trăim, omul este saturat de civilizaţie. Atunci când utilizăm trenurile sau sursele de lumină recent descoperite, ne folosim de legile naturii. Oricât de tare s-ar izola omul, prin fiecare locomotivă, prin fiecare sursă de lumină artificială, i se comunică gândurile care roiesc în ambianţa sa spirituală. Dacă cineva ar rămâne doar la citirea Bibliei, trupul său astral, trupul său sufletesc ar fi înconjurat noaptea de toate senzaţiile sufleteşti distrugătoare posibile. Nu vă daţi seama de ce aţi devenit nervoşi. Cel care cunoaşte gândurile ce se revarsă inconştient, o ştie. Nu este vorba numai de ştiinţa materialistă ca atare, ci despre întreaga atmosferă spirituală în care trăim. În secolul al XII-lea încă mai domnea ardoarea religioasă, Biserica era spirituală şi reprezenta centrul, din punct de vedere exterior. Omul care lucrase din greu se refugia în casa Puterilor spirituale, şi îşi găsea acolo liniştea. Astăzi lucrurile s-au schimbat. Instruirea rosicruciană ia în considerare aceşti factori actuali, ea ţine seama de tot ceea ce i se întâmplă omului modern.

Ce este aşadar educaţia rosicruciană? În cadrul ei veţi face cunoştinţă cu idealuri înalte. Cine vrea să parcurgă această instruire trebuie să se adreseze celui care posedă cunoaşterea corespunzătoare. Deja de la primii paşi pe care îi face, discipolul va înţelege despre ce este vorba. Prin instruirea rosicruciană se produce o transformare

completă a omului. Omul poate deveni cetăţean al lumii superioare numai dobândind capacităţi ale acesteia.

Instruirea secretă rosicruciană are şapte părţi componente. În primul rând, adevăratul studiu. În al doilea rând, însuşirea Imaginaţiei. În al treilea rând, deprinderea scrierii oculte. În al patrulea rând, descoperirea pietrei filosofale. În al cincilea rând, cunoaşterea omului însuşi, a Universului în mic, a microcosmosului. În al şaselea rând, cunoaşterea macrocosmosului, şi în al şaptelea, cunoaşterea a ceea ce este fericirea divină. Adesea apar abateri în această succesiune, astfel încât un Maestru spiritual poate alege, în funcţie de individualitatea discipolului, de exemplu ca ceea ce se află pe locul al cincilea, să devină treapta a patra.

Vă veţi întreba: Mai există şi astăzi un rosicrucianism veritabil? – Da, există, şi el va dobândi abia în viitor cea mai importantă semnificaţie a sa. Fraţii rosicrucieni au şi anumite semne de recunoaştere. Prea puţini dintre ei se arată în public, o parte acţionează în deplină izolare. Cine îi caută, îi găseşte. Iar cel care nu îi găseşte, poate considera că pentru el încă nu a venit timpul să-i găsească. Dar întâlnirea va avea loc în mod inevitabil. Adesea ea se petrece ca din întâmplare. S-ar putea, de exemplu, să fiţi nevoiţi să rămâneţi trei ore într-o sală de aşteptare, din cauza înzăpezirii unui sector de cale ferată. Un străin se apropie, aparent întâmplător, de dumneavoastră. L-aţi găsit în el pe Maestrul dumneavoastră spiritual. Acesta este doar o posibilitate, pe care o amintesc aici.

În primul rând: Studiul corespunzător. Ce se înţelege prin aceasta? Sunteţi conduşi în lumi pe care omul obişnuit nu are nicio idee. Este nevoie să ne putem orienta corespunzător în aceste lumi. Un visător, care nu are un sprijin solid în gândirea sa, nu este potrivit pentru această

cale. Este necesară gândirea cea mai sigură. Omul trebuie să privească în jur, trebuie să se străduiască să perceapă ce este în jurul său cu o privire sănătoasă, dar, de asemenea, trebuie să fie în stare să-şi închidă simţurile. Prin aceasta vă spun ceva ce nu este apreciat de oricine, nici chiar de cei mai mari filosofi. Eduard von Hartmann de exemplu, a afirmat în repetate rânduri: în orice gând a mai rămas ceva din impresiile simţurilor, fie o impresie sonoră, fie una cromatică. – Denotă o lipsă incredibilă de modestie să afirmi că o gândire care să nu conţină nimic sensibil nu este posibilă. Ceea ce duce la o astfel de gândire, eliberată de senzorial, este prezentat acum în literatura spiritual-ştiinţifică şi în conferinţe.

Cei care se dovedesc apţi, sunt îndreptaţi mai adânc în cunoaştere. Dar partea elementară a acestei cunoaşteri este accesibilă unei mari părţi a omenirii. Studiul care ne îndepărtează de perceperea senzorială a lumii, şi care este oferit astăzi oamenilor, constă într-o educare a gândirii. Aceasta nu are nimic comun cu ceea ce ne înconjoară ca senzorialitate. Cine vrea să pătrundă mai adânc, trebuie să-şi conducă spiritul înspre un antrenament intensificat al gândirii. Am încercat să dau îndrumări pentru o astfel de gândire eliberată de senzorial în două lucrări, ***Filosofia libertăţii*** şi ***Adevărşi ştiinţă***. Cine va începe să aprofundeze aceste cărţi, va observa cum se înşiră un gând după altul, conform unei anumite necesităţi a succesiunii de idei. Toţi cei care năzuiesc să ajungă mai sus, primesc astfel un instrument care să le permită o creştere spirituală corectă.

În al doilea rând: însuşirea Imaginaţiei. Aici, reprezentarea se deosebeşte de gândirea obişnuită. Reflectaţi la expresia lui Goethe: „Tot ceea ce este trecător, e doar un simbol”. Când vedeţi un om cu faţa zâmbitoare

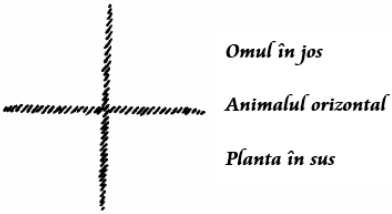
sau cu chipul mâhnit, nu spuneţi că pe chipul lui se formează o cută, sau că o lacrimă i se rostogoleşte pe obraz, ci veţi spune că primul aspect este expresia unui suflet vesel, iar cel de-al doilea al unui suflet trist. Exteriorul vă face accesibil lăuntricul, exteriorul constituie un simbol, o alegorie pentru exprimarea sufletului. Oricine va accepta acest lucru în cazul omului. Orice om cunoaşte diferenţa dintre aspectul fizic al capului unui om şi ceea ce exprimă chipul său. Geologul descrie Pământul, fără să fie preocupat de altceva decât de structura pur fizică a acestuia. Oamenii nu-şi dau seama că trupul Pământului este corpul unei fiinţe, şi că anumite plante sunt expresia voioşiei Spiritului Pământului, iar altele expresia tristeţii lui. Goethe a ştiut să ne spună câte ceva despre aceasta, el ştia să vadă Pământul ca pe un trup, şi ştia ce Spirit îl pătrunde. În Faust, el îl face ca Spiritul Pământului să spună:

În val de viaţă, în viscol de fapte
Sui, cobor în vânt,
Prin toate mă cern!
Leagăn şi mormânt,
Un ocean etern,
O pânză-n schimbare,
O viaţă-dogoare,
La războiul vremii-n vuiet mă frământ
Şi dumnezeirii-i ţes un viu veşmânt.
(*Faust* – Noapte, traducere de Ştefan Augustin Doinaş, Editura Univers, 1982.)

Tot ceea ce se află pe Pământ este un simbol pentru ceea ce se petrece în interiorul Pământului. Oamenii se plimbă încolo şi încoace pe trupul Pământului. Din trupul meu – aşa poate spune Pământul – creşte ceea ce îi dă omului pâinea. În acel loc al Evangheliei după Ioan, în care

se spune: „Cine mănâncă pâinea mea, mă calcă în picioare” (Ioan, 13,18), este exprimat unul din cele mai profunde misterii întru înţelegerea lumii.

Ne însuşim conştienţa imaginativă prin faptul că vedem un simbol în orice lucru. Dar pentru aceasta, trebuie să fi învăţat mai înainte gândirea logică. În instruirea rosicruciană, nu va alege nimeni un alt simbol. Fiecare va resimţi în toate un simbol al veşnicului. Va trebui să înveşmântez aici într-un dialog ceea ce se ascunde în spatele unei alegorii care a fost predată mai întâi în templele medievale şi apoi în şcolile rosicruciene. Maestrul spunea discipolului: Priveşte planta, cum îşi înfige rădăcina în sol, şi cum îşi îndreaptă spre lumina Soarelui receptaculul, sediul organelor sale de reproducere. Raza Soarelui sărută cu castitate receptaculul floral şi în felul acesta ia naştere o nouă fiinţă. Raza Soarelui este numită şi Sfânta lance a iubirii. Chiar şi *Darwin* spunea: Rădăcina plantei poate fi comparată cu capul omului. – Omul este o plantă inversată. Organele sale de reproducere sunt îndreptate în mod pudic spre centrul Pământului. Animalul se află între om şi plantă. Cele trei regnuri ale naturii sunt desemnate figurativ printr-o cruce.

Platon spunea: Sufletul lumii este răstignit pe crucea trupului lumii.

Maestrul rosicrucian îi cerea discipolului: Compară deci materia carnală cu materia vegetală castă – va veni însă o vreme când omul va fi curăţat de pofte şi pasiuni şi

se va maturiza pe o treaptă superioară, luminând în întâmpinarea Soarelui spiritual, tot atât de pur şi de lipsit de pofte ca şi planta cea pură. Prin acest ideal el îşi va purifica trupul în aşa măsură, încât fecundarea se va desfăşura într-un mod cast şi pur. Acest ideal este reprezentat în instruirea medievală prin Sfântul Graal [Nota 27]. Potirul este un simbol sfânt pentru ceea ce va trebui să fie senzorialitatea umană, atunci când va ajunge să fie identică cu ceea ce este potirul receptaculului floral. Atunci ea va fi sărutată de porumbelul alb – potirul este înfăţişat cu un porumbel alb deasupra lui.

Această spiritualizare a lumii, perceperea ambianţei omului în asemenea imagini, ne înalţă până la contemplarea imaginilor astrale. Din fire şi simţire se formează conştienţa imaginativă.

În al treilea rând: deprinderea scrierii oculte. Scrierea ocultă constă în reproducerea curenţilor lăuntrici ai naturii. Un astfel de semn este simbolul vârtejului. Dacă aţi putea vedea întreaga nebuloasă a lui Orion, aţi percepe-o ca înfăşurarea a două cifre de şase una în alta. Vedeţi astfel în nebuloasă o lume care se distruge, şi o lume care se naşte. Aşa este pretutindeni. Când planta rodeşte, nimic din vechea plantă nu trece în cea nouă. Nimic altceva nu face să se formeze o nouă plantă, decât forţele. Şi în acest caz aţi vedea doar spirala, înfăşurându-se şi desfăşurându-se. Tot aşa aţi putea vedea cum o cultură veche se înfăşoară în ea însăşi, iar cea nouă se desfăşoară în afară. Acest proces ne poate ajuta să înţelegem un astfel de semn.

Cu opt sute de ani înainte de naşterea lui Christos, Soarele intra în semnul Berbecului, sau al Mielului. În fiecare primăvară acest punct se deplasează câte puţin [Nota 28]. Acum, punctul vernal se află în constelaţia Peştilor. În vechime, oamenii credeau că Berbecul le aduce deplina mântuire, noua putere a primăverii. Chiar şi pe Mântuitor l-au pus în legătură cu aceasta. În prima perioadă a creştinismului, simbolul său era crucea cu mielul. Mai înainte ca Soarele să se afle primăvara în constelaţia Berbecului, el s-a aflat în constelaţia Taurului. Pe atunci, egiptenii îl venerau pe Apis, iar perşii pe taurul lui Mythras. După potop, Soarele s-a aflat în constelaţia Racului. Racul a primit acest semn ocult:

Există multe astfel de linii, dar şi diverse culori. Şi învăţarea acestor semne ne face să pătrundem înlăuntrul forţelor şi puterilor naturii. Prin scrierea ocultă, se învaţă cultivarea voinţei.

În al patrulea rând: descoperirea pietrei filosofale. În secolul al XVIII-lea, aceasta constituia o taină. Cineva a dezvăluit pe atunci ceva în această privinţă, spunând: Este ceva cunoscut de oricine. Piatra filosofală este totodată lucrul cel mai nobil pe care îl poate dobândi omul, este ceea ce poate face omul din organismul său, pentru a ajunge la o dezvoltare superioară.

Aş dori să vă amintesc aici o parabolă din filosofia vedanta. Cândva, oamenii au vrut să verifice dacă omul poate trăi şi fără ochi. După un an, cel supus încercării a spus: da, am trăit, dar am fost orb. – Apoi el a încercat să

trăiască fără urechi. Şi după un an, a spus: da, am trăit şi fără urechi, dar am fost surd. – I-a fost luat şi glasul, şi a trăit ca mut. Apoi urma să i se ia şi respiraţia, dar asta nu s-a mai putut: fără respiraţie nu putea trăi. Respiraţia ne aduce aerul vital. „Şi Dumnezeu i-a suflat în nări suflare de viaţă, şi el s-a făcut astfel un suflet viu". Cu fiecare respiraţie inspirăm oxigen şi eliminăm dioxid de carbon. În cazul plantei, circuitul este invers. Planta îşi construieşte trupul din carbon. De aici vine faptul că noi mai găsim încă plante încastrate în cărbune, şi după milenii. Omul are în sine carbonul, el inspiră oxigen şi produce dioxid de carbon, care este îndepărtat. Asta face şi animalul. Însă şcoala rosicruciană predă o configurare deosebită a procesului respirator, prin care omul învaţă procesul ce se desfăşoară în plante. În felul acesta, omul va fi în stare să transforme carbonul în sine, şi va putea schimba el însuşi sângele albastru care vine de la organe, în sânge roşu. El va prelua în sine natura plantei, şi va face cândva ceea ce face planta astăzi. Rosicrucianul spune: Astăzi, trupul tău este alcătuit din carne. Cândva, tu îl vei clădi prin respiraţia ta. În tine va apărea natura plantei, dar tu nu vei dormi ca ea, ci vei acţiona clarvăzător.

Înspre acest ideal se îndreaptă omul, acela de a-şi clădi trupul din carbon – cărbunele obişnuit este piatra filosofală. Când trupul omului va fi devenit stelar, el nu va fi cărbune negru, ci carbon transparent, limpede ca apa. Acestea nu sunt numai procese chimice, ci sunt idealuri înalte. Spre această stare se îndreaptă rosicrucianul, în mod gradat, iar mai târziu întreaga omenire se va înălţa până acolo.

În al cincilea rând: cunoaşterea omului ca microcosmos. Lumea este dispersată în tot restul naturii, iar omul este un extract al acesteia. Tot ceea ce se află în

lume constituie literele, iar omul este cuvântul format din ele. La începutul secolului al XIX-lea, *Oken* şi *Schelling* au prezentat idei fundamentale, cât se poate de corecte, în această privinţă. Ei au încercat să-şi explice ce fiinţă corespunde unui anumit organ. Oken a procedat întrucâtva grotesc, atunci când a declarat că limba este o sepie. *Goethe* spunea: ochiul este format din lumină, şi pentru lumină. Vom cunoaşte adevărata natură a luminii abia când vom descoperi în om ceea ce corespunde luminii.

Maestrul îi dă discipolului un fir conducător, acela de a se concentra asupra unui punct, asupra unui organ din spatele bazei nasului, şi el învaţă să cunoască natura conştienţei de vis a omului, pe lângă conştienţa clară actuală. Şi omul învaţă să cunoască întreaga lume, dacă se cufundă în splină, ficat şi alte organe. Dacă prin această cufundare lăuntrică – exagerarea este periculoasă – el şi-a extins conştienţa, atunci va creşte împreună cu întreaga lume.

În al şaselea rând: cunoaşterea macrocosmosului. Cine a cunoscut cele de pe treptele anterioare, va recunoaşte şi creatorul din spatele tuturor făpturilor create.

În al şaptelea rând: cunoaşterea fericirii divine. Pe treapta a şaptea, omul atinge o stare care scoate la suprafaţă, din profunzimile sufletului, sentimentul întregului şi sentimentul fericirii, la care este îndreptăţit abia pe această treaptă. Doar prin cunoaşterea macrocosmosului învaţă să se transpună în acest sentiment universal. Fericirea divină este o transpunere clară a sinelui în fiecare lucru în parte. Omul învaţă aici ce anume se află în spatele naturii sufletului. Cineva mi-a spus odată: Eu nu am crezut vreodată că piatra ar simţi ceva când este lovită. – Spiritul regnului mineral resimte

spargerea în bucăţi a pietrei drept cea mai înaltă încântare, drept sentiment de fericire. Dacă nouă ni se pare că un bloc de marmură ar trebui să resimtă spargerea sa ca o tortură, pentru spiritul stâncii este cea mai înaltă fericire. Aţi putea întreba: De ce aceste lucruri nu ne sunt împărtăşite? Cineva îmi spunea cândva că aceasta ar putea fi de cel mai mare folos omenirii. Eu i-am replicat: oamenii ar vrea să tragă avantaje egoiste din aceasta, iar această taină nu trebuie pusă decât în slujba altruistă a omenirii.

Această taină era ştiută de rosicrucieni, iar cei care trec acum prin lume şi se află în slujba progresului uman împărtăşesc ceea ce serveşte acestui progres, şi ei ştiu cum se poate înfăptui „nunta chimică" [Nota 29].

4. CREŞTINISMUL ROSICRUCIAN (I)

Neuchâtel, 27 septembrie 1911

Aflându-mă aici pentru prima dată, la această ramură recent constituită, care poartă numele lui Christian Rosenkreutz, mă simt cuprins de o profundă satisfacţie. Acest fapt îmi dă posibilitatea, pentru întâia oară, să vorbesc într-un mod mai concret despre Christian Rosenkreutz. În ce constă personalitatea lui Christian Rosenkreutz? Nu se poate spune totul despre această personalitate într-o singură seară, astfel că astăzi vom vorbi numai despre Christian Rosenkreutz însuşi, iar mâine seară despre opera lui.

Pentru a putea vorbi despre Christian Rosenkreutz trebuie să ai o mare încredere în Misteriile vieţii spirituale, o încredere nu numai în el ca persoană, ci o încredere în marile taine ale vieţii spirituale. Dar şi constituirea de către

dumneavoastră a unei noi ramuri presupune credinţă în viaţa spirituală.

Christian Rosenkreutz este o individualitate care acţionează la fel de bine când este încarnată, ca şi atunci când nu se află într-un corp fizic; el acţionează nu numai ca entitate fizică şi prin forţe fizice, ci, mai ales, în mod spiritual, cu ajutorul unor forţe superioare.

După cum ştim, omul trăieşte nu numai pentru sine, ci şi în legătură cu marea evoluţie a omenirii. Când omul obişnuit trece prin poarta morţii, corpul său eteric se dizolvă în Univers. Dar din corpul eteric dizolvat rămâne întotdeauna un rest, o parte, şi în felul acesta noi suntem înconjuraţi de resturile corpurilor eterice ale celor decedaţi, fie în folosul fie în detrimentul nostru. Ele acţionează asupra noastră spre bine sau spre rău, după cum noi înşine suntem buni sau răi. În acest sens, corpurile eterice ale marilor individualităţi au asupra noastră o influenţă considerabilă. Din corpul eteric al lui Christian Rosenkreutz izvorăşte o mare forţă care poate acţiona asupra sufletului şi asupra spiritului nostru. Este de datoria noastră să cunoaştem aceste forţe. La aceste forţe facem apel noi, ca rosicrucieni.

Strict vorbind, mişcarea rosicruciană îşi are începutul în secolul al XIII-lea. Atunci, aceste forţe acţionau foarte puternic şi începând din acea epocă există un curent legat de Christian Rosenkreutz, care îşi continuă şi acum influenţa în viaţa spirituală. Există o lege conform căreia acest curent de forţe spirituale trebuie să se manifeste deosebit de activ la intervale de aproximativ o sută de ani. Acest lucru îl vedem acum în mişcarea teosofică [Nota 30]. Christian Rosenkreutz însuşi a precizat aceasta, cu ocazia ultimelor sale expuneri exoterice.

În anul 1785, revelaţile esoterice ale rosicrucienilor au apărut în lucrarea *Figurile secrete ale rosicrucienilor* [Nota 31], publicată de un anume Hinricus Madathanus Theosophus [Nota 32]. În această publicaţie sunt prezentate, desigur într-o manieră rezumativă, indicaţii cu privire la cele petrecute în curentul rosicrucian în cursul celor câteva sute de ani precedenţi şi care abia acum erau expuse de acest Hinricus Madathanus Theosophus. O sută de ani mai târziu, vedem din nou acţiunea curentului rosicrucian exprimându-se în scrierile publicate de H.P. Blavatsky [Nota 33], în special în lucrarea *Isis dezvăluită*. Anumite revelaţii pe care *Figurile secrete* le prezintă sub formă simbolică de figuri sunt transmise prin cuvinte în *Isis dezvăluită*. Se găseşte aici un summum de înţelepciune ocultă apuseană, care multă vreme încă nu va fi depăşită, chiar dacă modul de expunere este uneori încâlcit. Este interesant să comparăm *Figurile secrete ale rosicrucienilor* a lui Hinricus Madathanus Theosophus cu lucrarea doamnei H. P. Blavatsky. Trebuie să luăm în considerare, mai ales, prima jumătate a lucrării sale, singura care a fost scrisă în sensul lucrării lui Hinricus Madathanus Theosophus. În partea a doua, doamna Blavatsky se abate oarecum de la linia curentului rosicrucian. În lucrările sale de mai târziu, H. P. Blavatsky s-a îndepărtat de curentul spiritual rosicrucian, şi trebuie să facem o deosebire între primele sale publicaţii şi cele ulterioare, chiar dacă şi în primele a intervenit câte ceva din spiritul necritic de care făcea dovadă doamna Blavatsky. Spun aceste lucruri pentru că sunt în concordanţă cu însăşi dorinţa doamnei H. P. Blavatsky, care în prezent nu mai este încarnată.

Dacă avem în vedere caracterul specific, particular, pe care îl avea conştienţa omului din secolul al XIII-lea, înţelegem că practic clarvederea primitivă dispăruse

încetul cu încetul. Noi ştim că toţi oamenii au avut în trecut o facultate elementară de clarvedere. La mijlocul secolului al XIII-lea s-a ajuns, în această privinţă, la un punct minim. Deodată, acea clarvedere a dispărut, nu a mai existat [Nota 34] Pur şi simplu toţi oamenii au suferit o întunecare spirituală. Chiar şi spirite dintre cele mai luminate, personalităţile cele mai evoluate, înşişi iniţiaţii nu mai aveau acces la lumile spirituale şi a fost nevoie ca toţi, atunci când se pronunţau asupra lumilor spirituale, să se limiteze la ceea ce puteau regăsi în amintire. Se mai ştia despre aceste lumi numai ceea ce se păstrase prin tradiţie sau ce se afla de la iniţiaţii care evocau amintirea celor trăite cu mult înainte. Dar chiar şi aceste spirite nu au mai putut privi, pentru o scurtă perioadă, în lumea spirituală.

Acest scurt interval de obscuritate a fost necesar, în momentul acela, pentru a fi pregătit elementul carateristic pe care urma să-l aibă epoca noastră: actuala epocă de cultură intelectuală, raţională. Aceasta este caracteristica cea mai importantă pe care omenirea o are acum, în a cincea epocă postatlanteană. În epoca de cultură anterioară, greco-latină, nu exista o cultură raţională, ca cea din prezent. În locul gândirii raţionale era dominantă o percepţie nemijlocită. Omul creştea, ca să spunem aşa, în relaţie directă cu ceea ce vedea şi auzea; ceva mai mult, el se dezvolta în legătură chiar şi cu ceea ce gândea. În acea epocă, nu se făcea atât de multă analiză, aşa cum se întâmplă în prezent şi cum, de altfel, trebuie să se întâmple, deoarece aceasta este sarcina celei de a cincea epoci de cultură postatlanteene. După această epocă, clarvederea va începe să se manifeste din nou, în mod gradual, ajungându-se la clarvederea viitorului.

Curentul rosicrucian îşi are originea în secolul al XIII-lea. În acea vreme a fost necesar să fie selectate, în vederea

iniţierii, personalităţi deosebit de înzestrate. Iniţierea însăşi nu s-a putut efectua decât după încetarea acelei scurte perioade de obscuritate spirituală.

Într-un anumit loc din Europa, despre care astăzi nu ne este îngăduit să vorbim, dar acest lucru se va putea face într-un timp nu prea îndepărtat, s-a întemeiat o lojă de înaltă spiritualitate, un colegiu compus din doisprezece bărbaţi care îşi însuşiseră întregul tezaur de înţelepciune din vechile timpuri, dar şi înţelepciunea din vremea lor. Este vorba, deci, de faptul că în acea epocă de obscuritate trăiau doisprezece oameni, douăsprezece spirite eminente, care s-au reunit pentru a promova progresul omenirii. Ei nu aveau capacitatea de a contempla direct lumea spirituală, dar puteau să reînvie în ei amintirea a ceea ce trăiseră într-o iniţiere anterioară. Prin însăşi karma umanităţii se stabilise ca în şapte din cei doisprezece bărbaţi să se incorporeze tot ceea ce îi mai rămăsese omenirii din vechea perioadă atlanteană. În lucrarea mea ***Ştiinţa ocultă*** am arătat deja că moştenirea perioadei atlanteene se transmisese celor şapte sfinţi Rishi, învăţătorii primei epoci de cultură postatlanteene, străvechea epocă protoindiană. Cei şapte bărbaţi reîncarnaţi în secolul al XIII-lea, care formau o parte din colegiul celor doisprezece, erau chiar cei care aveau puterea de a privi retrospectiv asupra celor şapte curente ale perioadei de evoluţie umană atlanteană precum şi asupra a ceea ce supravieţuia din acele şapte curente. Nici una din cele şapte personalităţi nu putea să valorifice pentru timpul său şi cel actual decât câte un singur curent. Celor şapte li s-au alăturat alte patru individualităţi, care nu puteau contempla retrospectiv perioade atât de îndepărtate ca ceilalţi şapte înţelepţi menţionaţi, ci puteau privi numai ceea ce omenirea dobândise din înţelepciunea

ocultă în cursul primelor patru epoci de cultură postatlanteene. Primul dintre cei patru putea să contemple retrospectiv epoca protohindusă, al doilea epoca culturală protopersană, al treilea epoca egipto-caldeo-asiro-babiloniană, iar al patrulea, epoca greco-latină. Cei patru s-au reunit cu ceilalţi şapte în acel colegiu de bărbaţi înţelepţi din secolul al XIII-lea. În sfârşit, un al doisprezecelea poseda într-o măsură mult mai mică capacitatea de amintire, în schimb avea nivelul intelectual cel mai ridicat şi sarcina sa era să se ocupe în special de ştiinţele care vizează lumea exterioară. Aceste douăsprezece individualităţi nu au trăit numai experienţele ocultismului occidental, cele douăsprezece curente diferite de înţelepciune au acţionat împreună pentru crearea unei imagini de ansamblu. Evocarea acestor fapte a fost făcută într-o manieră deosebită în poemul lui Goethe *Tainele*.

Aşadar, avem de vorbit despre douăsprezece individualităţi eminente. Punctul de pornire al unei noi epoci de cultură trebuie căutat spre mijlocul secolului al XIII-lea. În acea epocă, se ajunsese la nivelul cel mai de jos al vieţii spirituale. Accesul spre lumile spirituale era atunci închis chiar şi pentru cei mai evoluaţi. În acel moment, s-a reunit acest colegiu de înaltă spiritualitate într-un anumit loc din Europa, despre care – aşa cum am spus – nu avem permisiunea să vorbim acum, s-au reunit acei doisprezece bărbaţi care reprezentau chintesenţa întregii ştiinţe spirituale a timpului lor precum şi cele douăsprezece direcţii de spiritualitate.

În cadrul acestui colegiu de doisprezece nu exista decât un fel de clarvedere bazată pe amintiri şi o înţelepciune intelectuală. Cei şapte urmaşi ai celor şapte Rishi îşi reaminteau vechea lor înţelepciune, ceilalţi cinci

reprezentau înţelepciunea acumulată în cele cinci epoci de cultură postatlanteene. În felul acesta, cei doisprezece reprezentau întreaga înţelepciune atlanteană şi postatlanteană. Al doisprezecelea era o persoană care avea, în cea mai mare măsură, o înţelepciune intelectuală proprie timpului său. El deţinea în mod raţional întreaga înţelepciune a timpului său, pe când ceilalţi, care nu aveau nici ei o viziune directă în spiritual, îşi primeau ştiinţa cufundându-se în amintirea încarnărilor lor anterioare.

Însă punctul de plecare al unei culturi noi s-a putut contura numai după ce un al treisprezecelea a pătruns în mijlocul celor doisprezece. Acest al treisprezecelea nu era nicidecum un savant în sensul acceptat la acea vreme. Era o individualitate care fusese încarnată pe vremea Misteriului de pe Golgota. În încarnările ulterioare el s-a pregătit pentru misiunea sa prin smerenie şi printr-o viaţă de fervent închinare lui Dumnezeu. Era un suflet mare, un om profund mistic, care se născuse cu aceste calităţi, nu le dobândise în acea vreme. Dacă puteţi să vă închipuiţi un tânăr foarte evlavios, rugându-se continuu, plin de ardoare, lui Dumnezeu, atunci aveţi în faţă imaginea acestei individualităţi, acestui al treisprezecelea. El s-a aflat întru totul în grija şi educaţia celor doisprezece şi a primit de la fiecare înţelepciunea pe care acesta i-o putea da. A fost crescut cu cea mai mare grijă şi au fost luate toate măsurile pentru ca nimeni din afara colegiului celor doisprezece să nu poată exercita nici o influenţă asupra sa. A fost complet izolat de restul lumii. În acea încarnare din secolul al XIII-lea, el a fost un copil foarte plăpând, din care cauză educaţia ce i se făcea de către cei doisprezece acţiona până în corpul său fizic. Fiecare din cei doisprezece era conştient de misiunea sa spirituală şi profund pătruns de creştinism. Toţi îşi dădeau seama, la vremea aceea, că ceea ce practica

Biserica nu era decât o caricatură a adevăratului creştinism. Ei erau pătrunşi de măreţia creştinismului, dar păreau, în exterior, că se comportă ca adversari ai acestuia. Fiecare, în parte, acţiona numai într-un singur domeniu al creştinismului. Efortul lor urmărea ca diversele religii existente să se reunească într-o singură mare unitate. Erau convinşi că în cele douăsprezece curente ale lor era cuprinsă întreaga viaţă spirituală şi fiecare acţiona asupra elevului conform forţelor proprii. Scopul lor era să realizeze o sinteză a tuturor religiilor, dar erau conştienţi că acest scop nu putea fi atins printr-o teorie oarecare, ci prin acţiunea vieţii spirituale. De aceea era necesar ca cel de al treisprezecelea să primească o educaţie specială.

În timp ce forţele spirituale ale celui de al treisprezecelea creşteau la nesfârşit, forţele sale fizice erau din ce în ce mai slabe. Această diminuare a forţelor fizice a mers atât de departe, încât s-a ajuns la un punct când aproape orice legătură cu viaţa exterioară a încetat şi orice interes pentru lumea fizică i-a dispărut. El trăia acum numai pentru dezvoltarea spirituală spre care îl îndrumau cei doisprezece. În el exista imaginea reflectată a înţelepciunii acestora. Lucrurile au mers până acolo, încât a început să refuze orice fel de hrană şi se stingea încetul cu încetul.

Atunci a avut loc un eveniment care nu se putea petrece decât o singură dată în istorie. A fost unul din acele evenimente care pot avea loc numai atunci când forţele macrocosmice conlucrează pentru a-l produce, în vederea efectelor pe care un asemenea eveniment le poate avea. După câteva zile, corpul celui de al treisprezecelea a devenit complet translucid şi timp de mai multe zile el a fost ca şi mort. La anumite intervale de timp, ceilalţi doisprezece se adunau în jurul lui. În acele momente, din

gura lor se revărsa întreaga lor ştiinţă şi înţelepciune. Rosteau totul în formule scurte, ca un fel de rugăciuni-meditaţii, le îndreptau către cel de al treisprezecelea, insuflându-i întreaga lor înţelepciune, în timp ce acesta zăcea ca mort. Ni-i putem reprezenta pe cei doisprezece reuniţi în cerc în jurul celui de al treisprezecelea. Această stare a luat sfârşit prin aceea că sufletul celui de al treisprezecelea s-a trezit ca un suflet nou. Se petrecuse o mare transformare a sufletului său. În el era prezent ceva ca o naştere cu totul nouă a celor douăsprezece înţelepciuni, astfel încât şi cei doisprezece înţelepţi au putut să înveţe ceva cu totul nou de la tânăr. Totodată, şi corpul acestuia a fost însufleţit în aşa fel, încât această însufleţire a corpului complet transparent nu poate fi comparată cu nimic. Tânărul putea vorbi acum de experienţe şi trăiri complet noi. Cei doisprezece şi-au putut da seama atunci că tânărul trăise exact experienţa Damascului: era o repetare a viziunii pe care apostolul Pavel o avusese pe drumul Damascului.

În decurs de câteva săptămâni, acest al treisprezecelea a redat, sub o formă nouă, întreaga înţelepciune pe care o primise de la cei doisprezece. Această formă nouă părea că este dată de însuşi Christos. Ceea ce el le revela, în felul acesta, cei doisprezece considerau că exprimă adevăratul creştinism, sinteza tuturor religiilor, şi ei au putut vedea deosebirea între adevăratul creştinism şi creştinismul care se practica în acea epocă în care trăiau. Cel de al treisprezecelea a murit relativ tânăr, iar cei doisprezece s-au consacrat atunci misiunii de a descrie în „imaginaţiuni" – căci numai aşa o puteau face – tot ceea ce le revelase cel de al treisprezecelea. Astfel s-au creat acele „Figuri" şi tablourile simbolice care, mai târziu, au apărut în culegerea lui

Hinricus Madathanus Theosophus, precum şi în comunicările făcute de doamna H. P. Blavatsky în opera sa *Isis dezvăluită*. Procesul ocult trebuie să ni-l reprezentăm în sensul că rodul iniţierii celui de al treisprezecelea s-a păstrat, ca rest al corpului eteric al acestuia, în atmosfera spirituală a Pământului. Acest „rest" a acţionat ca inspiraţie asupra celor doisprezece şi a discipolilor lor ulteriori în aşa fel, încât din sânul lor a izvorât curentul ocult al rosicrucienilor. Dar acel corp eteric a continuat să acţioneze şi a pătruns apoi în corpul eteric al celui de al treisprezecelea, atunci când acesta s-a reîncarnat.

Individualitatea celui de al treisprezecelea a avut deja o nouă încarnare, în secolul al XIV-lea, aproximativ pe la jumătatea secolului [Nota 35]. În această încarnare el a trăit mai mult de o sută de ani. A fost crescut într-un mod similar, într-un cerc de discipoli şi urmaşi ai celor doisprezece, dar de data aceasta nu atât de izolat de lume ca în încarnarea anterioară. Când a atins vârsta de douăzeci şi opt de ani şi-a propus un proiect uimitor, urmărind un ideal, şi anume să întreprindă o călătorie care să-l poarte departe de Europa. Mai întâi s-a îndreptat spre Damasc şi a retrăit acolo, încă o dată, evenimentul pe care Pavel îl trăise cândva pe drumul Damascului. Acest eveniment trebuie privit ca efect al unui germen ce provenea din încarnarea precedentă. Toate forţele miraculosului corp eteric al acestei individualităţi a secolului al XIII-lea rămăseseră absolut intacte după moartea sa şi nimic nu se pierduse în eterul cosmic, universal. Era un corp persistent, care a rămas de atunci intact în sferele eterice. Acelaşi corp eteric fin, spiritualizat, a străluminat şi iradiat din lumile spirituale individualitatea care se reîncarnase în secolul al XIV-lea. De aceea, a fost îndrumat să trăiască din nou evenimentul

de pe drumul Damascului. Aceasta este individualitatea lui Christian Rosenkreutz, care a fost cel de al treisprezecelea în cercul celor doisprezece. El a fost numit aşa cu începere de la această încarnare. Din punct de vedere esoteric, în sens ocult, el era deja Christian Rosenkreutz din încarnarea pe care o avusese în secolul al XIII-lea, însă exoteric el a primit acest nume abia în secolul al XIV-lea. Discipolii acestui al treisprezecelea sunt urmaşii celorlalţi doisprezece din secolul al XIII-lea. Ei sunt rosicrucienii.

Christian Rosenkreutz a călătorit prin toată lumea cunoscută la acea vreme. După ce a primit înţelepciunea celor doisprezece, fecundată de dumnezeiasca entitate a lui Christos, i-a fost uşor să preia în sine în decurs de şapte ani toată ştiinţa timpului său. Când apoi, după şapte ani, s-a înapoiat în Europa, şi-a luat ca discipoli pe cei mai avansaţi ucenici şi urmaşi ai celor doisprezece şi a început adevărata lucrare a rosicrucianismului.

Datorită forţelor care emană din corpul eteric atât de deosebit al lui Christian Rosenkreutz s-a putut iniţia o cercetare într-o manieră cu totul nouă a lumii. Activitatea desfăşurată de către rosi¬crucieni până în zilele noastre este atât exterioară cât şi interioară. Lucrarea exterioară avea ca scop să fundamenteze ceea ce se află în spatele a ceea ce numim maya (iluzia) materiei. Se dorea să se studieze cu toată atenţia maya materiei. La baza întregului macrocosmos se află un macrocosmos eteric, un corp eteric, după cum şi omul are un corp eteric. Există o anumită tranziţie la graniţa dintre o substanţă mai grosieră şi o substanţă subtilă. Să ne îndreptăm atenţia asupra acestei graniţe dintre substanţa fizică şi cea eterică. Ceea ce se află între ele, între substanţa fizică şi cea eterică, nu se poate compara cu nimic altceva din ceea ce există în natură, în lume. Nu este nici aur, nici argint, nici plumb, nici

aramă. Ceea ce găsim acolo nu se poate asemui cu nici o altă substanţă fizică, ci este esenţa tuturor lucrurilor. Există o substanţă care se află în toate substanţele fizice, încât toate aceste substanţe pot fi considerate ca o transmutare a acelei substanţe unice. Scopul şi strădania rosicrucienilor era să poată contempla prin clarvedere această substanţă. Ei considerau că pregătirea şi realizarea unei asemenea contemplări se bazează pe perfecţionarea forţelor morale ale sufletului, care ar putea face ca substanţa aceea să devină vizibilă. Puterea de a realiza această contemplare, în viziunea lor, era dată de forţele morale ale sufletului.

Această substanţă a fost descoperită şi contemplată efectiv de rosicrucieni. Ei au constatat că substanţa aceasta există într-o anumită formă în lume, în macrocosmos, dar şi în fiinţele umane. În lumea exterioară, în afara omului, ei o venerau ca fiind marea haină, marea îmbrăcăminte a macrocosmosului. În om, o vedeau apărând când avea loc o interacţiune armonioasă între gândire şi voinţă. Rosicrucienii percepeau forţele voinţei nu numai în om, ci şi în macrocosmos, de pildă în tunet şi în fulger. Ei vedeau astfel şi forţele gândirii, pe de o parte în om, pe de altă parte în afară, în lume, în curcubeu sau în culorile aurorei. Rosicrucienii căutau forţa de a realiza în sufletul propriu o astfel de armonie, între voinţă şi gândire, în iradierea corpului eteric al celui de al treisprezecelea, al lui Christian Rosenkreutz.

S-a luat atunci hotărârea ca toate descoperirile pe care le făceau să rămână timp de o sută de ani secrete ale rosicrucienilor şi abia apoi, după o sută de ani, aceste revelaţii rosicruciene să fie transmise lumii. Abia după ce s-ar fi lucrat asupra lor timp de o sută de ani s-ar fi putut vorbi despre ele într-un mod corespunzător. Aşa s-a

pregătit, din secolul al XVII-lea până în secolul al XVIII-lea, ceea ce a fost exprimat în anul 1785 în lucrarea *Figurile secrete ale rosicrucienilor*.

Pe de altă parte este foarte important să ştim că, în fiecare secol, inspiraţia rosicruciană este dată în aşa fel încât purtătorul acestei inspiraţii nu este niciodată indicat exoteric. Numai cei mai înalţi iniţiaţi îl cunosc. Astăzi, de exemplu, nu se poate vorbi în mod deschis decât despre întâmplări care au avut loc cu o sută de ani în urmă, căci acesta este intervalul care trebuie să se scurgă înainte ca acestea să poată fi prezentate publicului. Tentaţia de a-şi mani¬festa o devoţiune fanatică – lucrul cel mai rău posibil – faţă de o asemenea autoritate deţinută de o persoană ar fi prea mare pentru oameni. Acest risc este prea mare. Discreţia impusă este nu numai o necesitate faţă de ispitele ambiţiei şi ale orgoliului, de care poate ne-am mai putea apăra, ci înainte de toate o armă împotriva atacurilor oculte pe plan astral, care ar fi îndreptate neîncetat împotriva unei asemenea individualităţi. De aceea se impune condiţia de a fi îngăduit să se vorbească doar după o sută de ani despre un asemenea fapt.

Ca o consecinţă a activităţii rosicrucienilor, corpul eteric al lui Christian Rosenkreutz a devenit din ce în ce mai puternic de la un secol la altul. Acest corp eteric a acţionat nu numai prin Christian Rosenkreutz, ci şi prin toţi cei care au devenit discipolii săi. Începând din secolul al XIV-lea Christian Rosenkreutz s-a reîncarnat fără încetare. Tot ceea ce în prezent este propovăduit ca teosofie, este întărit prin corpul eteric al lui Christian Rosenkreutz, iar toţi aceia care propovăduiesc teosofia sunt adumbriţi de acest corp eteric, care poate acţiona asupra lor atât când Christian Rosenkreutz este încarnat pe plan fizic, cât şi atunci când nu este încarnat.

Contele de Saint-Germain a fost încarnarea esoterică a lui Christian Rosenkreutz în secolul al XVIII-lea, dar numele acesta a fost atribuit şi altor persoane, astfel că nu tot ce s-a spus în lumea exterioară despre contele de Saint-Germain se referă şi la adevăratul Christian Rosenkreutz. Astăzi, Christian Rosenkreutz este din nou încarnat. Din radiaţiile corpului său eteric a pornit inspiraţia pentru lucrarea doamnei H. P. Blavatsky *Isis dezvăluită*. Tot influenţa lui Christian Rosenkreutz a acţionat invizibil şi asupra lui Lessing, inspirându-i acestuia lucrarea *Educaţia neamului omenesc* (1780). Dar ca urmare a valului crescând al materialismului, inspiraţia în spiritul rosicrucienilor a devenit din ce în ce mai dificilă. În secolul al XIX-lea s-a ajuns la apogeul materialismului, ceea ce a făcut ca multe lucruri să nu mai poată fi redate decât foarte trunchiat. În anul 1851, Widenmann [Nota 36] a rezolvat problema nemuririi sufletului, bazându-se pe ideea reîncarnării. Lucrarea sa a primit un premiu. Chiar înainte de 1850, şi Drossbach scrie despre reîncarnare din punctul de vedere al psihologiei.

Astfel, şi în secolul al XIX-lea radiaţiile corpului eteric al lui Christian Rosenkreutz au continuat să acţioneze. O revigorare a vieţii teosofice a putut să survină datorită faptului că epoca pe care o numim mica Kali-Yuga a luat sfârşit în 1899. Datorită acestui fapt şi accesul la lumea spirituală este, în prezent, mai uşor şi o activitate spirituală este posibilă într-o măsură mult mai mare. Devotamentul faţă de corpul eteric, devenit atât de puternic, al lui Christian Rosenkreutz va putea facilita din nou accesul oamenilor la clarvedere, trezind totodată forţe spirituale superioare. Dar aceasta nu va fi cu putinţă decât pentru acei oameni care vor urma în mod corect direcţia dată de Christian Rosenkreutz. Până acum, pentru aceasta era

necesară pregătirea rosicruciană esoterică, dar secolul al XX-lea are misiunea să facă să crească atât de mult acest corp eteric încât să poată acţiona şi în plan exoteric. Cei care se vor pătrunde de acesta vor avea capacitatea să trăiască evenimentul pe care Pavel l-a trăit pe drumul Damascului. Până acum corpul eteric a acţionat numai în cadrul şcolilor rosicruciene; începând din secolul al XX-lea vor exista tot mai mulţi oameni cărora le va fi cu putinţă să trăiască apariţia lui Christos în corpul eteric [Nota 37]. Activitatea rosicrucienilor este cea care face posibilă apariţia eterică a lui Christos. Numărul acelora care vor fi capabili să aibă această viziune va creşte tot mai mult. Iar noi trebuie să ne dăm seama că această reapariţie îşi are originea în marele eveniment al lucrării efectuate de cei doisprezece împreună cu al treisprezecelea în secolele al XIII-lea şi al XIV-lea. Dacă veţi putea deveni un instrument al lui Christian Rosenkreutz, să fiţi convinşi că cea mai mică acţiune sufletească a voastră se va păstra în eternitate.

Mâine vom vorbi despre opera lui Christian Rosenkreutz. O tendinţă nedefinită către ştiinţa spirituală străbate astăzi omenirea şi putem fi siguri că pretutindeni unde discipolii rosicrucieni desfăşoară o muncă sârguincioasă, serioasă şi conştiincioasă, se creează valori pentru eternitate. Orice acţiune spirituală, fie ea cât de mică, ne înalţă. Este necesar însă să avem deplină înţelegere şi veneraţie pentru lucrurile sfinte.

5. CREŞTINISMUL ROSICRUCIAN (II)

Neuchâtel, 28 septembrie 1911

Astăzi îmi revine sarcina să vă spun câte ceva despre opera lui Christian Rosenkreutz. Această operă, care îşi are începutul în secolul al XIII-lea, a continuat până astăzi şi va dura în eternitate. Primul act al acestei opere este fără îndoială acela despre care am vorbit ieri, şi anume iniţierea lui Christian Rosenkreutz şi faptele care s-au petrecut ca urmare a interacţiunii dintre colegiul celor doisprezece şi cel de al treisprezecelea. Când Christian Rosenkreutz s-a născut din nou, în secolul al XIV-lea, trăind în acea încarnare mai mult de o sută de ani, opera sa a constat mai ales în pregătirea şi instruirea discipolilor celor doisprezece. În acel timp, foarte puţini oameni în afară de cei doisprezece ştiau ceva despre Christian Rosenkreutz. Nu trebuie, însă, să înţelegem de aici că el nu avea contact şi cu alţi oameni, numai că aceştia nu-l cunoşteau ca atare. Şi, de fapt, această situaţie s-a menţinut până în ziua de azi. Dar corpul eteric al lui Christian Rosenkreutz a acţionat permanent în cercul discipolilor săi, iar forţele sale au acţionat în cercuri din ce în ce mai largi, încât astăzi sunt deja mulţi oameni care se află sub influenţa forţelor acestui corp eteric.

Christian Rosenkreutz îi selecţionează într-un mod cu totul aparte pe cei pe care vrea să-i facă discipolii săi [Nota 38]. Cel ales trebuie să acorde atenţie unui eveniment anumit sau, poate, mai multor întâmplări din viaţa sa. Alegerea făcută de Christian Rosenkreutz se concretizează în faptul că acelui om i se întâmplă să treacă în viaţă printr-un moment decisiv, de cotitură, o criză karmică. Să ne

gândim, de exemplu, că un om este pe punctul de a face ceva ce în mod neîndoios i-ar provoca moartea. Această situaţie poate îmbrăca cele mai felurite aspecte. Să zicem că omul merge pe un drum care îi poate fi fatal, deoarece se află chiar în preajma unei prăpăstii, fără ca el să-şi dea seama de primejdie. Se întâmplă ca cel în cauză să fie chiar la câţiva paşi de prăpastie, când aude o voce care îi spune: Stai! astfel că el se opreşte brusc, fără să ştie încă de ce. Mii de cazuri asemănătoare se pot ivi. De remarcat este faptul că acesta nu este decât semnul exterior, dar cel mai important, al chemării venite din lumea spirituală. Chemarea lăuntrică apare pentru că persoana respectivă, cel ales, s-a preocupat în viaţa sa de probleme spirituale, teosofice sau de alte cunoştinţe de ordin spiritual. Întâmplarea exterioară pe care am luat-o ca exemplu este un fapt din lumea fizică, dar apelul nu venea de la o voce umană. Lucrurile se întâmplă întotdeauna în aşa fel încât cel în cauză ştie foarte bine că vocea vine din lumea spirituală. La început, se poate crede că prin apropiere era ascuns cineva şi vocea era a lui, dar dacă discipolul ales este suficient de pregătit, îşi dă seama că cel care intervenise în destinul său nu era o persoană fizică. Pe scurt, lucrurile au loc în aşa fel, încât datorită acestei întâmplări discipolul află că în mod sigur există comunicări care vin din lumea spirituală. O astfel de întâmplare se poate petrece o dată sau chiar de mai multe ori în viaţa unui om. Trebuie să înţelegem ce efect îl poate avea acest lucru asupra sufletului discipolului. Acesta îşi va spune: Prin graţia divină mi-a fost dăruită o nouă viaţă, căci prima era pierdută. Această nouă viaţă, redată prin graţie divină, va lumina de atunci înainte întreaga existenţă a discipolului. El are un sentiment clar, care se poate exprima astfel prin cuvinte: Fără această întâmplare de

factură rosicruciană, eu aş fi fost mort. Viaţa mea de acum înainte nu ar avea aceeaşi valoare fără această întâmplare.

Este însă posibil ca un om să trăiască un asemenea eveniment, o dată sau de mai multe ori, şi totuşi să nu se apropie imediat de teosofie sau de ştiinţa spirituală. Dar amintirea unei astfel de trăiri poate apărea mai târziu. Mulţi dintre cei de faţă, rememorându-şi viaţa, şi-ar putea da seama că asemenea evenimente s-au petrecut cu adevărat în trecutul lor. Dar astăzi asemenea lucruri sunt remarcate doar în prea mică măsură. Ar trebui să fim conştienţi că trecem pe lângă atâtea evenimente importante fără să le dăm atenţie. Trebuie să luaţi ceea ce vă spun ca o atenţionare asupra modului în care sunt aleşi discipolii de factură superioară în rosicrucianism.

Sau se mai poate întâmpla ca un asemenea eveniment să treacă neobservat de către omul respectiv; atunci impresia se şterge şi el nu-i acordă nici o importanţă. Dar să luăm cazul în care omul este atent şi nu consideră evenimentul ca fiind lipsit de importanţă. Atunci este posibil ca el să ajungă să gândească astfel: Tu te-ai aflat atunci, propriu-zis, în faţa unei crize, a unei crize karmice, viaţa ta urma să se termine în clipa aceea, ţi-ai fi pierdut viaţa şi nu ai fost salvat decât datorită unui fapt aparent întâmplător. Din acea clipă, este ca şi cum ai început o a doua viaţă grefată pe prima. Trebuie să priveşti această a doua viaţă ca pe un dar care ţi s-a făcut şi purtarea ta de acum înainte să fie pe măsura acestui dar.

Când un asemenea eveniment declanşează o stare sufletească care îl face pe om să considere că din clipa aceea viaţa lui este un dar, acel om devine adeptul lui Christian Rosenkreutz. Acesta este, deci, modul său de a chema sufletele la el. Şi cine îşi poate aminti un astfel de eveniment poate spune: Christian Rosenkreutz mi-a dat un

semn din lumile spirituale, arătându-mi că aparţin curentului său. El a adăugat karmei mele posibilitatea unei astfel de experienţe. Acesta este felul în care Christian Rosenkreutz îşi alege discipolii. Aşa îşi alege el comunitatea. Cine este conştient de acest fapt îşi spune: Mi s-a arătat o cale, trebuie să o urmez şi să văd cât de profund pot să-mi angajez forţele proprii în slujba rosicrucianismului. Însă şi cei care nu au înţeles semnul vor ajunge totuşi, dar mai târziu, la această idee, căci cel căruia i s-a arătat o dată semnul nu mai poate ieşi de sub influenţa lui.

O experienţă de felul aceleia pe care am prezentat-o se datorează faptului că omul respectiv, în răstimpul dintre ultima sa moarte şi ultima sa naştere, s-a întâlnit în lumea spirituală cu Christian Rosenkreutz. Acolo şi atunci ne-a ales Christian Rosenkreutz, a infiltrat în noi un impuls de viaţă care ne conduce acum spre asemenea trăire. Acesta este modul în care se stabilesc legăturile spirituale.

Şi acum, pentru a pătrunde mai adânc în această problemă, vreau să vorbesc despre diferenţa dintre modul de învăţare folosit de Christian Rosenkreutz în primele timpuri şi cel de mai târziu. Acest învăţământ avea odinioară un caracter mai apropiat de ştiinţele naturii, în prezent el este de tipul ştiinţei spirituale. De exemplu la început era vorba mai mult de procesele din natură şi această ştiinţă purta numele de alchimie; în cazul în care aceste procese aveau loc în afara Pământului, ştiinţa respectivă se numea astrologie. Astăzi pornim mai mult de la consideraţii de ordin spiritual. Dacă, de exemplu, examinăm epocile de cultură postatlanteene succesive, cultura protohindusă, cultura protopersană, cultura egipto-caldeo-asiro-babiloniană şi cultura greco-latină, reuşim pe această cale să aflăm care este natura dezvoltării sufletului

uman. Rosicrucianul medieval [Nota 39] studia fenomenele naturale, pe care le privea ca fenomene pământeşti ale naturii. El distingea, de exemplu, trei fenomene naturale diferite pe care le considera ca fiind cele trei mari procese ale naturii.

Primul proces important este formarea de săruri [Nota 40]. Tot ce se depune în natură ca materie solidă într-o soluţie, precipită sau cristalizează, era numit de rosicrucianul din Evul Mediu sare. Însă atunci când rosicrucianul medieval privea cum se formează această sare, el îşi făcea o cu totul altă reprezentare decât cea pe care şi-o fac oamenii astăzi. Căci observarea unui astfel de proces trebuia să acţioneze ca un fel de rugăciune în sufletul aceluia care privea, dacă voia să simtă că l-a înţeles. De aceea, rosicrucianul Evului Mediu căuta mai întâi să se lămurească asupra a ceea ce se va petrece în propriul său suflet când trebuia să aibă loc procesul formării sării. El gândea: Natura umană se distruge necontenit datorită instinctelor şi pasiunilor. Viaţa noastră ar fi o continuă distrugere, un proces permanent de descompunere, dacă ne-am lăsa numai în voia dorinţelor şi a pasiunilor. Dacă, însă, omul vrea cu adevărat să se apere de acest proces de descompunere, trebuie să se dăruiască unor gânduri curate, îndreptate spre cele spirituale. Era vorba, aici, de o dezvoltare superioară a gândurilor sale. Rosicrucianul din Evul Mediu ştia că, dacă într-o încarnare nu luptă împotriva pasiunilor sale, se va reîncarna cu predispoziţii maladive, dar dacă îşi purifică pasiunile, în următoarea încarnare va veni cu o constituţie sănătoasă. Procesul de înfrângere a forţelor care conduc la descompunere, prin spiritualitate, este formarea microcosmică de sare. În felul acesta înţelegem cum un asemenea fenomen natural putea deveni pentru

rosicrucianul Evului Mediu o rugăciune pioasă. Observând fenomenul de producere a sării, rosicrucienii medievali îşi spuneau, pătrunşi de cea mai pură evlavie: Aici, forţele divine spirituale au acţionat timp de milenii, tot aşa cum acţionează în mine gândurile curate. Rugăciunea mea se înalţă dincolo de iluzie, de maya naturii, către gândurile zeilor, ale entităţilor spirituale dumnezeieşti. Ştiind acest lucru, rosicrucianul din Evul Mediu se gândea mai departe: Când mă las inspirat de natură să nutresc asemenea simţăminte, ajung eu însumi să mă asemăn cu macrocosmosul. Dacă privesc acest proces numai sub aspectul său exterior, atunci mă despart de Dumnezeu, mă desprind de macrocosmos. Aşa simţea teosoful sau rosicrucianul Evului Mediu.

O altă experienţă trăită era procesul de dizolvare, un alt proces natural care îl îndrepta spre rugăciune pe rosicrucianul Evului Mediu. Tot ceea ce avea puterea să dizolve un alt lucru era numit argint-viu sau mercur. De data aceasta, pentru rosicrucian se punea întrebarea: Care este, de fapt, calitatea corespunzătoare din sufletul omului? Ce calitate a sufletului acţionează aşa cum acţionează în natură argintul-viu sau mercurul? Rosicrucianul din acea vreme ştia că ceea ce îi corespunde mercurului în suflet reprezintă toate formele de iubire existente în suflet. El deosebea procese de dizolvare de natură inferioară şi de natură superioară, după cum există forme inferioare şi altele superioare de iubire. Iată cum contemplarea unui proces de dizolvare devenea, la rândul său, rugăciune pioasă, şi teosoful Evului Mediu gândea: Iubirea lui Dumnezeu a acţionat în lumea din afară timp de mii de ani, în acelaşi fel în care acţionează iubirea înlăuntrul meu.

Al treilea proces natural important era pentru teosoful din Evul Mediu arderea sau combustia, care are

loc când o materie exterioară se consumă în flăcări. Şi, din nou, rosicrucianul din Evul Mediu căuta fenomenul intern care corespunde acestei arderi exterioare. El vedea acest fenomen sufletesc lăuntric ca un sentiment de devoţiune fierbinte faţă de divinitate. Şi numea tot ce putea fi mistuit de foc sulf sau sulphur. El vedea stadiile de evoluţie a Pământului ca pe un proces de purificări succesive, asemănătoare unui proces de ardere, deci unui proces sulfuric. Şi aşa cum ştia că Pământul va fi cândva purificat prin foc, vedea şi în devoţiunea fierbinte faţă de divinitate un proces de ardere. În procesele pământeşti vedea lucrarea unor zei care privesc spre alte divinităţi, şi mai înalte. Pătruns de o mare evlavie şi de un sentiment profund religios, privind un proces de ardere îşi spunea: Acum zeii aduc sacrificii divinităţilor şi mai înalte decât ei. Iar când, în Evul Mediu, teosoful iniţia el însuşi un proces de ardere, în propriul său laborator, simţea ceva ce ar putea fi exprimat astfel: Eu fac acum ceea ce fac zeii înşişi, atunci când se jertfesc unor divinităţi superioare lor. El se considera vrednic să înceapă un asemenea proces în laboratorul său numai atunci când se simţea pătruns de un sentiment de jertfire de sine, când simţea el însuşi, în sinea sa, dorinţa să se ofere ca jertfă zeilor. Puterea flăcării îl umplea pe teosof de sentimente profund religioase, şi el gândea: Când văd în afară, în macrocosmos, flacăra, percep gândurile, iubirea şi spiritul de jertfire de sine al zeilor.

Rosicrucianul medieval efectua el însuşi în laboratorul său aceste experienţe şi apoi se adâncea în contemplarea rezultatului, formarea de săruri, dizolvarea şi arderea, cu un profund sentiment religios, simţind totodată că se află în strânsă legătură cu toate forţele din macrocosmos. Aceste procese sufleteşti îi trezeau mai întâi gânduri divine, în al doilea rând iubire divină şi în al treilea

rând sentimentul sacrificial divin. Şi astfel rosicrucianul acelor timpuri descoperea că dacă realiza un proces de formare a sării se declanşau în el gânduri curate, purificatoare. În cazul unui proces de dizolvare se simţea cuprins de iubire, era străbătut de iubirea dumnezeiască, iar în cazul unui proces de ardere, era gata pentru oficierea unui sacrificiu, îndemnat să se jertfească pe altarul lumii.

Experimentatorul trăia efectiv aceste stări. Dacă la aceste experienţe ar fi asistat un clarvăzător, el ar fi observat o modificare a aurei persoanelor implicate în efectuarea experienţelor. Aura, care înainte de începerea experienţelor fusese foarte eterogenă, pestriţă, fusese poate plină de dorinţe sau instincte ce-l stăpâniseră pe cel în cauză, o dată cu efectuarea experienţelor devenea monocromă. Mai întâi, în cazul experienţelor pentru formarea de sare, devenea de culoarea aramei – gânduri pure, divine, apoi, în experienţele de dizolvare, argintie – iubire divină şi, în sfârşit, strălucitoare ca aurul – iubire pentru jertfa divină sau pentru oficierea unui sacrificiu divin, în cazul experienţelor de combustie. Alchimiştii spuneau că au făcut din aura lor aramă subiectivă, argint subiectiv şi aur subiectiv. Urmarea era că acela care trecuse prin aceste experienţe şi le trăise lăuntric cu adevărat era pătruns întru totul de iubire divină. Aşadar, în urma acestor experienţe devenea o fiinţă pătrunsă de puritate, de iubire şi de voinţă de sacrificiu şi prin această oficiere a sacrificiului, teosoful medieval îşi pregătea o anumită clarvedere. Aşa, de exemplu, teosoful Evului Mediu putea să privească cum, dincolo de maya, fiinţele spirituale fac ca lucrurile să ia fiinţă şi să dispară din nou. Prin aceasta, el vedea şi care strădanii sufleteşti acţionează favorabil în noi şi care nu. El reuşea să descifreze, să cunoască propriile noastre forţe de creaţie şi de

descompunere. Într-o clipă de iluminare, teosoful medieval Heinrich Khunrath [Nota 41] a numit acest proces legea creaţiei şi a descompunerii.

Prin observarea naturii, teosofului medieval i-a devenit clară legea evoluţiei ascendente şi descendente. El exprima ştiinţa pe care şi-o însuşise în felul acesta prin anumite semne, prin figuri şi tablouri imaginative. Era un fel de cunoaştere imaginativă. Cele prezentate în conferinţa ţinută ieri în legătură cu lucrarea *Figurile secrete ale rosicrucienilor* sunt un rezultat al faptelor pe care vi le-am descris acum.

Acesta este modul în care au lucrat cei mai buni alchimişti din secolul al XIV-lea până în secolul al XVIII-lea şi chiar până la începutul secolului al XIX-lea. Despre această muncă cu adevărat morală, etică, intelectuală, nu s-a publicat nimic. Ceea ce s-a publicat până acum despre alchimie se referă numai la experienţele pur exterioare, s-a scris doar despre cei care utilizau alchimia în scop personal. Falsul alchimist căuta doar să producă substanţe. El urmărea în experienţele de ardere a substanţelor numai câştigul material. Adevăratul alchimist nu acorda nici o valoare substanţei pe care o obţinea în final. Pentru el contau numai trăirile sufleteşti lăuntrice pe care le avea în timpul formării de substanţă, numai gândurile care erau în interiorul său. Din această cauză, exista o regulă foarte strictă, ca teosoful medieval care obţinea prin experienţele sale aur sau argint să nu realizeze niciodată din acestea un câştig material pentru sine. Îi era îngăduit doar să dăruiască altcuiva produsul obţinut. Astăzi, oamenii nu mai au o reprezentare corectă a acelor experienţe. Nu au nici o idee despre ce putea să simtă cel care trăia asemenea experienţe. Teosoful medieval putea să treacă prin drame sufleteşti de mare intensitate în laboratorul său; de

exemplu, când obţinea antimoniu, el vedea în acest proces un element moral de o deosebită importanţă.

Dacă aceste evenimente nu ar fi avut loc atunci, astăzi nu am putea practica rosicrucianismul în spiritul ştiinţei spirituale. Ceea ce un rosicrucian a experimentat, atunci, în Evul Mediu, observând procesele naturale, constituie ştiinţa sacră a naturii. Cele resimţite în cursul experimentelor pe care le făcea ca spirit de sacrificiu spiritual, ca mari bucurii, ca măreţe fenomene naturale, precum şi ca durere şi tristeţe, ca evenimente înălţătoare şi pline de satisfacţie, toate acestea acţionau asupra lui ca o descătuşare şi eliberare. Dar toate acestea se află în prezent depuse în cele mai adânci străfunduri ale fiinţei umane, toate au fost sădite în om atunci.

Cum putem să regăsim astăzi acele forţe ascunse care au condus, atunci, la clarvedere? Le aflăm prin faptul că studiem ştiinţa spirituală, iar prin meditaţie profundă şi concentrare ne dăruim cu totul vieţii interioare a sufletului. Printr-o astfel de evoluţie lăuntrică preocuparea pentru natură ajunge să fie din nou, treptat, o oficiere a jertfei. De aceea, oamenii trebuie să se pătrundă de ceea ce numim în prezent ştiinţa spirituală. Mii de oameni trebuie să i se consacre, să ducă o viaţă interioară, pentru ca în viitor să poată fi perceput din nou adevărul spiritual aflat dincolo de natură, pentru ca ei să înveţe, din nou, să descifreze spiritualul pe care maya îl ascunde. În viitor, chiar dacă la început în număr mic, oamenii vor putea trăi evenimentul pe care l-a trăit Pavel pe drumul Damascului şi vor percepe pe Christos în corpul eteric, venind printre oameni în mod suprasensibil. Dar mai întâi este necesar ca omul să revină la o percepere spirituală a naturii. Cine nu cunoaşte întregul sens interior al lucrării rosicrucienilor poate crede că omenirea se mai află şi acum pe aceeaşi treaptă de

evoluţie ca acum două mii de ani. Înainte ca acest proces să fi fost parcurs, ceea ce nu este posibil decât cu ajutorul ştiinţei spirituale, omul nu va ajunge la o vedere spirituală. Există mulţi oameni cucernici şi buni care nu se consideră adepţi ai ştiinţei spirituale, dar în fond sunt totuşi teosofi.

Datorită evenimentului care a avut loc cu prilejul Botezului în apa Iordanului, când Christos a coborât în Iisus din Nazareth, precum şi datorită Misteriului de pe Golgota, omenirea a dobândit capacitatea ca mai târziu – dar începând chiar din acest secol, aproximativ din anul 1930 – să-1 contemple şi să-l resimtă pe Christos în corpul eteric. Christos a coborât într-un corp fizic, pe Pământ, numai o singură dată, şi acest lucru trebuie bine înţeles. A doua venire a lui Christos trebuie văzută numai ca o contemplare suprasensibilă a lui Christos în corpul eteric. De aceea, oricine vrea să meargă pe adevăratul drum al evoluţiei trebuie să-şi dezvolte facultatea de a putea privi cu ochiul spiritual. Omenirea nu ar fi progresat cu nimic dacă ar fi necesară încă o dată apariţia lui Christos într-un corp fizic. Următoarea revelaţie va avea loc într-un corp eteric.

Christian Rosenkreutz şi colegiul celor doisprezece au adus laolaltă tot ceea ce au putut da diversele curente religioase. Rezultatul acestui fapt va fi că aportul fiecărei religii, năzuinţele şi strădaniile adepţilor lor, se vor regăsi în impulsul dat de Christos. Acesta va fi mersul evoluţiei în următoarele trei milenii: să atingem şi să promovăm o înţelegere clară a impulsului adus de Christos. Începând din secolul al XX-lea, toate religiile se vor reuni în ceea ce am putea numi Misteriul rosicrucianismului. Împlinirea acestei unificări va fi posibilă în următoarele trei milenii, deoarece nu va mai fi necesar ca oamenii să înveţe din faptele prezentate de documente. Prin contemplarea

directă a lui Christos vor ajunge să înţeleagă singuri evenimentul pe care l-a trăit Pavel pe drumul Damascului. Omenirea însăşi va trece prin experienţa trăită de Pavel.

La cinci mii de ani după iluminarea lui Buddha sub arborele Bodhi va apărea Maitreya Buddha, eveniment care se va întâmpla aproximativ peste trei mii de ani. El va fi succesorul lui Gautama Buddha. Între ocultiştii adevăraţi nu există nici o controversă în această privinţă. Atât cercetătorii din Apus, cât şi cei din Răsărit sunt de acord în această privinţă. Două lucruri sunt foarte sigure.

Primul: Christos nu a trăit decât o singură dată într-un corp fizic, dar va apărea din nou, în secolul al XX-lea, în corp eteric. În secolul al XX-lea se vor naşte mari individualităţi, de exemplu acel Bodhisattva, succesorul lui Gautama Buddha, care – după cum am mai spus – peste aproximativ trei mii de ani va deveni Maitreya Buddha. Dar nici un ocultist adevărat nu va desemna o fiinţă încarnată fizic în secolul al XX-lea cu numele de Christos, nici un cercetător spiritual autentic nu va aştepta apariţia lui Christos într¬un corp fizic în secolul al XX-lea. Orice ocultist adevărat va considera o asemenea afirmaţie ca fiind total nepotrivită. Dar Bodhisattva va fi cel care va indica calea spre Christos.

Al doilea: Bodhisattva, care s-a arătat în trecut ca Jeshu ben Pandira, va apărea ca Maitreya Buddha abia peste trei mii de ani – socotind din ziva de astăzi.Tocmai adevăraţii ocultişti indieni sunt cei care s-ar împotrivi, dacă cineva ar vrea să susţină că Maitreya Buddha ar putea să apară mai înainte de această dată. Este posibil ca în India să existe şi unii ocultişti, care nu sunt de fapt ocultişti veritabili, şi care, având anumite interese, vorbesc despre existenţa unui Maitreya Buddha deja încarnat în prezent. Însă încrederea deplină în teosofia rosicruciană şi o sinceră

devoţiune faţă de Christian Rosenkreutz pot să ne împiedice, pe fiecare dintre noi, să cădem într-o asemenea eroare.

Toate aceste lucruri sunt spuse în rosicrucianism în aşa fel încât să poată fi verificate prin raţiune. O gândire sănătoasă poate verifica toate aceste fapte. Nu trebuie să mă credeţi numai în baza sentimentului că sunt o autoritate în domeniu, ci să consideraţi tot ce am spus doar ca un stimul pentru ca, apoi, să verificaţi singuri aceste lucruri. Eu sunt complet liniştit, căci cu cât veţi verifica mai mult, cu atât veţi găsi că teosofia, ştiinţa spirituală, este pe deplin raţională. Cu cât ne bazăm mai puţin pe încrederea într-o autoritate, cu atât îl vom înţelege mai bine pe Christian Rosenkreutz. Îl vom cunoaşte cel mai bine pe Christian Rosenkreutz, dacă ne vom adânci în mod raţional în individualitatea lui şi vom deveni conştienţi că spiritul său există permanent. Şi cu cât ne vom apropia mai mult de acest mare spirit, cu atât vom primi o forţă mai mare. Din corpul eteric al acestui mare călăuzitor, care va fi mereu prezent, putem spera să obţinem multă forţă şi susţinere, dacă îi vom cere ajutorul.

Adâncindu-ne în mod adecvat în activitatea de studiere a ştiinţei spirituale vom putea să înţelegem chiar şi acel eveniment straniu al maladiei lui Christian Rosenkreutz. În secolul al XIII-lea această individualitate a trăit într-un corp fizic care ajunsese la un asemenea grad de slăbiciune, încât devenise transparent, şi timp de câteva zile el a zăcut ca mort, primind în acest timp de la cei doisprezece înţelepciunea lor; el a trăit – aşa cum am spus – chiar şi evenimentul petrecut pe drumul Damascului.

Fie ca spiritul adevăratului rosicrucianism să acţioneze inspirator în ramura pe care aţi înfiinţat-o, şi

atunci forţa corpului eteric al lui Christian Rosenkreutz va fi cu atât mai activă aici.

Cu aceasta, inaugurăm munca pe care o începeţi acum în această ramură şi fie ca toţi cei prezenţi aici să le fie alături, după puterile lor, confraţilor din Neuenburg (Neuchâtel) şi să le trimită mereu cele mai bune gânduri, pentru ca spiritul acestei ramuri, întemeiată acum, să poată continua. Cu cât ne apropiem mai mult de lucruri elevate şi ne desfăşurăm activitatea în acest spirit, cu atât mai repede ne vom atinge ţelul propus. Eu însumi vă voi reaminti permanent măreţia activităţii noastre plină de speranţă şi voi cere ajutor marelui călăuzitor al Apusului. Fie, deci, ca această ramură să devină o piatră de temelie a Templului pe care dorim să-l înălţăm. Am inaugurat astăzi această ramură în spiritul lui Christian Rosenkreutz şi în acest spirit vrem să ne străduim să ducem munca noastră mai departe.

6. ZORII NOULUI OCULTISM

Kassel, 27 ianuarie 1912

Astăzi am ca sarcină să vă ofer, pentru început, o prezentare pur istorică, după care vom continua cu ceea ce ne poate introduce mai adânc în impulsurile gândirii, voinţei şi acţiunii rosicruciene. Putem să ajungem la o înţelegere a rosicrucianismului actual numai dacă ne gravăm în suflete faptul că rosicrucianismul nu urmează o normă istorică stabilită odată pentru totdeauna, ci este de fapt altceva în fiecare secol. Aceasta se întâmplă deoarece el trebuie să se adapteze mereu la condiţiile prezentului. Ne este foarte clar faptul că impulsurile fundamentale autentice ale ştiinţei spirituale trebuie să se integreze tot

mai mult în cultura prezentului, numai că acest lucru este greu de realizat în cadrul civilizaţiei noastre occidentale. Nu este posibil să devii un alt om de azi pe mâine prin ştiinţa spirituală, deoarece, prin karma noastră, noi ne-am născut în această civilizaţie occidentală. Nouă nu ne este atât de simplu cum le este reprezentanţilor altor grupuri omeneşti, care pot porni de la anumite premise de rasă sau religie. Căci noi avem ca principiu fundamental ideea de a nu ne afla pe terenul vreunei confesiuni religioase, ci de a vedea în diferitele sisteme religioase configurări diverse ale aceleiaşi vieţi spirituale. Ştiinţa spirituală trebuie să caute acest sâmbure de adevăr spiritual în toate concepţiile religioase despre lume. Este de la sine înţeles că antroposoful, ca occidental, poate fi cu uşurinţă înţeles greşit, şi asta în special de către diferitele confesiuni religioase şi de adepţii unor concepţii despre lume răspândite în jurul nostru.

Dacă vrem să înţelegem corect ce ar trebui să fim noi în calitate de cercetători spirituali, atunci este necesar să ne situăm pe un teren ferm, acela al devenirii istorice. Trebuie să înţelegem că ştiinţa spirituală este un element integrat în procesul evoluţiei istorice. Fiecare dintre cei de faţă a fost încarnat în fiecare epocă de cultură, şi chiar încarnat de mai multe ori în fiecare epocă de cultură. Dar care este sensul acestor întrupări? De ce este necesar ca omul să facă toate aceste experienţe foarte diverse de-a lungul vieţii sale din diferitele epoci de cultură? Această întrebare l-a dus pe Lessing la o concepţie proprie asupra ideii încarnării. Lessing îşi spunea: Oamenii au trecut mai înainte prin toate perioadele culturale posibile, şi ei trebuie să se întoarcă iar, pentru a învăţa lucruri noi şi pentru a lega vechiul cu noul. Lessing gândea cam în felul acesta: Faptul că trecem prin diverse încarnări trebuie să aibă un

sens. Iar acest sens constă în aceea că în fiecare nouă încarnare omul trăieşte ceva nou, care se adaugă celor vechi.

S-a indicat adesea faptul că epocile succesive au fost foarte diferite între ele. Astăzi vom scoate în evidenţă un moment extraordinar de important din secolul al XIII-lea. Se poate spune că oamenii încarnaţi în acea perioadă au trăit ceva cu totul deosebit, ceva pe care oamenii încarnaţi în alte epoci nu l-au putut vieţui. Şi prin ceea ce vă spun eu acum sunt în consens cu toţi aceia cărora le-a fost dat să parcurgă atunci o anumită viaţă spirituală relativ elevată, şi care sunt astăzi din nou încarnaţi. Cu toţii ştiu aceasta.

În secolul al XIII-lea a fost un întuneric spiritual pentru toţi oamenii, chiar şi pentru cele mai luminate spirite, chiar şi pentru iniţiaţi. Tot ceea ce se mai ştia pe atunci, în secolul al XIII-lea, despre lumile spirituale, era ştiut prin tradiţie sau de la oameni care fuseseră mai înainte iniţiaţi şi care îşi puteau trezi amintirea celor pe care le vieţuiseră atunci. Dar nici măcar aceste spirite nu puteau privi câtuşi de puţin în lumea spirituală. Acea scurtă perioadă de eclipsă spirituală a trebuit să existe pentru a pregăti caracteristica epocii noastre: Cultura intelectuală raţională actuală. Este cel mai important lucru pe care îl avem în ziua de astăzi, în cea de-a cincea epocă de cultură postatlanteană. În epoca de cultură greacă, lucrurile nu stăteau aşa. Pe atunci, în locul gândirii raţionale actuale, era predominantă contemplarea nemijlocită. Omul creştea oarecum împreună cu ceea ce vedea şi auzea, şi împreună cu cele pe care le gândea. Pe atunci, omul nu analiza atât de mult lucrurile, aşa cum se întâmplă astăzi şi cum trebuie să se întâmple, pentru că aceasta este sarcina celei de-a cincea epoci de cultură postatlanteene.

Pe atunci, în secolul al XIII-lea, au trebuit să fie alese pentru iniţiere nişte personalităţi deosebit de dotate, iar această iniţiere s-a putut desfăşura numai după scurgerea acelei scurte perioade de întunecare spirituală. Astăzi încă nu este posibil să menţionăm acel loc din Europa unde s-a întâmplat ceea ce vă voi spune acum. Dar într-un viitor nu prea îndepărtat, se va putea face şi acest lucru.

Vom vorbi astăzi despre zorii noului ocultism. În acea perioadă întunecată din punct de vedere spiritual, trăiau doisprezece oameni, douăsprezece spirite eminente, care s-au reunit pentru a impulsiona progresul omenirii. Nici unul dintre aceştia nu mai putea privi direct în lumea spirituală, dar ei puteau trezi în sinea lor amintirea iniţierilor pe care le parcurseseră în vieţile anterioare. Şi karma omenirii potrivise lucrurile în aşa fel, încât în şapte dintre ei era incorporat ceea ce îi mai rămăsese omenirii ca frânturi din vechea cultură atlanteană. În cartea mea ***Ştiinţa ocultă***, am spus deja că în cei şapte Învăţători înţelepţi al străvechei Indii sfinte, fusese transferat ceea ce se mai păstrase din epoca atlanteană. Acei şapte bărbaţi reîncarnaţi în secolul al XIII-lea, care formau o parte a grupului celor doisprezece, erau chiar cei care puteau privi înapoi la cele şapte curente ai vechii culturi atlanteene şi la ceea ce continua să se păstreze din cele şapte curente. Fiecare din aceste şapte individualităţi putea să fructifice numai unul dintre acele curente, pentru epoca de atunci şi pentru cea actuală. Acestora li se adăugau alţi patru, care nu puteau privi în urmă până în timpuri străvechi, de mult scurse, ca primii şapte înţelepţi menţionaţi. Însă aceste patru personalităţi puteau privi în urmă la ceea ce-şi însuşise omenirea ca adevăruri oculte în cea de-a patra epocă de cultură postatlanteană. Cel dintâi putea privi în urmă la epoca proto hindusă, cel de-al doilea la epoca

protopersană, cel de-al treilea la epoca egipteano-caldeo-asiro-babiloniană, şi cel de-al patrulea la epoca greco-latină. Aceştia patru s-au reunit cu ceilalţi şapte în colegiul înţelepţilor din secolul al XIII-lea. Cel de-al treisprezecelea avea cele mai puţine amintiri, el era cel mai intelectual dintre ei, cel care avea în vedere în special ştiinţele exterioare. Aceste douăsprezece individualităţi nu numai că trăiau în spiritul ocultismului occidental, ci au putut şi să se încorporeze în personalităţi care ştiau ceva despre ocultism. Un mod cu totul aparte de a înfăţişa acest lucru îl găsim în poemul lui Goethe, *Tainele*.

Aşadar avem de vorbit despre douăsprezece individualităţi eminente, la care s-a adăugat un al treisprezecelea, care fusese ales să dobândească iniţierea necesară în cultura occidentală după încheierea perioadei de întunecare spirituală. Împrejurările în care s-au desfăşurat aceste lucruri sunt pline de taină, şi eu nu pot să vă povestesc decât cele ce urmează, deşi pentru mine totul este un adevăr pe deplin obiectiv. Dar dumneavoastră puteţi să verificaţi acest adevăr, dacă reuniţi tot ceea ce a spus deja, în decursul ultimilor ani, ştiinţa spirituală orientată antroposofic, iar la acestea adăugaţi lucrurile pe care le ştiţi din istoria exterioară, începând din secolul al XIII-lea.

Colegiul celor doisprezece bărbaţi înţelepţi ştia că în acea epocă urma să se nască un copil care trăise în Palestina pe vremea evenimentului întrupării lui Christos, şi care fusese de faţă la Misteriul de pe Golgota. Această individualitate poseda o intensă educaţie a inimii, avea o deosebită capacitate lăuntrică de a iubi, pe care o putuse dobândi de atunci încolo în condiţii corespunzătoare. În acel copil era încorporată o individualitate spirituală de excepţie. Şi acum urma să se întâmple ceva care nu va mai

trebui să se petreacă niciodată sub aceeaşi formă. Cele ce au urmat nu reprezintă un model tipic de iniţiere, ci o situaţie de excepţie absolut deosebită. Anume, acel copil trebuia izolat din mediul în care se născuse şi adus într-un anumit loc din Europa, sub protecţia celor doisprezece înţelepţi. Dar nu modul exterior în care au procedat cei doisprezece înţelepţi a avut cea mai mare importanţă ci faptul că acel copil a crescut în mijlocul celor doisprezece. Căci în felul acesta, înţelepciunea celor doisprezece bărbaţi s-a revărsat în copil. Şi, de exemplu, unul dintre cei doisprezece avea în sine înţelepciunea planetei Marte. Şi datorită acestui fapt, acel suflet avea în sine o viaţă structurată într-un mod cu totul deosebit; el dobândise o anumită orientare sufletească datorită culturii marţiene. Această cultură consta, printre altele, în aceea că sufletul dobândea însuşirea de a reprezenta cu însufleţire ştiinţele oculte. Influenţe planetare asemănătoare acţionau şi asupra celorlalte suflete. Şi prin armonizarea diverselor curente care porneau din cei doisprezece înţelepţi, sufletul acelui copil a fost modelat în mod armonios. Aşa a crescut copilul, sub protecţia permanentă a celor doisprezece. Apoi timpul său a sosit: era deja adolescent, se apropia de vârsta de douăzeci de ani, şi putea exterioriza ceva ca un reflex al celor douăsprezece curente de înţelepciune. Iar ceea ce arăta el în felul acesta era nou şi pentru cei doisprezece înţelepţi. Transformarea lui se desfăşura concomitent cu modificări organice foarte puternice. Copilul se deosebea de ceilalţi oameni şi din punct de vedere corporal. El a fost pentru un timp foarte bolnav, trupul lui devenind total transparent – trupul tânărului strălumina. Şi apoi a venit o vreme în care sufletul a părăsit corpul pentru câteva zile. Tânărul zăcea ca mort. Şi când sufletul s-a reîntors, s-a îndeplinit ceva ca o nouă naştere a celor douăsprezece

înţelepciuni, astfel încât şi cei doisprezece înţelepţi puteau învăţa lucruri total noi de la tânăr. El putea acum să le vorbească despre trăiri cu totul noi. Datorită Misteriului de pe Golgota, el a putut trece prin ceva similar cu trăirea Sfântului Pavel în drumul spre Damasc. În felul acesta a devenit posibil să se reunească toate concepţiile despre lume, religioase şi ştiinţifice – şi, în esenţă, există numai douăsprezece astfel de concepţii despre lume – într-una singură, născută din cele douăsprezece [Nota 42]. S-a creat astfel posibilitatea ca cele douăsprezece concepţii despre lume să se poată reuni într-una singură, care să poată fi considerată adevărată de fiecare dintre ele. Despre cele care au fost învăţate atunci, voi vorbi altă dată. Dar acum trebuie să vă spun că foarte curând după aceea tânărul a murit, deci a avut doar o scurtă existenţă pământească. El a avut atunci misiunea să reunească prin gândire cele douăsprezece curente de înţelepciune, să le pătrundă şi să creeze o concepţie nouă, pe care să o poată lăsa celor doisprezece, pentru a lucra asupra ei. Fusese dat astfel un impuls considerabil. Individualitatea de la care a pornit acest impuls purta numele de *Christian Rosenkreutz*. Aceeaşi individualitate s-a reîncarnat în secolul al XIV-lea, şi de data aceasta viaţa sa pământească a durat mai bine de o sută de ani. În această viaţă pământească el a fructificat şi exterior cele trăite atunci într-o perioadă scurtă. El a călătorit prin întregul Occident şi prin toate ţinuturile cunoscute pe atunci pe Pământ, pentru a prelua iar, într-un mod nou, întreaga înţelepciune de la care îi venise în viaţa trecută inspiraţia pentru noul impuls ce urma să fie picurat ca o esenţă în întreaga cultură a timpului său.

Această nouă influenţă s-a exprimat şi în mod exoteric. De exemplu, inspiraţia acestei entităţi a acţionat şi în viaţa lui Lessing. Totuşi, acest lucru nu poate fi dovedit

în mod exterior. Dar întregul mod de gândire al lui Lessing este de aşa natură încât cel care este familiarizat cu astfel de lucruri poate percepe impulsul rosicrucian. Sau, de exemplu, în secolul al XIX-lea, care era într-o măsură atât de mare nepotrivit pentru idei ca aceea de karmă, reîncarnare şi altele de acest fel, acest impuls a acţionat în mod exoteric. Este interesant de remarcat că tocmai în acea perioadă de la sfârşitul anilor 40, o societate ştiinţifică a oferit un premiu pentru cea mai bună lucrare filosofică despre nemurirea sufletului. Printre lucrările trimise spre examinare a fost şi cea a lui *Widenmann*, care a obţinut premiul. Această lucrare susţinea ipoteza trecerilor repetate ale sufletelor prin viaţa de pe Pământ. Desigur că pe atunci nu se vorbea despre reîncarnare la modul în care o facem noi astăzi în cadrul ştiinţei spirituale, totuşi este interesant că a apărut o asemenea lucrare, care a şi fost distinsă cu un premiu. Şi alţi psihologi de atunci au vorbit despre vieţi pământeşti repetate ale sufletului. Aşadar firul credinţei în reîncarnare şi karmă nu a fost niciodată total întrerupt. Chiar primele lucrări ale întemeietoarei Societăţii Teosofice, a marii personalităţi *H. P. Blavatsky*, sunt explicabile numai dacă recunoaştem inspiraţia rosicruciană aflată la baza lor.

Este foarte important să ştim că de fiecare dată, în fiecare secol, inspiraţia rosicruciană este dată în aşa fel, încât purtătorul inspiraţiei nu este niciodată cunoscut în afară. Numai cei mai mari iniţiaţi ştiu cine este el. Astăzi, de exemplu, putem vorbi în mod deschis numai despre acele evenimente care au avut loc cu o sută de ani în urmă. Căci acesta este intervalul de timp care trebuie să treacă de fiecare dată după acest fel de evenimente, înainte ca să se vorbească în mod public despre ele. Deoarece oamenii sunt prea tentaţi să venereze în mod fanatic o asemenea

personalitate, ceea ce este cel mai rău lucru care se poate întâmpla. Iar acest pericol este cât se poate de real. Dar tăcerea şi discreţia nu constituie o necesitate numai din cauza atacurilor exterioare de ambiţie şi orgoliu, de care poate că omul se mai poate apăra, ci în primul rând din cauza tuturor atacurilor astrale oculte, care ar fi în permanenţă îndreptate împotriva unei asemenea individualităţi. De aceea se impune condiţia de a nu vorbi despre asemenea fapte decât la o sută de ani după scurgerea lor. Prin aceste consideraţii se va elabora treptat imaginea faptului că rosicrucianismul constituie centrul de greutate al evoluţiei istorice.

Îngăduiţi-mi să vă arăt, printr-o comparaţie banală, ce înţeleg eu printr-un astfel de centru de greutate. Să ne gândim la o balanţă; ea poate avea un singur punct de sprijin al cumpenei de sus, căci dacă ar avea două centre de greutate, nu ar putea funcţiona. Şi pentru evoluţia istorică este necesar un asemenea centru de greutate. Concepţia occidentală despre lume, de exemplu, inclusiv cea reprezentată de *Schopenhauer*, nu admite un astfel de centru de greutate, şi nici măcar o evoluţie istorică în sensul în care o concepem noi. Dar omenirea occidentală are obligaţia să recunoască istoria. Iar rosicrucianismul are misiunea de a elabora o concepţie care să prezinte centrul de greutate în devenirea istorică. Iar pentru ceea ce trebuie să fie spus acum, este absolut indiferent cărei confesiuni religioase îi aparţine cineva. Căci din Cronica Akasha se poate constata că ziua care reprezintă centrul de greutate al evoluţiei omenirii, este cea de 3 aprilie a anului 33 [Nota 43]. Şi trebuie să ne dăm seama că pentru rosicrucianism este deosebit de important faptul că centrul de greutate al evoluţiei omenirii se află aici.

Ce s-a întâmplat de fapt atunci? În acea perioadă s-a întâmplat ceea ce se poate numi criza lumii demonilor. Ce este aceasta? Noi ştim că în vremurile vechi oamenii aveau o clarvedere primară, care s-a atenuat tot mai mult, până a ajuns aproape de stingerea totală. Aceasta s-a întâmplat deoarece până în acel moment oamenii trăiau în principal cu conştienţa lor în trupul astral, şi nu atât de mult în Eu. Criza a fost provocată de faptul că vechea clarvedere s-a întunecat tot mai mult. De aceea, omul nu mai putea privi decât în regiunile inferioare ale lumii spirituale. Eul mai vieţuia încă în astral, dar puterile pe care le putea percepe Eul erau tot mai rele şi mai impure. Omul nu mai ajungea cu privirea până la puterile bune, ci clarvederea sa astrală îl mai purta numai până la entităţile rele. Vindecarea trebuia să intervină prin cultivarea Eului. Începutul a fost făcut prin ceea ce se petrecea atunci când Ioan boteza oamenii în apa Iordanului. Ce se întâmpla cu omul care venea să se boteze? În primul rând, el trăia procesul fizic al cufundării în apă, şi cu aceasta separarea trupului astral şi a celui eteric de trupul fizic. În felul acesta, omul putea vedea că în lumea demonilor urma să izbucnească o criză. Şi cei botezaţi îşi spuneau: Trebuie să ne schimbăm modul de gândire! Trebuie să vină vremea în care spiritul să poată pătrunde direct în conştienţa de Eu. Un asemenea om simţea astfel: O, toate aceste groaznice fiinţe astrale mai sunt şi acum în mine, ele pătrund necontenit în mine.

Trebuia să intervină ceva care să treacă dincolo de astral, şi acesta este Eul. Prin Eu devine posibil să se închege comunităţi umane bazate numai pe libertatea sufletelor, nu pe legăturile de sânge. Gândiţi-vă la situaţia unui astfel de om, posedat de cei mai răi demoni, care ştiu că îi aşteaptă o criză. Imaginaţi-vă că în întâmpinarea acestui om vine o entitate care are tocmai misiunea de a

contracara acţiunea demonilor. Cum se vor simţi aceşti demoni? Tulburaţi cât se poate de mult! Demonii se simţeau foarte tulburaţi în prezenţa lui Iisus Christos.

Rosicrucianismul conţine în sine impulsurile care pot fi opuse demonilor. Eul urmează să fie din nou înălţat prin aceste impul¬suri. Numai că deocamdată această înălţare a Eului nu a ajuns prea departe.

Revenind la punctul de plecare al consideraţiilor noastre, putem vedea foarte clar cât de firesc este ca nouă, antroposofilor, să ne fie mai greu să ne afirmăm în lume, decât oricui altcuiva. Antroposofii vor fi persecutaţi ca nici un alt aderent al vreunei alte concepţii despre lume. Căci nimic nu este mai stânjenitor pentru oameni decât să li se descrie adevărata înfăţişare a lui Christos. Dar modul nostru de a gândi se bazează pe rezultatele adevăratei cercetări ocult-ştiinţifice, şi noi trebuie să consacrăm acestui mod de a gândi toate puterile noastre.

7. MISIUNEA LUI CHRISTIAN ROSENKREUTZ. CARACTERUL ŞI SARCINA EI. MISIUNEA LUI GAUTAMA BUDDHA PE MARTE

Neuchâtel, 18 decembrie 1912

Prietenii noştri de aici şi-au dorit să leg consideraţiile de astăzi de cele discutate în acest loc anul trecut. Am subliniat atunci că iniţierea lui Christian Rosenkreutz din secolul al XIII-lea s-a realizat într-un mod cu totul deosebit, şi că începând de atunci individualitatea lui Christian Rosenkreutz a acţionat necontenit, şi va continua să acţioneze de-a lungul secolelor. Vrem să învăţăm astăzi din nou câte ceva despre caracterul şi personalitatea lui

Christian Rosenkreutz, abordând marea sarcină pe care a avut-o el în zorii epocii noastre dedicate intelectualismului, pentru a avea grijă de viitorul omenirii.

Acela care păşeşte în faţa lumii ca ocultist îndrumător, cum a făcut Christian Rosenkreutz, trebuie să ţină cont de specificul epocii sale. Viaţa spirituală în care ne aflăm încadraţi acum a început să-şi dobândească caracterul ei specific când s-a ivit noua ştiinţă a naturii, reprezentată de *Copernic*, *Giordano Bruno*, *Galilei* [Nota 44] şi alţii. Oamenii din ziua de astăzi învaţă sistemul lui Copernic chiar din primii ani de şcoală şi rămân toată viaţa cu impresiile astfel dobândite. În vremurile mai vechi, sufletul primea altceva. Vă daţi seama ce mare diferenţă există între un om al prezentului şi un om care a trăit cu secole în urmă. Înaintea epocii lui Copernic, sufletul fiecărui om pământean credea că Pământul stă pe loc în spaţiul cosmic, iar Soarele şi stelele se rotesc în jurul lui. Oamenilor le-a fugit pământul de sub picioare atunci când Copernic a stabilit că Pământul se deplasează cu o viteză uriaşă în Univers, antrenându-ne cu sine. Nu este cu putinţă să subestimăm o asemenea revoluţie în gândire, care a antrenat o transformare corespunzătoare în simţire. Ideile şi reprezentările oamenilor sunt acum cu totul altele decât erau înainte de Copernic. Vrem acum să ne punem întrebarea ce are de spus ocultismul cu privire la această revoluţie în gândire.

Cel care în calitate de ocultist se întreabă în ce mod poate fi înţeles Universul prin ideile moderne ale lui Copernic, va trebui să-şi spună: Prin ideile lui Copernic s-au creat multe care din punct de vedere naturalist-ştiinţific duc la mari triumfuri în viaţa exterioară, dar prin ele nu se poate înţelege nimic despre fundamentul spiritual al Universului şi al lucrurilor, căci ideile coperniciene

constituie cel mai nepotrivit instrument care a existat vreodată în evoluţia omenirii pentru înţelegerea unui fundament spiritual. Acest lucru provine din faptul că toate aceste concepte şi idei ale lui Copernic au fost inspirate de Lucifer. Iar copernicismul este unul dintre ultimele atacuri asupra evoluţiei omeneşti, un ultim mare asalt realizat de Lucifer. În vechea concepţie despre lume, de dinainte de Copernic, se ştia că afară este maya, dar în ceea ce înţelegeau oamenii, în ceea ce era un bun al înţelepciunii transmise prin tradiţie, se afla adevărul despre lucruri şi despre lume. Însă de la Copernic încoace, omul nu are maya numai în jurul său, în percepţia simţurilor, ci şi în concepte şi idei. Astăzi, pentru oameni este ceva de la sine înţeles că Soarele se află nemişcat în centru, iar planetele se învârt în jurul lui pe trasee eliptice. Nu va mai dura mult şi în viitor se va vedea că această concepţie a lui Copernic despre lumea stelară este mult mai incorectă decât sistemul precedent al lui *Ptolemeu* [Nota 45]. Concepţia despre lume coperniciano-keplerianã este o concepţie foarte comodă. Dar ea nu conţine adevărul capabil să explice ce este macrocosmosul.

Aşadar Christian Rosenkreutz era pus în faţa faptului că exista o concepţie despre lume care era ea însăşi o maya, şi el trebuia să ia atitudine. Christian Rosenkreutz trebuia să salveze ocultismul într-o perioadă în care toate conceptele ştiinţifice erau doar iluzie, maya. La mijlocul secolului al XVI-lea a apărut opera de bază a lui Copernic *De revolutionibus orbium coelestium*. La sfârşitul secolului al XVI-lea rosicrucienii se aflau în faţa necesităţii de a înţelege prin ocultism sistemul cosmic, deoarece sistemul cosmic copernician, cu sferele sale concepute material în spaţiu, conţinea maya chiar în conceptele sale. Spre sfârşitul secolului al XVI-lea a avut loc o consfătuire

similară cu cea despre care am vorbit aici în urmă cu un an, anume cea din secolul al XIII-lea în care a fost iniţiat Christian Rosenkreutz însuşi. Această consfătuire ocultă a personalităţilor conducătoare l-a reunit pe Christian Rosenkreutz cu cele douăsprezece individualităţi prezente şi la evenimentul trecut, dar şi cu alte câteva individualităţi dintre cele mai importante din conducerea omenirii. Erau prezente la acea consfătuire nu numai personalităţi încarnate în planul fizic, ci şi personalităţi care se aflau în lumile spirituale. La acea consfătuire participa şi acea individualitate care fusese încarnată în secolul al VI-lea înainte de Christos drept Gautama Buddha.

Ocultiştii orientali cred, pe bună dreptate – căci ei ştiu că aceasta este realitatea – că Buddha, cel care, în cel de al douăzeci şi nouălea an al vieţii sale ca Gautama Buddha, s-a ridicat de la treapta de Bodhisattva la cea de Buddha, a fost încarnat atunci pentru ultima oară într-un corp fizic. Este întru totul adevărat faptul că o individualitate care se înalţă de la treapta de Bodhisattva la cea de Buddha, nu mai apare ulterior într-o încarnare fizică pe Pământ. Dar acest lucru nu înseamnă că nu mai este activ pentru Pământ. Buddha este activ pentru Pământ şi în perioada următoare, chiar dacă el nu mai apare într-un trup fizic pe Pământ, ci îşi exercită acţiunea din lumea spirituală. Intervenţia lui Buddha, cu puterile sale, din lumea spirituală în trupul astral al lui Iisus, o putem percepe în mesajul pe care l-au auzit păstorii din câmpie, relatat în Evanghelia după Luca. Cuvintele „Pe Pământ pace şi între oameni bună învoire" provin de la Buddha, care impregna trupul astral al acelui prunc Iisus prezentat în Evanghelia după Luca. Acest minunat mesaj de pace şi iubire este de fapt un rezultat al contribuţiei lui Buddha la creştinism. Dar Buddha a acţionat şi mai târziu – nu din

lumea fizică, ci din lumea spirituală – intervenind în faptele oamenilor, şi el a contribuit la ceea ce trebuia să se întâmple pentru progresul omenirii.

În secolele VII şi VIII, de exemplu, a existat în apropierea Mării Negre o şcoală de iniţiere foarte importantă, în care Buddha instruia în trup spiritual. În astfel de şcoli predau şi Învăţători aflaţi în trup fizic, dar discipolii avansaţi aveau posibilitatea să primească învăţături şi de la entităţi aflate numai în trupul eteric. În felul acesta îi instruia acolo Buddha pe cei apţi să preia cunoştinţe superioare. Printre discipolii de atunci ai lui Buddha s-a remarcat unul care s-a reîncarnat apoi cu câteva secole mai târziu. Este vorba de o personalitate trăind atunci în trup fizic, care s-a reîncarnat cu câteva secole mai târziu în Italia, şi pe care noi îl cunoaştem drept Sfântul Francisc de Assisi [Nota 46]. Atitudinea deosebită a lui Francisc de Assisi, care are atâtea asemănări, chiar şi în privinţa vieţii călugărilor care l-au urmat, cu cea a discipolilor lui Buddha, se datorează faptului că Francisc de Assisi a fost el însuşi un discipol al lui Buddha.

Este suficient să aruncăm o scurtă privire asupra atitudinii deosebite a unui om ce năzuieşte spre spiritual ca Francisc de Assisi, faţă de cea a unui om încadrat prin cultura actuală în industrie, tehnică şi în descoperirile recente ale prezentului. Şi multe personalităţi, chiar şi oculte, sufereau foarte mult atunci când erau nevoite să se gândească că în viitor ar urma să existe cu necesitate două feluri de oameni. Şi anume ei considerau că o primă categorie va fi întru totul angrenată în viaţa practică, consacrându-se producţiei de alimente, construcţiei de maşini şi altor activităţi similare; această categorie ar urma să fie interesată exclusiv de viaţa practică. Iar o altă categorie ar fi constituită din oameni ca Francisc de Assisi,

care din cauza vieţii spirituale s-ar îndepărta total de la viaţa practică.

Având în vedere toate acestea, un moment deosebit de important a fost cel în care, pentru pregătirea consfătuirii de care am vorbit mai înainte, Christian Rosenkreutz a reunit, în secolul al XVI-lea, un număr de ocultişti, un cerc mai mare de oameni, cărora le-a vorbit despre cele două tipuri de oameni care urmau să existe în viitor. Pentru început el a reunit un cerc mai mare de oameni, ulterior unul mai restrâns, pentru a le prezenta aceste lucruri importante. Christian Rosenkreutz a organizat aceste întruniri cu câţiva ani înainte, nu pentru că lui nu i-ar fi fost clar ce ar putea să se întâmple, ci pentru că voia să-i facă pe oameni să reflecteze asupra perspectivelor viitorului. Pentru a le orienta gândirea spre acea problemă, el le-a spus aproximativ următoarele: Uitaţi-vă la viitorul omenirii. Oamenii sunt atraşi de practică, de industrie, căi ferate ş.a.m.d. Oamenii vor ajunge ca vitele de povară. Iar cei care nu vor dori acest lucru, vor deveni ca Francisc de Assisi, nepractici pentru viaţă, ei vor trăi numai pentru dezvoltarea lăuntrică. – Christian Rosenkreutz le-a arătat clar auditorilor săi că pe Pământ nu există nici un mijloc prin care să se poată împiedica formarea acestor două categorii de oameni. Orice s-ar face pentru oameni între naştere şi moarte, nu ar putea să-i împiedice să se împartă în aceste două categorii. Dacă luăm în considerare condiţiile de pe Pământ, vedem că este imposibil să creezi ceva care să fie de vreun ajutor pentru cele două categorii de oameni. Ajutorul poate veni numai dacă li se va face o anumită educaţie nu între naştere şi moarte, ci între moarte şi o nouă naştere.

Să ne gândim aşadar că rosicrucienii aveau sarcina de a acţiona din lumea suprasensibilă asupra oamenilor

individuali. Pentru a înţelege ce urma să se întâmple, trebuie să analizăm sub un anumit aspect viaţa dintre moarte şi o nouă naştere.

Între naştere şi moarte, noi trăim pe Pământ. Între moarte şi o nouă naştere, omul se află într-o anumită legătură cu celelalte planete. În ***Teosofia*** mea este descrisă Kamaloka, popasul omului în lumea sufletească în răstimpul în care el devine un locuitor al Lunii. Apoi el devine succesiv locuitor al lui Mercur, al lui Venus, al Soarelui, al lui Marte, al lui Jupiter, al lui Saturn, şi apoi un locuitor al spaţiilor cosmice şi mai îndepărtate. Şi nu greşim dacă spunem că între două încarnări pe Pământ omul parcurge încorporări pe alte planete, întrupări spirituale. În ziua de azi, omul nu este atât de avansat în evoluţia sa încât să-şi poată aminti în încarnarea de pe Pământ cele petrecute între moarte şi o nouă naştere, dar în viitor acest lucru va fi posibil. Dar chiar dacă el nu-şi poate aminti acum ceea ce a vieţuit, de exemplu, pe Marte, el are totuşi forţele lui Marte în sine, chiar dacă nu ştie nimic despre ele. Astfel încât cineva îşi poate spune: Acum locuiesc pe Pământ, dar puterile din mine conţin în ele ceva însuşit de mine pe Marte. – Să considerăm un om care a trăit pe Pământ înainte de răspândirea concepţiei coperniciene despre lume. De unde şi-au extras Copernic, Galilei, Giordano Bruno şi alţii capacităţile lor din acele încarnări? Gândiţi-vă că individualitatea lui Copernic a fost încorporată cu puţin timp înainte, între anii 1401 şi 1464, în *Nicolaus Cusanus* [Nota 47], care era un mistic profund. Gândiţi-vă la lucrarea sa *Docta ignorantia* şi observaţi că dispoziţia sa sufletească era cu totul alta. De unde au venit în această individualitate puterile care l-au configurat pe Copernic cu totul altfel decât pe Nicolaus Cusanus? Din puterile lui Marte s-a revărsat ceea ce l-a făcut pe Copernic

astronom. Aşa au stat lucrurile şi în privinţa lui Galilei, căci şi acesta a preluat de la Marte puteri care i-au conferit configuraţia specială de gânditor modern asupra naturii. Şi Giordano Bruno a adus cu sine puterile de pe Marte, şi la fel este situaţia întregii omeniri. Faptul că oamenii gândesc ca Giordano Bruno sau Copernic se datorează puterilor de pe Marte, pe care şi le însuşesc între moarte şi o nouă naştere.

Dar dobândirea forţelor de acest gen, care i-au dus pe oameni de la un triumf la altul, provine de la faptul că Marte acţiona în acea vreme altfel decât mai înainte. Mai înainte de la Marte porneau altfel de forţe. Cultura lui Marte, pe care oamenii o trăiesc între moarte şi o nouă naştere, a parcurs o mare criză în secolele XV şi XVI. În acele vremuri situaţia de pe Marte era la fel de dură, de catastrofală, ca situaţia de pe Pământ pe vremea Misteriului de pe Golgota. Şi aşa cum pe vremea Misteriului de pe Golgota a luat naştere Eul propriu-zis al omului, pe Marte s-a născut acea direcţie spirituală care, implantată omului, se manifestă în copernicism. După ce pe Marte au început să domnească astfel de condiţii, o consecinţă absolut firească ar fi fost ca Marte să trimită tot mai mulţi oameni pe Pământ care să aducă cu sine numai idei ca acelea ale lui Copernic, şi care de fapt sunt tot maya. Constatăm aşadar o decadenţă, un declin al culturii lui Marte. Mai înainte, din Marte radiau forţe bune. Dar în acea perioadă din el izvorau tot mai multe forţe care ar fi condus omenirea tot mai adânc în maya. Cuceririle ştiinţifice ce proveneau de la Marte în acea vreme erau deosebite, totuşi nu erau nimic altceva decât maya.

Vedeţi aşadar că în secolul al XV-lea se putea spune: Salvarea lui Marte, şi legat de aceasta, salvarea Pământului, depinde de un impuls nou, ascendent, pe care ar trebui să-l

primească cultura în declin de pe Marte. Pe Marte situaţia era asemănătoare celei de pe Pământ dinainte de Misteriul de pe Golgota, când omenirea se cufundase din înălţimi spirituale în adâncurile materialului, iar impulsul lui Christos a însemnat atunci pentru ea o ascensiune. În secolul al XV-lea, era necesar să se dea un astfel de impuls ascendent culturii lui Marte. Şi marea problemă pentru Christian Rosenkreutz şi discipolii săi era cum anume poate fi dat acest impuls ascendent culturii lui Marte, pentru că de aceasta depindea şi salvarea Pământului. Rosicrucianismul era pus în faţa unei mari probleme, cum să răspundă la întrebarea: Ce trebuie să se întâmple pentru ca, spre salvarea Pământului, cultura lui Marte să dobândească o direcţie ascendentă? Fiinţele de pe Marte nu aveau cum să ştie ce anume era necesar pentru salvarea lor, căci numai de pe Pământ se putea cunoaşte situaţia de pe Marte. Cei de pe Marte nu simţeau declinul. Acea consfătuire de la sfârşitul secolului al XVI-lea, despre care v-am vorbit, urmărea găsirea unui răspuns practic la această întrebare. Ea a fost foarte bine pregătită de către Christian Rosenkreutz, ca urmare a faptului că cel mai intim discipol şi prieten al său era Gautama Buddha, care vieţuia într-un trup spiritual. La această consfătuire s-a anunţat că entitatea care fusese odinioară încarnată pe Pământ drept Gautama Buddha, şi care era entitate pur spirituală de când devenise „Buddha", îşi va transfera locul de activitate pe Marte. Individualitatea lui Gautama Buddha a fost astfel trimisă de pe Pământ pe Marte de către Christian Rosenkreutz. Gautama Buddha şi-a schimbat locul de desfăşurare al activităţii sale, mergând pe Marte, unde în anul 1604 a îndeplinit pentru Marte o faptă asemănătoare cu ce a însemnat Misteriul de pe Golgota pentru Pământ [Nota 48].

Christian Rosenkreutz îşi dăduse seama ce va însemna pentru întreg Universul faptul că Buddha va acţiona acolo, şi ce însemnătate va avea pe Marte învăţătura lui Buddha despre Nirvana, învăţătura că oamenii ar trebui să se desprindă de Pământ. Învăţătura Nirvanei era nepotrivită pentru promovarea culturii pământene îndreptate spre practică. Căci s-a văzut în cazul discipolului lui Buddha, al lui Francisc de Assisi, că această învăţătură îi face pe adepţii săi să se înstrăineze de Pământ. Dar ceea ce în budism nu era potrivit să favorizeze viaţa practică a oamenilor între naştere şi moarte, era de cea mai mare însemnătate pentru sufletele lor între moarte şi o nouă naştere. Christian Rosenkreutz a intuit faptul că pentru purificarea ce trebuia să se petreacă pe Marte, cea mai potrivită era învăţătura lui Buddha. Şi aşa cum odinioară fiinţa divină a iubirii, Christos, a venit pe Pământ într-o vreme şi într-un popor care nu erau câtuşi de puţin apropiate de această fiinţă de iubire, tot aşa şi apostolul păcii, Buddha, a urcat în secolul al XVII-lea pe Marte, unde domneau confruntări şi războaie, pentru a-şi împlini acolo misiunea. Sufletele de acolo aveau porniri preponderent războinice. Buddha a împlinit o mare jertfă, asemănătoare cu cea a Purtătorului iubirii divine prin Miste¬riul de pe Golgota. Prezenţa lui Buddha pe Marte a fost o acţiune de jertfă cosmică. El s-a jertfit acolo ca un miel nevinovat, şi fapta lui Buddha poate fi denumită un fel de crucificare prin aceea că el s-a lăsat transmutat într-o asemenea ambianţă războinică. Buddha a îndeplinit această faptă de pe Marte în serviciul lui Christian Rosenkreutz. Aşa acţionează împreună în Univers marile entităţi conducătoare, nu numai pe Pământ, ci şi de la o planetă la alta.

Începând din vremea în care Gautama Buddha a îndeplinit misteriul de pe Marte, omul preia de acolo, între moarte şi o nouă naştere, altă putere decât înainte, pe vremea în care cultura lui Marte era în declin. Şi nu numai că omul aduce cu sine în noua sa încarnare cu totul alte forţe de pe Marte, ci prin influenţa pe care o exercită acţiunea spirituală a lui Buddha, de pe Marte se revarsă înspre om şi puterea de a ajunge în lumea spirituală atunci când se dedică meditaţiei. Atunci când discipolul spiritual modern meditează în sensul dat de Christian Rosenkreutz, înspre el se revarsă şi forţele pe care Buddha, în calitatea sa de salvator al lui Marte, le trimite pe Pământ.

În felul acesta Christian Rosenkreutz ni se înfăţişează drept marele slujitor al lui Christos Iisus. Dar ca ajutor pentru opera pe care o are de îndeplinit Christian Rosenkreutz, în slujba lui Christos Iisus, a fost necesară şi contribuţia lui Buddha ca mesager al lui Christian Rosenkreutz. Astfel încât, deşi sufletul lui Gautama Buddha nu se mai află pe Pământul fizic, acest suflet a devenit întru totul un sprijin pentru impulsul lui Christos. Cum suna mesajul de pace din Evanghelia după Luca, ce a răsunat deasupra pruncului Iisus? „Slavă lui Dumnezeu în înălţimi, şi pace oamenilor pe Pământ!”. Aceste cuvinte răsunau din fiinţa lui Buddha, şi ele răsună acum – pornind tainic din fiinţa lui Buddha – de pe planeta războiului în sufletele oamenilor de pe Pământ.

Iar prin faptul că s-au întâmplat toate aceste lucruri a devenit posibil să se evite scindarea oamenilor în cele două categorii, în oameni ca Francisc de Assisi şi oameni care vor să se consacre numai materialismului. Dacă Buddha ar fi rămas în mod direct în legătură cu Pământul, nu s-ar fi putut ocupa de oamenii „practici”, iar din ceilalţi ar fi făcut călugări ca Francisc de Assisi. Prin acţiunea de mântuitor a

lui Gautama Buddha de pe Marte, este acum posibil ca atunci când parcurgem evoluţia dintre moarte şi o nouă naştere pe planeta Marte să devenim adepţi ai lui Francisc de Assisi, fără ca să ne sustragem cu ceva de la îndatoririle noastre pământeşti. Poate suna ciudat, dar este adevărat că, începând din secolul al XVII-lea, în timpul zăbovirii sale pe Marte fiecare om devine, pentru o vreme, budist, franciscan, urmaş direct al lui Francisc de Assisi. De atunci Francisc de Assisi s-a mai încarnat o singură dată pe Pământ, pentru scurtă vreme, murind în copilărie, şi apoi nu s-a mai întrupat. El s-a implicat, de atunci încolo, în activitatea lui Buddha, fiind unul dintre discipolii săi eminenţi de pe Marte.

Astfel se înfăţişează sufletelor noastre tot ceea ce s-a întâmplat legat de acea importantă consfătuire de la sfârşitul secolului al XVI-lea, care se aseamănă cu cele ce s-au petrecut în secolul al XIII-lea pe Pământ, când Christian Rosenkreutz i-a reunit în jurul său pe cei fideli lui. Faptul că s-a creat posibilitatea de a evita scindarea omenirii în cele două categorii, astfel încât oamenii să poată rămâne laolaltă, nu este deloc lipsit de importanţă. Oamenii care vor să parcurgă o evoluţie esoterică, în ciuda preocupărilor curente din viaţa practică, îşi pot atinge ţelul ca urmare a faptului că Buddha acţionează de pe Marte, şi nu de pe Pământ. Deci forţele necesare unei vieţi esoterice sănătoase provin din activitatea lui Buddha.

Atunci când omul se consacră meditaţiei în ziua de astăzi – ce înseamnă acest lucru l-am explicat în cartea mea ***Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare?*** –, este esenţial faptul că datorită educaţiei rosicruciene el nu este nevoit să se desprindă din activitatea cotidiană pe care i-o cere karma sa. Evoluţia esoterică rosicruciană este compatibilă cu orice stare socială şi orice ocupaţie din

viaţă. Deoarece Christian Rosenkreutz a înţeles că trebuie să transfere activitatea lui Buddha de pe Pământ pe Marte, este posibil ca Buddha să influenţeze în mod corespunzător oamenii, din afara Pământului.

Am cunoscut astfel o altă realizare spirituală a lui Christian Rosenkreutz, iar dacă vrem să înţelegem faptele sale din secolele XIII şi XVI trebuie să abordăm conţinutul lor esoteric. Ar fi de dorit ca toată lumea să înţeleagă modul consecvent în care a procedat teosofia noastră occidentală, începând de la întemeierea Secţiunii central-europene a Societăţii Teosofice [Nota 49]. Noi am ţinut aici, în Elveţia, cicluri de conferinţe despre cele patru Evanghelii. Toate aceste cicluri de conferinţe despre Evanghelii sunt conţinute în germen în lucrarea mea ***Creştinismul ca fapt mistic*** pe care am scris-o cu doisprezece ani în urmă. În cartea ***Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare?*** este înfăţişată calea de iniţiere occidentală într-o manieră compatibilă cu orice tip de activitate practică. Astăzi v-am indicat motivul acestei posibilităţi, rezultat din împlinirea misiunii lui Gautama Buddha, misiune care i-a fost încredinţată de Christian Rosenkreutz, şi despre a cărei importanţă pentru întreg sistemul nostru solar v-am vorbit până acum. În acest fel se îmbină piatră după piatră în această construcţie a teosofiei noastre occidentale, care trebuie clădită consecvent şi la care tot ceea ce se adaugă ulterior trebuie să fie în acord cu cele precedente. Consecvenţa lăuntrică este una dintre însuşirile pe care trebuie să le aibă o concepţie despre lume, pentru ca să fie clădită pe adevăr. Iar cel căruia îi este îngăduit să stea în apropierea lui Christian Rosenkreutz priveşte plin de veneraţie consecvenţa cu care Christian Rosenkreutz însuşi şi-a îndeplinit misiunea, care pentru vremea noastră este

rosicrucianismul creştin. Faptul că marele Învăţător al Nirvanei îşi îndeplineşte misiunea sa în afara Pământului este unul dintre rezultatele remarcabile şi impresionante ale activităţii lui Christian Rosenkreutz.

La aceste consideraţii vreau să adaug o alta, scurtă şi practică. Cel care vrea să devină discipol al lui Christian Rosenkreutz trebuie să ţină seama de următoarele: Noi am vorbit anul trecut despre modul în care putem dobândi involuntar cunoaşterea faptului că ne aflăm într-o anumită relaţie cu Christian Rosenkreutz. Dar ne-am putea pune şi un fel de întrebare legată de destin: Aş putea dobândi capacitatea de a deveni un discipol al lui Christian Rosenkreutz? – Acest lucru se poate petrece în modul următor: Să încercăm să înfăţişăm sufletelor noastre imaginea marelui Învăţător al timpului actual, al lui Christian Rosenkreutz, în mijlocul celor doisprezece discipoli ai săi, trimiţându-l în afară, în spaţiul cosmic, pe Gautama Buddha, în secolul al XVII-lea, pentru a desăvârşi ceea ce începuse ca activitate în secolul al VI-lea înainte de Christos prin predica de la Benares.

Dacă această imagine îşi dezvăluie sufletelor noastre întreaga sa importanţă, dacă simţim că din această imagine, care ne face o impresie zguduitoare, porneşte ceva, care face ca din suflete să izvorască cuvintele: O, omule, tu nu eşti doar o fiinţă pământeană, ci eşti o fiinţă cosmică! – atunci putem simţi cu toată încrederea: Eu mă pot strădui să devin discipolul lui Christian Rosenkreutz. Această imagine, care ne înfăţişează relaţia dintre Christian Rosenkreutz şi Gautama Buddha este un material de mare importanţă pentru meditaţie.

Este ceea ce voiam să trezesc în sufletele dumneavoastră ca năzuinţă rezultată din aceste consideraţii. Căci sufletele noastre trebuie să aibă

necontenit în vedere faptul că este bine să fim interesaţi de cercetarea lumii, urmând însă ca după aceea să dobândim de aici mijloacele prin care să ne putem desăvârşi dezvoltarea în lumile spirituale.

8. CHRISTIAN ROSENKREUTZ ŞI SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI

Berlin, 22 decembrie 1912

Astăzi nu vă voi vorbi iarăşi despre sărbătoarea Crăciunului la modul general, ca în anii trecuţi; acest lucru îl voi face cu alt prilej. Însă aş vrea să vă rog să consideraţi cele pe care vi le voi prezenta astăzi ca pe un fel de dar de Crăciun; drept ceva pe care l-aş pune cu drag pentru sufletele dumneavoastră sub bradul de Crăciun, în orice caz drept consideraţie antroposofică de Crăciun, dar care prin elementul cel mai important pe care îl putem prelua de aici, dacă îl unim în mod corespunzător cu sufletele noastre, ne va putea preocupa încă vreme îndelungată, prin reflectare şi meditaţie. Căci ne este îngăduit să comemorăm în această perioadă a Crăciunului o entitate considerată de unii oameni ca un mit sau ca ceva mistic, dar de numele căreia noi legăm – sau cel puţin ne-am obişnuit să legăm într-un anumit mod – impulsurile spirituale ale vieţii culturale occidentale. Am în vedere entitatea lui *Christian Rosenkreutz*.

Noi asociem cu această individualitate a lui Christian Rosenkreutz, şi cu acţiunea sa începută în secolul al XIII-lea – pe care am caracterizat-o adesea –, tot ceea ce este legat de continuarea impulsului dat prin apariţia lui Christos Iisus pe Pământ şi prin împlinirea Misteriului de pe

Golgota. Am prezentat odată ceea ce putem numi ultima iniţiere a lui Christian Rosenkreutz din secolul al XIII-lea. Astăzi vom vorbi despre una dintre acţiunile lui Christian Rosenkreutz care are o deosebită semnificaţie pentru impulsul lui Christos, deoarece îl uneşte cu unul dintre cele mai importante fapte petrecute în istoria evoluţiei omenirii înaintea Misteriului de pe Golgota.

Printre lucrurile care ne pot face să înţelegem importanţa decisivă a Misteriului de pe Golgota pentru istoria omenirii aici pe Pământ, printre toate acestea se află fapta unui alt întemeietor de religii, cea a lui Gautama Buddha. Tradiţia orientală ne relatează că Gautama Buddha s-a înălţat la vârsta de douăzeci şi nouă de ani a acelei vieţi care este în mod curent prezentată ca viaţa lui Buddha, de la treapta de Bodhisattva la cea de Buddha. Şi noi ştim ce semnificaţie are înălţarea de la Bodhisattva la Buddha. Am subliniat adesea întreaga importanţă, importanţa cosmică a celor considerate ca primă faptă a celui înălţat de la rangul de Bodhisattva la cel de Buddha, noi am subliniat întreaga importanţă a „Predicii de la Benares". Toate acestea au fost înscrise adânc în sufletele noastre. Şi aş vrea să ne gândim în mod deosebit astăzi la ce înseamnă, în marile conexiuni cosmice, ca un Bodhisattva să se înalţe la rangul de Buddha. Tradiţia orientală, ca şi tot ce ne învaţă ocultismul occidental, afirmă că o entitate omenească ce urcă de la treapta de Bodhisattva la cea de Buddha nu trebuie să se mai întoarcă vreodată într-un trup omenesc, carnal, pe Pământul nostru. O asemenea entitate, înălţată la demnitatea de Buddha, poate acţiona în continuare în lumile pur spirituale. Ca urmare noi recunoaştem ca adevăr pe deplin valabil faptul că acea individualitate omenească care în ultima sa apariţie pe Pământ a fost Gautama Buddha trăieşte de atunci

încoace în înălţimile spirituale, acţionând totuşi din acele înălţimi spirituale în continuare în evoluţia omenirii şi trimiţându-şi impulsurile şi forţele din acele înălţimi spirituale în evoluţia omenirii, spre progresul continuu al omenirii.

Şi noi am evidenţiat importanta faptă prin care Buddha şi-a adus contribuţia la Misteriul de pe Golgota. Am amintit acea frumoasă legendă, acea frumoasă povestire pe care o găsim în Evanghelia după Luca, anume că păstorii s-au adunat atunci când s-a născut acel prunc Iisus despre care ne vorbeşte această Evanghelie. Noi ştim că legenda vorbeşte despre o cântare îngerească ce a răsunat la acea naştere, şi pe care păstorii au primit-o în sufletele lor pline de credinţă şi de speranţă. Apoi am indicat de unde venea acea cântare. Şi că era revelaţia puterilor spirituale divine, care vorbea despre dumnezeirea din înalturi, şi despre faptul că pacea trebuie să domnească în inimile oamenilor doritori de bine de pe Pământ. Cântarea vorbea despre revelarea puterilor divin-spirituale în lumile spirituale, şi despre reflectarea lor în inimile oamenilor doritori de bine. Am subliniat faptul că ceea ce a răsunat atunci drept mesaj de pace a fost tocmai contribuţia lui Buddha, din înălţimile spirituale, la Misteriul de pe Golgota. Căci Buddha s-a unit cu trupul astral al acelui Iisus care ni se înfăţişează în Evanghelia după Luca. Iar ceea ce ni se prezintă prin intermediul Evangheliei drept cântare îngerească este revărsarea Evangheliei păcii a lui Buddha în fapta ce urma să fie împlinită ulterior de către Christos Iisus. Buddha a vorbit atunci, la naşterea lui Iisus, şi ceea ce păstorilor le-a părut o cântare îngerească a fost mesajul de pace şi de iubire atotcuprinzătoare din vremurile precreştine ce urma să fie preluat şi în misiunea lui Christos Iisus.

Dar acea entitate pe care putem să o numim Buddha a continuat să fie activă în curentul continuu al evoluţiei creştine a Occidentului. Şi ne este îngăduit să revelăm în mod deosebit o faptă a lui Buddha, care nu mai acţiona într-un trup omenesc, ci într-un trup spiritual, aşa cum acţionase la naşterea lui Iisus; care continua să acţioneze într-un mod perceptibil pentru aceia care printr-un tip anume de iniţiere sunt capabili să stabilească o relaţie nu numai cu oamenii fizici, ci şi cu înalţii Îndrumători şi Învăţători ce se apropie de oameni în trupuri pur spirituale.

La câteva secole după împlinirea Misteriului de pe Golgota a înflorit o şcoală de misterii în sudul Rusiei, undeva în apropierea Mării Negre. În acea şcoală de misterii existau Învăţători deosebit de importanţi. Eu pot indica doar la modul general – şi parţial prin imagini – ceea ce se petrecea de fapt acolo. Alături de Învăţătorii care acţionau acolo în trup fizic era şi unul care nu acţiona în trup fizic, şi care se putea apropia numai de acei discipoli ce puteau intra într-o relaţie şi cu acei Îndrumători şi Învăţători care nu erau încorporaţi într-un trup fizic, ci apăreau în misterii numai în trupul lor spiritual. Printre aceşti Învăţători care au apărut pe atunci în trup spiritual în lăcaşul de misterii menţionat, era şi această entitate despre care noi ştim că este Gautama Buddha. Şi această entitate a avut un discipol deosebit de important în secolele VII, VIII după Misteriul de pe Golgota. Pe atunci Buddha, în esenţa sa reală, nu intenţiona să propage în vechea sa formă ceea ce se numeşte budism, căci el parcursese întreaga evoluţie în pas cu vremurile. El preluase impulsul lui Christos şi, după cum am văzut, interacţionase cu acest impuls al lui Christos. Iar ceea ce mai provenea din vechiul curent budist se exprima numai

în spiritul şi caracterul fundamental al celor pe care le avea de oferit în lăcaşul de misterii menţionat. Dar el se exprima în aşa fel încât era întru totul înveşmântat în spiritul creştin, şi purta amprenta creştină. Într-un anumit sens putem spune că după ce Buddha a ajuns să fie o fiinţă care nu mai avea nevoie să se încarneze într-un trup omenesc, el a devenit colaborator din lumea spirituală al evoluţiei creştine. – Iar unul dintre discipolii săi fideli a asimilat în profunzime ceea ce avea de oferit Buddha în acel timp, ceva care însă nu putea deveni un bun comun al omenirii, dar care constituia o unire a învăţăturii lui Buddha cu învăţătura lui Christos: dedicarea totală la ceea ce este suprasensibil în om, o atitudine de detaşare de orice implicare directă în elementul sensibil pământesc, o dăruire totală de sine – nu la nivelul raţiunii, ci la acela al inimii –, o viaţă sufletească consacrată tuturor celor sufleteşti şi spirituale din lume, retragerea din faţa aspectului exterior al lumii şi dăruirea totală a sufletului spiritualului şi tainelor sale. Iar atunci când acel suflet care fusese pe atunci sufletul unui discipol al lui Buddha şi al lui Christos – care auzise, ca să spunem aşa, prin intermediul lui Buddha despre Christos – a apărut din nou pe Pământ, el s-a întrupat în acela pe care îl cunoaştem în istoria evoluţiei omenirii drept Francisc de Assisi. Iar cel care vrea să cunoască cu sufletul, din adâncurile oculte ale evoluţiei omenirii, personalitatea lui Francisc de Assisi cu particularităţile sale distincte, trebuie să ia în considerare încarnarea sa precedentă. Dacă vrea să înţeleagă modul cu totul deosebit în care şi-a trăit viaţa, în special ceea ce ne apare la el atât de măreţ şi de intens, dar în acelaşi timp atât de străin de lume şi de toate cele percepute direct senzorial – trebuie să ţină seama de faptul că în încarnarea sa precedentă Francisc de Assisi a fost, aşa cum am indicat,

un discipol al lui Christos sub îndrumarea lui Buddha, în lăcaşul de misterii despre care am vorbit.

Aşa a continuat să acţioneze entitatea lui Buddha – într-un mod invizibil, suprasensibil – în curentul care a pătruns în evoluţia omenirii prin Misteriul de pe Golgota. Tocmai în cazul lui Francisc de Assisi putem vedea extrem de limpede cum ar fi fost această acţiune a lui Buddha, pentru toate timpurile care au urmat, dacă nu s-ar fi întâmplat nimic altceva, aşadar dacă Buddha ar fi continuat să acţioneze aşa cum a acţionat în cazul pe care tocmai l-am analizat şi prin care l-a pregătit pe Francisc de Assisi pentru misiunea sa. Dacă ar fi continuat să acţioneze în acel mod, s-ar fi născut foarte mulţi oameni cu dispoziţia şi atitudinea sufletească a lui Francisc de Assisi. Ei ar fi devenit adepţi ai lui Buddha şi discipoli ai lui Buddha înlăuntrul creştinismului. Dar ceea ce ar fi continuat să existe ca dispoziţie lăuntrică în spiritul lui Buddha în cei care ar fi devenit adepţii lui Francisc de Assisi, ar fi fost incompatibil cu cerinţele lumii moderne, lume care se află la începuturile unei noi vieţi spirituale.

Să ne amintim încă o dată cum am prezentat trecerea sufletului omenesc prin diferitele regiuni ale lumii, între moarte şi o nouă naştere. Să ne amintim că sufletul omenesc trebuie să treacă, în răstimpul dintre moarte şi o nouă naştere, prin ceea ce noi numim sferele planetare, că trebuie să se deplaseze până în depărtările spaţiului cosmic. Să ne amintim că între moarte şi o nouă naştere noi devenim succesiv locuitori ai Lunii, ai lui Venus, ai lui Mercur, ai Soarelui, ai lui Marte, ai lui Jupiter şi ai lui Saturn, locuitori ai cerului înstelat, întorcându-ne apoi din aceste lumi, pentru a ne întrupa din nou, prin intermediul unei perechi de părinţi, pentru a parcurge ceea ce poate fi parcurs pe planul pământesc, după ce am făcut în cealaltă

lume experienţele pe care le aveam de făcut ca locuitori ai altor lumi. Putem spune despre fiecare suflet care păşeşte prin naştere în existenţă, că începând de la ultima sa moarte a parcurs diversele trăiri care pot fi parcurse afară, în cerul înstelat. Prin naştere ne aducem în existenţa de aici forţele cu care am trăit în diferitele domenii ale cerului înstelat.

Acum să privim cum decurge viaţa pe acest Pământ, cum la fiecare nouă încarnare a sa, omul găseşte Pământul transformat, cum trebuie el să facă faţă unor noi experienţe. Să ne amintim cum şi-a trăit omul diferitele sale încarnări în perioada precreştină, cum s-a încarnat el din nou după ce în evoluţia omenirii a avut loc Misteriul de pe Golgota, care a continuat să acţioneze ca impuls în următoarea evoluţie a omenirii. Să ne înscriem adânc în suflete faptul că Pământul parcurge o evoluţie, coborând din înălţimi divin-spirituale, până la un anumit punct în jos. Să vedem cum s-a înscris apoi în evoluţia Pământului ceea ce poate fi numit impulsul Misteriului de pe Golgota, şi cum se desfăşoară de atunci înainte o evoluţie mereu ascendentă a Pământului, care se află acum abia la începuturile ei, dar care va continua dacă oamenii vor prelua în sufletele lor impulsurile ce provin din acest misteriu, astfel încât în final să urce din nou până la treapta pe care se aflau înainte de a avea loc căderea în ispită provocată de Lucifer. Să ne fie aşadar limpede faptul că tocmai datorită celor mai profunde condiţii de evoluţie, de fiecare dată când ne întoarcem prin naştere în existenţa terestră găsim Pământul schimbat.

Dar la fel se întâmplă şi atunci când ajungem pe celelalte corpuri cereşti, între moarte şi o nouă naştere. Şi aceste corpuri cereşti sunt în continuă schimbare. Şi ele parcurg o evoluţie similară cu cea a Pământului nostru, cu

coborâşuri şi urcuşuri. De fiecare dată când după moarte păşim pe corpurile cereşti din Univers – pe Marte, Venus sau Mercur – întâlnim alte condiţii, şi de fiecare dată când întâlnim alte condiţii luăm cu noi alte trăiri şi alte impulsuri de pe aceste corpuri cereşti, şi aducem de fiecare dată alte impulsuri, să spunem, de pe Mercur sau Venus; căci noi preluăm de acolo toate impulsurile pe care le aducem apoi, prin naştere, în existenţă. Pentru că şi celelalte corpuri cereşti îşi parcurg evoluţiile lor, noi aducem de fiecare dată alte puteri lăuntrice în suflet.

Astăzi, când datorită semnificaţiei profunde a sărbătorii de Crăciun suntem îndreptaţi înspre esenţa spaţiului cosmic, înspre însăşi esenţa spirituală a spaţiului cosmic, vrem să ne amintim, în mod special, o anumită evoluţie ce se oferă cercetării oculte atunci când aceasta ajunge într-adevăr până la profunzimea la care îi este îngăduit să ajungă: în esenţa altor lumi, care sunt legate de celelalte planete, de celelalte sisteme planetare, la fel cum este legată viaţa spirituală de pe Pământ cu planeta Pământ. Aşa cum viaţa spirituală a Pământului a marcat o dezvoltare descendentă până la Misteriul de pe Golgota iar de atunci a luat avânt, lucru care pentru noi este încă ascuns, deoarece pentru ca oamenii să parcurgă o evoluţie ascendentă este necesar ca impulsul lui Christos să fie înţeles din ce în ce mai bine, tot aşa a avut loc – şi asta vrem să cuprindem acum cu privirea – o evoluţie descendentă şi una ascendentă pe Marte, pe a cărui scenă de activitate păşim şi noi între moarte şi o nouă naştere. Până în secolele XV-XVI, lucrurile s-au desfăşurat pe Marte în aşa fel încât ceea ce îi fusese dat la început din lumile spirituale era pe o pantă descendentă. Aşa cum Pământul nostru a avut o evoluţie descendentă până la începutul erei noastre, tot aşa evoluţia lui Marte a fost una descendentă

până în secolele XV, XVI. Şi ea trebuia să redevină ascendentă, căci noi am văzut mai înainte care erau consecinţele acestei evoluţii descendente. Pentru că aducem cu noi forţele, impulsurile din lumile stelare, atunci când păşim ca oameni în existenţa terestră, iar printre diferitele forţe se află şi forţele planetei Marte. Putem vedea limpede cât de mult s-au modificat forţele pe care le aduce omul cu sine din Marte pe Pământ, analizând în mod special cazul unei anumite individualităţi.

Este cunoscut tuturor ocultiştilor că sufletul care s-a întrupat în persoana lui *Nicolaus Copernic*, pentru a face să se ivească, ca să spunem aşa, zorii vremurilor noi, a fost întrupat anterior, din anul 1401 până în anul 1464, în cardinalul *Nikolaus von Kues*, cunoscut şi ca *Nicolaus Cusanus*. Cât de diferite sunt însă aceste două personalităţi, care ascund în sine, într-o anumită privinţă, acelaşi suflet! Nikolaus von Kues, în secolul al XV-lea, se dedica întru totul lumilor spirituale, având izvorul consideraţiilor sale în lumile spirituale, dar când a apărut din nou pe Pământ a produs acea transformare uriaşă care putea fi realizată numai prin faptul că din concepţia despre lume, despre spaţiu şi despre sistemul planetar a fost înlăturat tot ceea ce era spiritual şi s-au avut în vedere numai mişcările exterioare şi raporturile exterioare ale corpurilor cereşti! De ce a putut acelaşi suflet care, aflat pe Pământ în calitate de Nikolaus von Kues, era total dăruit lumilor spirituale, să gândească în următoarea sa reîncarnare doar abstract, matematic şi pur spaţial-geometric raporturile cereşti? El putea să o facă deoarece în răstimpul dintre existenţa sa ca Nikolaus von Kues şi cea de Copernic el a trecut prin sfera lui Marte, exact în vremea când acesta se afla în declin. Oamenii nu mai aduceau cu sine de pe Marte acele forţe care să poată să inspire sufletele în viaţă în aşa fel încât să

se poată înălţa în zbor spre lumile spirituale. În sufletele care zăboviseră în acea perioadă pe Marte, mai trăia numai ceea ce se află în fizic-sensibil. Dacă lucrurile ar fi continuat să se petreacă pe planeta Marte în aceeaşi manieră, dacă s-ar fi menţinut starea de declin, atunci sufletele ar fi adus de pe acest corp ceresc numai ceea ce le-ar fi făcut aici pe Pământ apte doar pentru conceperea strict materială a lumii.

Din perioada de declin a lui Marte provine ceea ce a devenit ştiinţa naturală modernă; în suflete s-au revărsat impulsuri care au împins cunoaşterea materială tot mai departe, de la un triumf la altul. Aceasta ar fi dus în decursul evoluţiei omeneşti la promovarea exclusivă a ştiinţelor naturale materialiste, care pot fi o bază doar pentru industrie şi comerţ, pentru constituirea aspectului exterior al culturii pământene. Ar fi existat posibilitatea ca acestei categorii de oameni, formată prin faptul că se aflau întru totul sub influenţa vechilor forţe ale lui Marte, aşadar acestei categorii de oameni care se dedicau exclusiv culturii exterioare, să i se opună o altă categorie de oameni, anume adepţii lui Francisc de Assisi, sau ai budismului transferat în creştinism. O entitate ca aceea a lui Buddha ar fi putut crea pe Pământ o contrapondere împotriva concepţiei pur materialiste asupra lumii – acţionând, în modul despre care v-am vorbit astăzi, până la Francisc de Assisi – prin revărsarea unor forţe puternice în suflete. Dar aceste forţe ar fi dus la apariţia unei categorii de oameni care ar fi putut trăi doar o viaţă monahală, ca Francisc de Assisi, şi cei din această categorie ar fi fost singurii care ar fi putut urca în înălţimi spirituale.

Dacă lucrurile ar fi rămas aşa, omenirea s-ar fi împărţit tot mai mult în două categorii: pe de o parte oamenii dedicaţi vieţii materiale, deoarece această

categorie ar fi fost necesară pe Pământ pentru propagarea culturii materiale exterioare a Pământului, şi, separat de aceştia, ar fi fost cei care datorită impulsului lui Buddha care ar fi continuat să acţioneze, ar fi apreciat, cultivat şi păstrat cultura spirituală. Dar aceştia din urmă nu ar fi putut participa la cultura materială exterioară – aşa cum nu a făcut-o nici Francisc de Assisi –, şi cele două categorii de oameni ar fi fost tot mai puternic separate. Şi atunci când a devenit posibil să se întrevadă profetic acest viitor, a revenit acelei individualităţi pe care noi o venerăm sub numele de Christian Rosenkreutz sarcina de a nu lăsa evoluţia Pământului să se desfăşoare în aşa fel încât să intervină o asemenea dualitate în cadrul ei. Christian Rosenkreutz simţea că are misiunea să ofere oricărui suflet omenesc, indiferent în ce situaţie a vieţii s-ar afla, posibilitatea de a se ridica în înălţimile spirituale. Noi am scos în evidenţă mereu, şi este accentuat şi în lucrarea mea ***Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare?*** că ţelul nostru în cadrul evoluţiei spirituale oculte occidentale nu este atingerea înălţării în lumile spirituale printr-o separare ascetică de viaţă, ci acela de a oferi posibilitatea oricărui suflet, oriunde s-ar afla el încadrat în viaţa fizică, de a accede prin sine în lumea spirituală. Posibilitatea ca înălţarea în lumile spirituale să fie compatibilă cu orice situaţie a vieţii, evitarea scindării omenirii în două categorii distincte, dintre care una să se dedice exclusiv culturii materiale, industriale şi comerciale exterioare, devenind în felul acesta tot mai ingenioasă, dar tot mai animalică şi mai materialistă, pe când cealaltă categorie s-ar separa tot mai mult de lume şi ar duce o viaţă în sensul lui Francisc de Assisi, aceste lucruri i-au revenit ca sarcină lui Christian Rosenkreutz, atunci când s-a apropiat vremea culturii materialiste, în care toate

sufletele trebuiau să aducă cu sine pe Pământ forţele lui Marte aflat în declin. Şi pentru că în suflete nu era posibil să existe ceea ce ar fi împiedicat această sciziune, trebuia ca puterile de care aveau oamenii nevoie pentru a se consacra din tot sufletul vieţii spirituale să le parvină tot de pe Marte. Trebuia, de exemplu, ca oamenii să ajungă să fie capabili să dezvolte gânduri naturalist-ştiinţifice, să întemeieze o concepţie naturalist-ştiinţifică despre lume, să-şi însuşească idei şi concepte despre Univers întru totul după modelul gândirii moderne naturalist-ştiinţifice, dar să aibă totodată în suflete posibilitatea de a aprofunda ideile în mod spiritual, de a le configura spiritual, pentru ca să găsească calea de la concepţia naturalist-ştiinţifică înspre înălţimile spirituale.

Această posibilitate trebuia creată! Şi ea a fost creată datorită lui Christian Rosenkreutz, care aici pe Pământ i-a reunit pe toţi adepţii săi, spre sfârşitul secolului al XVI-lea, pentru a le da posibilitatea să participe la ceea ce se desfăşoară în mod exterior de la o stea la alta, fiind însă pregătit în lăcaşurile sfinte ale misteriilor, acolo de unde se acţionează asupra corpurilor cereşti, şi dincolo de aceste corpuri cereşti asupra civilizaţiei cosmice, nu numai asupra civilizaţiei planetare. Christian Rosenkreutz i-a reunit în jurul său şi pe cei care participaseră la iniţierea sa din secolul al XIII-lea. Printre ei se afla şi acela care devenise de multă vreme discipolul şi prietenul său, care fusese cândva încarnat pe Pământ, dar nu mai avea nevoie să se încarneze: Gautama Buddha, ca entitate spirituală, aşa cum era el după ce devenise Buddha. Aşadar el era discipolul lui Christian Rosenkreutz! Şi pentru ca tot ceea ce se putea întâmpla datorită lui Buddha să fie folosit în aşa fel încât să conflueze cu misiunea pe care o voi descrie astăzi ca fiind a lui Christian Rosenkreutz în acea epocă, s-a

înfăptuit transferarea activităţii lui Buddha dintr-o activitate strict pământeană, într-una cosmică. Gautama Buddha, sau mai exact individualitatea lui Gautama Buddha, a dobândit capacitatea, datorită impulsurilor pe care le-a putut prelua de la Christian Rosenkreutz – vom vorbi altă dată mai amănunţit despre legăturile dintre Gautama Buddha şi Christian Rosenkreutz, astăzi indicăm numai faptul că datorită acestor legături individualitatea lui Buddha nu a mai acţionat în continuare pe Pământ, aşa cum procedase atunci în lăcaşul de misterii de la Marea Neagră – de a părăsi sfera sa de acţiune nemijlocită asupra Pământului şi de a-şi transfera sfera sa de acţiune pe Marte. Astfel încât la începutul secolului al XVII-lea s-a desfăşurat în cadrul evoluţiei lui Marte ceva asemănător Misteriului de pe Golgota, împlinit la începutul evoluţiei ascendente a Pământului. Datorită lui Christian Rosenkreutz s-a împlinit ceea ce putem numi apariţia lui Buddha pe Marte. Şi datorită acestui fapt, s-a putut declanşa faza ascendentă a culturii marţiene. De atunci a început faza ascendentă a evoluţiei lui Marte, aşa cum pe Pământ civilizaţia ascendentă a început odată cu Misteriul de pe Golgota.

Astfel Buddha a devenit un mântuitor, un salvator al lui Marte, aşa cum este Christos Iisus pentru Pământ. Buddha era pregătit în această direcţie datorită învăţăturii sale: învăţătura Nirvanei, nemulţumirea faţă de legăturile pământeşti, eliberarea de încarnările terestre. Ceea ce învăţa el astfel a fost pregătit în afara Pământului dar în vederea unor scopuri pământene. Să privim în sufletul lui Buddha şi să înţelegem „predica de la Benares", să înţelegem cum în aceasta se manifestă în germen o altă acţiune decât cea care se desfăşoară pe Pământ, şi să înţelegem cât de înţelept a fost acordul dintre Christian

Rosenkreutz şi Buddha, acord în urma căruia Buddha şi-a părăsit la începutul secolului al XVII-lea locul de acţiune asupra Pământului, unde el putea interveni, pornind din lumile spirituale, asupra sufletelor omeneşti aflate în sfera Pământului între naştere şi moarte, pentru a-şi transfera sfera de acţiune pe Marte, unde acţionează asupra sufletelor omeneşti aflate între moarte şi o nouă naştere. Acesta este evenimentul cel mai important care s-a produs, şi despre care am putea spune că este transferarea sărbătorii de Crăciun din sfera Pământului în cea a lui Marte. Astfel încât, de atunci înainte, toate sufletele omeneşti devin într-un fel adepte ale lui Francisc de Assisi, şi în modul acesta indirect ale lui Buddha, dar oamenii nu-şi parcurg – dacă îmi este îngăduit să folosesc această expresie paradoxală – viaţa lor monahală, de adepţi ai lui Francisc de Assisi, pe Pământ, ci pe Marte, de unde îşi aduc forţele pe Pământ. În felul acesta, oamenii pot avea în sufletele lor, ca forţă dormindă, cele pe care le-au dobândit acolo, indiferent de modul în care s-ar încadra în viaţă, şi nu mai au nevoie să devină călugări pentru a parcurge calea de ucenici ai lui Francisc de Assisi. Acest ultim aspect a fost împiedicat de faptul că Buddha a fost delegat în sferele cosmice, în acord cu Christian Rosenkreutz, care de atunci acţionează pe Pământ fără Buddha. Dacă Buddha ar fi continuat să acţioneze în sfera Pământului, el nu ar fi putut face altceva decât să suscite pe Pământ existenţa de călugări budişti sau franciscani, iar celelalte suflete s-ar fi dedicat civilizaţiei materialiste. Dar prin faptul că a avut loc ceea ce se poate numi un fel de Misteriu de pe Golgota pentru Marte, oamenii parcurg în afara Pământului – într-o sferă în care ei nu se află într-o încarnare pământeană – cele de care au nevoie pentru evoluţia lor pământeană ulterioară, şi preiau ceea ce trebuie preluat ca impuls

veritabil al lui Buddha în suflet, şi care poate fi preluat în perioada de după întruparea lui Christos numai între moarte şi o nouă naştere.

Ne aflăm aici în pragul unui mare mister, mister care generează un impuls ce continuă să acţioneze în evoluţia omenirii. Cine înţelege cu adevărat această evoluţie a omenirii, acela ştie că orice eveniment care a avut loc pe Pământ continuă să se înscrie în fluxul general al evoluţiei omenirii. „Misteriul de pe Golgota" de pe Marte a fost altfel decât cel de pe Pământ. El nu a fost atât de covârşitor, atât de radical, şi nu s-a terminat prin moarte. Dar dumneavoastră vă puteţi face o imagine a celor petrecute, dacă reflectaţi ce înseamnă ca acela care a fost cel mai mare domn al păcii şi al iubirii, purtătorul compasiunii pe Pământ, să fie transferat pe Marte pentru a dirija întreaga evoluţie a lui Marte. Căci nu este mitologie faptul că Marte şi-a primit numele de la forţele care se confruntă în războaie. Iar misiunea lui Buddha a fost aceea de a se „crucifica" pe această planetă, saturată de forţe războinice, chiar dacă forţele de acolo au o natură pur sufletesc-spirituală.

Iată-ne deci în faţa unei fapte împlinite de cel care avea sarcina să preia în mod corect impulsul lui Christos şi să-l continue, şi să fie marele slujitor al lui Christos Iisus. Ne aflăm astfel în faţa tainei lui Christian Rosenkreutz, şi îl găsim atât de înţelept încât a ştiut să îmbine impulsurile pregătitoare pentru Misteriul de pe Golgota, şi care se grupau oarecum în cadrul evoluţiei pământeşti în jurul Misteriului de pe Golgota –, în măsura în care a depins de el, în modul cel mai riguros, în întreaga evoluţie a omenirii.

Un asemenea subiect cum este cel expus astăzi, nu poate fi preluat doar sub formă de idei şi simple cuvinte, ci el trebuie resimţit cu tot sufletul şi cu toată inima. Trebuie

să simţim ce înseamnă a şti că printre puterile pe care le aducem în actualul ciclu al omenirii atunci când păşim prin naştere în evoluţia pământeană, se află şi puterile lui Buddha. Ele au fost transferate într-o sferă pe care o parcurgem între moarte şi o nouă naştere, pentru ca noi să păşim corect în viaţa pământeană; căci în cadrul vieţii pământene ce se desfăşoară între naştere şi moarte este sarcina noastră de a stabili raportul corect cu impulsul lui Christos şi Misteriul de pe Golgota. Şi noi putem face acest lucru numai dacă toate impulsurile conlucrează în mod adecvat şi armonios. Christos a coborât din alte lumi şi s-a unit cu evoluţia Pământului. El urmează să dea oamenilor ceea ce se poate uni ca impuls cu sufletele lor. Dar acest lucru se poate întâmpla numai dacă puterile legate de evoluţia omenirii intervin, fiecare la locul potrivit, în această evoluţie. Marele Învăţător al Nirvanei, care-i povăţuia pe oameni să-şi elibereze sufletele de impulsul şi dorinţa reîncarnării, nu avea menirea să acţioneze acolo unde oamenii trebuie să intre în reîncarnare, ci în conformitate cu marele plan urzit de zei – dar la care oamenii trebuie să participe, pentru că ei slujesc zeilor –; în conformitate cu acest plan, acest mare Învăţător trebuia să-şi continue activitatea în viaţa dintre moarte şi o nouă naştere.

Acum încercaţi să simţiţi justificarea lăuntrică a celor pe care vi le-am prezentat, încercaţi să urmăriţi cu aceste idei mersul evoluţiei omenirii, şi să înţelegeţi de ce Buddha a trebuit să îl preceadă pe Christos Iisus, şi cum a acţionat el după ce impulsul lui Christos s-a revărsat în evoluţia omenirii. Încercaţi să aprofundaţi acestea, şi atunci veţi vedea în adevărata sa lumină noua evoluţie a omenirii, noua dezvoltare spirituală începută în secolul al XVII-lea, şi în care vă înscrieţi şi dumneavoastră, deoarece veţi vedea

că sufletele omeneşti îşi iau puterile care trebuie să le ducă mai departe în evoluţia lor mai înainte de a păşi prin naştere în existenţă.

Iată ce voiam să vă spun astăzi, cu ocazia acestei zile de sărbătoare pline de importanţă, nu drept o conferinţă de Crăciun, ci ca un fel de dar de Crăciun referitor la Christian Rosenkreutz, pe care vreau să vi-l pun sub Pomul de Crăciun. Poate că unii dintre dumneavoastră, sau chiar mulţi dintre dumneavoastră, vor primi acest dar aşa cum a fost el gândit: ca întărire a inimii, ca fortificare a puterilor sufleteşti, putere de care avem nevoie dacă vrem să ne situăm cu certitudine înlăuntrul celor pe care viaţa ni le oferă ca armonie şi dizarmonie. Şi dacă sufletele pot prelua în perioada Crăciunului această fortificare prin conştienţa faptului că suntem legaţi de marile Puteri ale Universului, atunci, prin acest dar depus sub Pomul de Crăciun, vom prelua din acest loc de activitate antroposofică ceva ce va rămâne viu de-a lungul întregului an, şi pe care trebuie să-l cultivăm. Şi îl putem cultiva cel mai bine dacă-l vom putea vieţui păstrând această încurajare între această sărbătoare de Crăciun şi următoarea.

OBSERVAŢII GENERALE

Între 1904 şi 1925, opera orală a lui Rudolf Steiner este presărată de referinţe fie la personalitatea lui Christian Rosenkreutz, fie la opera şi misiunea lui.

Deşi acest filon rosicrucian există în permanenţă înlăuntrul antroposofiei, numai în anumite momente Rudolf Steiner s-a exprimat în mod explicit despre un aspect sau altul al rosicrucianismului. Astfel:

— Din 1904 până în 1912 el evocă în mai multe conferinţe personalitatea lui Christian Rosenkreutz. Pe de altă parte, el expune calea rosicruciană privind dezvoltarea facultăţilor suprasensibile. Trebuie reţinut că în acest răstimp Rudolf Steiner mai era încă în legături cu Societatea Teosofică. Spre sfârşitul acestei perioade el arată că antroposofia reprezintă o continuare, sau mai degrabă o metamorfoză a căii rosicruciene, mai adaptată la timpurile actuale, ducând şi mai departe rolul autonomiei şi al conştienţei individuale;

— În 1917 şi 1918 este mai ales vorba de lucrarea de la începutul secolului al XVII-lea *Nunta chimică*. Rudolf Steiner redactează un comentariu al acestui text şi vorbeşte despre geneza şi actualitatea lui;

— În 1924 şi 1925, spre sfârşitul vieţii sale, într-o manieră foarte discretă, el indică legătura rosicrucienilor autentici cu misiunea lui Mihael.

În prezenta lucrare, sunt reunite numai texte din ceea ce s-ar putea numi prima perioadă (1904-1912). Trebuie să ţinem seama de acest lucru, cu privire la un anumit vocabular folosit (cuvinte orientale din vocabularul teosofic), ca şi un anumit ton (de tranziţie) între căile iniţiatice ale trecutului şi formele de iniţiere modernă, pe

care Rudolf Steiner le va prezenta în continuare într-o manieră din ce în ce mai clară.

Celelalte perioade amintite (1917-1918 şi 1924-1925) pot fi citite în lucrările *Nunta chimică* şi *Misteriile Evului Mediu*.

Chiar şi în perioada inclusă în această lucrare (1904-1912), dacă luăm în considerare numai ceea ce se leagă în mod explicit de rosicrucianism, putem discerne mai multe momente:

— În 1904-1905 este prezentat rosicrucianismul în raport cu alte curente oculte. Cu această ocazie s-a vorbit de legenda Templului şi de contele de Saint Germain;

— În 1906-1907 este prezentată calea de dezvoltare lăuntrică a rosicrucienilor, comparată cu alte căi (calea gnostică creştină, calea orientală);

— În 1908-1909 rosicrucianismul apare în raportul său cu curentul ioanit în ansamblu; apare de asemenea importanţa lui Manes şi a curentului Graalului;

— În 1910 atenţia ne este îndreptată asupra apariţiei lui Christos pe plan eteric;

— În 1911-1912 sunt ţinute conferinţele de la Neuchâtel despre Christian Rosenkreutz şi de asemenea se prezintă dramele-misterii, dintre care cel puţin prima este calificată în mod special ca misteriu rosicrucian.

NOTE

1. În conferinţele anterioare Rudolf Steiner a dat elemente de interpretare pentru anumite legende şi mituri, dintre care menţionăm cele referitoare la Mitul lui Prometeu, Iliada, Odiseea, Argonauţii, Siegfried, Hercule.

2. Corpul cauzal (termen pe care Rudolf Steiner l-a abandonat ulterior) ar reprezenta acel extras al trupului eteric şi trupului astral pe care omul îl poartă cu el de la o viaţă la alta, îmbogăţindu-1 tot mai mult.

3. Se face aluzie aici la voiajul pe care l-ar fi întreprins Christian Rosenkreutz între 1406 şi 1413. Acest voiaj este relatat mai ales în textul *Fama fraternitatis*, apărut în 1614; Orientul despre care este vorba pare a fi alcătuit din ţările Orientului Mijlociu până la Yemen şi de cele din jurul Mediteranei.

4. Legenda care urmează, cunoscută ca *Legenda templului*, există în mai multe versiuni. În afară de cele care circulă în mediile masonice, ne putem referi la aceea, foarte frumoasă, a lui Gerard de Nerval (*Istoria reginei de dimineaţă* cuprinsă în lucrarea *Călătorie în Orient*) şi la drama scrisă de Albert Steffen *Hiram şi Solomon*.

5. În legătură cu Cain şi Abel a se vedea conferinţa a opta din ciclul ***Evoluţia ocultă a omului***, GA 145, Ediţia în limba română Editura Arhetip, 2001.

6. Episodul construcţiei templului, unde este vorba în mod deosebit de Hiram, este relatat în două locuri în Biblie: III. Regi 7 şi II. Cronici 2. Din punct de vedere istoric, aceste evenimente se situează între 1000 şi 950 î. Chr.

7. A cincea rasă-rădăcină echivalează cu noţiunea de perioadă postatlanteană, iar sub-rasele reprezintă diferitele epoci de cultură ale acestei perioade

postatlanteene. Acordând acestor epoci o durată fixă de 2160 de ani, ar fi:

– de la 2907 la 747: epoca a treia, numită egipteano-caldeanoasiro-babiloniană;

– de la 747 la 1413: epoca a patra, cea greco-latină;

– de la 1413 la 3573: epoca a cincea, cea actuală;

8. Kama: element astral, legat de dorinţe şi de pasiuni;

Atma: Omul-spirit;

Buddhi: Spiritul vieţii;

Manas: Sinea spirituală.

Ultimele trei elemente reprezintă triada spirituală.

Pentru o mai bună înţelegere, a se vedea lucrările ***Teosofia*** (GA 9) şi ***Ştiinţa ocultă*** (GA 13).

9. Importanţa momentului istoric al Revoluţiei franceze în acţiunea rosicruciană apare în pasajul următor, extras din conferinţa de la Berlin, 10 octombrie 1905 (GA 93a – ***Elementele de bază ale esoterismului***): „...Tot ceea ce se spune astăzi în teosofie era cunoscut în şcolile rosicrucienilor din secolul al XIV-lea. Dar educaţia lăuntrică a curentului rosicrucian era foarte strict ocultă. Într-o asemenea educaţie ocultă nu se aveau decât prea puţin în vedere limbajul şi modul de exprimare. În secolele XV, XVI şi XVII a existat un anumit gen de oameni de condiţie modestă, care nu erau recunoscuţi ca deosebit de învăţaţi, nici nu aveau o situaţie socială remarcabilă, dar care au transmis mai departe curentul ocult al rosicrucienilor. Ei nu au fost niciodată foarte numeroşi. Nu au existat niciodată mai mult de şapte adevăraţi iniţiaţi în acelaşi timp; ceilalţi erau discipoli secreţi de diferite grade. Rosicrucienii erau mesagerii Lojei Albe. În realitate evenimentele de importanţă mondială porneau de la ei. Mergând pe firul tuturor întâmplărilor importante din

această epocă găsim la originea lor loja rosicruciană. În mod exterior, alţii au făcut istoria Europei, dar, privind din interior, aceştia erau instrumentele individualităţilor oculte. Rousseau şi Voltaire înşişi au fost astfel de instrumente ale individualităţilor oculte care se aflau în spatele lor. Aceste individualităţi oculte nu se puteau arăta sub adevăratul lor nume. Imboldul dat altor oameni de către aceste individualităţi, în cadrul misiunii lor, putea fi foarte simplu şi foarte discret, sub aspect exterior. Uneori o întâlnire scurtă cu un asemenea om de condiţie modestă constituia ocazia potrivită prin care individualităţile oculte să ofere impulsurile adecvate. În spatele oamenilor de stat importanţi de până la Revoluţia franceză au existat de asemenea forţe oculte. După aceea, ele s-au retras progresiv, căci oamenii trebuiau să devină stăpânii propriilor lor destine. Pentru prima dată, oamenii vorbesc în calitate de „oameni" în discursurile revoluţiei franceze. Viaţa lăuntrică s-a întors în şcolile oculte. În şcolile rosicrucienilor s-a dat în această perioadă învăţătura cunoscută ca fiind partea elementară a teosofiei actuale. Confreriile oculte au determinat începutul fiecărei descoperiri importante; abia după aceea se desfăşurau evenimentele exterioare. Voltaire a fost în mod eminent un spirit animat de confreriile cu năzuinţe progresiste, căci în esenţă el a lucrat pentru ca oamenii să poată deveni autonomi. Alţi oameni au fost în serviciul confreriilor oculte retrograde. De exemplu Robespierre, începând de la o anumită vârstă. Tot ceea ce apare anticipativ antrenează pe planul fizic un pol opus..."

10. Contele de Saint Germain este o figură enigmatică a secolului al XVIII-lea. Rudolf Steiner a indicat faptul că au existat mai multe personaje diferite care au purtat sau şi-au atribuit acest nume, ceea ce a complicat o

situaţie deja greu de elucidat pe plan istoric, având în vedere absenţa documentelor necesare. Aici este momentul să indicăm faptul că mai multe grupări esoterice actuale prezintă un anumit „Maestru R. sau Rakoczi", ca fiind reîncarnarea contelui de Saint Germain. Trebuie să fim mai mult decât circumspecţi şi prudenţi în privinţa acestui gen de asimilări. Un studiu mai aprofundat al acestor curente oculte ne arată că nici prin starea de spirit, nici prin scopuri şi nici prin mijloacele folosite, acest „Maestru R." nu ar putea fi identificat cu Christian Rosenkreutz, aşa cum ni-l prezintă Rudolf Steiner. Trebuie să reţinem că această menţionare a unui „Maestru R." a fost făcută mai întâi în curentul teosofic de la începutul secolului al XX-lea, atunci când el era deja invadat de tendinţe orientale şi extrem-occidentale anticreştine. Ulterior acest curent teosofic s-a continuat pe de o parte, iar pe de altă parte s-a metamorfozat, şi în special în aceste numeroase noi manifestări ale sale (foarte variate în prezentarea lor exterioară) se întâlneşte această identificare mai mult decât dubioasă a contelui de Saint Germain. Acelaşi îndemn la circumspecţie poate fi repetat referitor la *Loja Albă*. Şi această noţiune, utilizată uneori de Rudolf Steiner, acoperă o cu totul altă realitate decât cea care apare astăzi în numeroase grupări prioritar „spiritualiste", care utilizează noţiunea.

11. În Biblie: Osea 8, 7: „Căci ei au semănat vânt şi vor culege furtună".

12. În această conferinţă, ca şi în următoarea, va fi vorba de calea rosicruciană care permite ascensiunea la conştienţa suprasensibilă. Este locul să precizăm că această cale rosicruciană, deşi prezintă numeroase puncte comune cu calea indicată de antroposofie – şi chiar este înrudită cu ea în ce priveşte natura sa profundă –, totuşi se

diferenţiază de aceasta, chiar dacă nu ar fi decât din motive de ordin cronologic. Rudolf Steiner ne dă lămuriri în legătură cu aceasta în a doua conferinţă din ciclul ***De la Iisus la Christos*** (GA 131; ediţia în limba română apărută în Editura Univers Enciclopedic Gold, 2011) din care reproducem aici un extras deosebit de semnificativ: „Ştim deja din diverse expuneri de până acum că iniţierea rosicrucienilor este în esenţă o extindere a iniţierii creştine, aşa încât despre ea putem vorbi ca despre o iniţiere creştin-rosicruciană. În ciclurile de conferinţe anterioare noi am comparat între ele iniţierea creştină, cu cele şapte trepte ale sale, şi iniţierea rosicruciană, care are, de asemenea, şapte trepte de iniţiere. Dar trebuie să atragem atenţia că principiul progresului sufletului omenesc se aplică cu atât mai mult şi iniţerii. Ştim că iniţierea rosicrucienilor a apărut, cu aproximaţie, în secolul al XIII-lea şi că ea a fost recunoscută atunci de către acele individualităţi care au în grijă dirijarea destinelor mai profunde ale evoluţiei omenirii, drept o iniţiere corectă pentru sufletele omeneşti mai avansate. Chiar de aici reiese clar că iniţierea rosicruciană ţine foarte mult seama de omenesc şi că de aceea ea trebuie să ia în calcul faptul că această evoluţie a sufletului omenesc a avansat şi ea din secolul al XIII-lea şi până acum; că deci sufletele care trebuie îndrumate astăzi spre iniţiere nu mai sunt în acelaşi punct ca în secolul al XIII-lea. Insist asupra acestui lucru pentru că astăzi există o puternică tendinţă de a pune peste tot o etichetă, de a boteza orice lucru într-un fel. Ca urmare a acestui rău obicei – şi nu dintr-un motiv bine întemeiat – a apărut o încadrare chiar şi pentru curentul nostru antroposofic, care cu timpul poate conduce, într-un fel, la o calamitate. Pe cât este de just că în cadrul curentului nostru se poate regăsi ceea ce se cheamă

principiul rosicrucianismului, astfel încât în cadrul curentului nostru antroposofic se poate pătrunde până la izvoarele rosicrucianismului; pe cât este de adevărat, pe de o parte, că cei care pătrund până la izvoarele rosicrucianismului prin mijloacele aprofundării noastre antroposofice se pot numi rosicrucieni, pe atât de mult trebuie, pe de altă parte, să accentuăm că în special cei din afară nu au niciun drept să numească tipul curentului antroposofic, pe care noi î1 reprezentăm, curent rosicrucian, din simplul motiv că prin aceasta curentul nostru – conştient sau inconştient – este catalogat în mod cu totul fals. Noi nu ne mai situăm la nivelul la care se situau rosicrucienii din secolul al XIII-lea şi din secolele următoare, ci ţinem cont de progresul sufletului omenesc. De aceea nici nu trebuie confundat aşa uşor ceea ce în cartea mea ***Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare?*** este desemnat ca cea mai potrivită cale de a accede la sferele spirituale, cu ceea ce se poate numi calea rosicrucianã. Aşadar, prin intermediul curentului nostru putem pătrunde în adevăratul rosicrucianism, dar sfera curentului nostru spiritual, care cuprinde un domeniu mult mai vast decât cel al rosicrucienilor, şi anume acela al întregii teosofii, nu poate fi desemnată ca una rosicrucianã; curentul nostru poate fi desemnat pur şi simplu drept „ştiinţa spiritului a zilelor noastre", drept ştiinţa spiritului a secolului al XX-lea de orientare antroposoficã. Iar cei din afară, în special, ar putea fi – mai mult sau mai puţin inconştient – victimele unei oarecare confuzii dacă ar desemna orientarea noastră pur şi simplu drept „rosicrucianã". Ceea ce însă trebuie să ne fie propriu, ca una din cuceririle în sensul cel mai eminent rosicruciene ivite de la apariţia vieţii spirituale oculte moderne în secolul al XIII-lea şi până astăzi, este principiul că întreaga

iniţiere actuală trebuie, în sensul cel mai profund al cuvântului, să preţuiască şi să recunoască drept un element de sine stătător al lăuntrului omenesc acel lucru pe care noi l-am desemnat ieri drept centrul sacrosanct al voinţei omului. Şi deoarece prin metodele oculte care au fost caracterizate ieri voinţa omenească este într-un fel subjugată, înrobită şi îndreptată într-o direcţie foarte precisă, tocmai de aceea această direcţie trebuie energic respinsă de către adevăratul ocultist. Înainte de a ne opri asupra unei caracterizări a rosicrucianismului, şi în special asupra unei caracteristici a iniţierii actuale, să vedem mai întâi motivul hotărâtor care a făcut ca iniţierea rosicrucienilor din secolele XIII, XIV, XV, chiar şi cea din secolele al XVI-lea şi al XVII-lea, să fie înspre zilele noastre de asemenea modificată. Este vorba de faptul că rosicrucianismul epocilor trecute nu putea încă ţine cont de un element spiritual, care de atunci a intrat în evoluţia omenească şi peste care astăzi nu mai poţi să treci, el fiind un element fundamental al tuturor acelor mişcări spirituale răsărite pe terenul ocultismului, deci a oricărui curent spiritual teosofic. Din motive ce se vor revela mai exact sufletului în cursul acestor conferinţe, din învăţăturile exterioare, exoterice, ale creştinismului n-a făcut parte timp de multe secole *doctrina reîncarnării şi a karmei*, a vieţilor pământeşti repetate, în timp ce astăzi ea trebuie să fie punctul de pornire al cunoaşterii noastre spirituale. De aceea această învăţătură despre reîncarnare şi karmă nici nu a pătruns masiv la început, în secolul al XIII-lea, în primele trepte ale inilierii rosicruciene. Puteai ajunge foarte departe, până la a patra, a cincea treaptă a iniţierii rosicruciene – puteai să cunoşti treptele care în iniţierea rosicruciană sunt numite: studiul învăţăturii rosicruciene, dobândirea imaginaţiei, citirea scrierii oculte,

aflarea pietrei filosofale, şi să ai chiar o primă experienţă a ceea ce se numeşte moartea mistică –, puteai ajunge până la această treaptă şi puteai dobândi cunoştinţe oculte foarte înalte, fără să fie însă necesar să ai o deplină claritate asupra adevărurilor atât de revelatoare despre reîncarnare şi karmă. Dar în epoca noastră este evident că, datorită nivelului de gândire ridicat al omenirii, au apărut în cadrul acestei gândiri forme de gânduri cu ajutorul cărora noi, dacă gândim consecvent lucrurile obişnuite, exoterice din viaţa exterioară, putem ajunge, vrând nevrând, la recunoaşterea realităţii vieţilor pământeşti repetate, şi prin aceasta la recunoaşterea ideii de karmă".

13. Acest poem al lui Goethe a apărut împreună cu *Basmul despre şarpele cel verde şi frumoasa Floare-de-Crin* în Editions Antroposofiques Romandes.

14. Lucrările rosicruciene *Fama Fratemitatis* şi *Confessio Fratemitatis* au apărut respectiv în 1614 şi 1615. Ele sunt urmate de publicarea *Nunţii chimice* în 1616.

15. Până la sfârşitul anului 1912, Rudolf Steiner a colaborat cu Secţiunea germană a Societăţii Teosofice. A făcut acest lucru în pofida tendinţei din ce în ce mai orientaliste a acestei Societăţi, pentru că el vedea la începutul acestei Mişcări un impuls rosicrucian, şi încadra cuvântul „teosofie" în contextul său occidental, care conduce la filosofii ca aceea a lui Jakob Böehme sau la rosicrucienii secolului al XX-lea. În timpul acestei perioade, el nu a încetat de altfel să răspândească o învăţătură în sensul esoterismului creştin, făcând câteva concesii de limbaj necesare pentru a crea o punte între teosofia orientalizată şi esoterismul creştin. În 1912, „problema Krishnamurti" a fost o dovadă a faptului că lucrurile merseseră prea departe, şi Rudolf Steiner a considerat că termenul de „teosofie" era compromis, nemaiputând să-şi

regăsească conţinutul creştin şi occidental. Atunci s-a născut antroposofia, lăsând teosofia să-şi urmeze cursul într-un curent oriental, străin chiar de esenţa sa. Rudolf Steiner explică aceste lucruri în ciclul ***Istoria şi condiţiile Mişcării antroposofice în raport cu Societatea antroposofică*** (Dornach, 10-17 iunie 1923, GA 258).

16. Informaţii foarte importante asupra fiinţelor care joacă rolul de Învăţători în misteriile rosicrucianismului se găsesc în ciclul de conferinţe ***Orientul în lumina Occidentului*** (GA 113).

17. La sfârşitul anului 1906 şi de-a lungul anului 1907, Rudolf Steiner a ţinut numeroase conferinţe având ca subiect descrierea căii rosicruciene. Există în acestea uşoare diferenţe în prezentarea diferitelor etape, şi ne putem referi, cu titlu de exemplu, la ciclurile ***Teosofia rosicrucienilor*** (GA 99, ediţia în limba română Editura Arhetip 1995) şi ***Esoterismul creştin*** (GA 94).

18. Cu privire la rolul unui eventual Îndrumător pe calea de dezvoltare spirituală se poate constata orientarea spre o indepen¬denţă tot mai mare, pe care o ilustrăm prin trei citate:

— Basel, 19 septembrie 1906 (GA 97 – ***Misterul creştin***)

„... Noi avem o cu totul altă concepţie despre Maestru. El nu mai este pentru elev o autoritate absolută, ci mai mult un consilier şi un prieten. Autoritate nu mai este aici decât libera voinţă a individului".

— München, 22 mai 1907, (GA 99 – ***Teosofia rosicrucienilor***)

„... În ceea ce priveşte raporturile între Maestru şi discipol, în învăţământul rosicrucian acestea sunt foarte diferite de ceea ce sunt ele în alte iniţieri. Modul în care se comportă discipolul faţă de Maestrul său spiritual nu este unul de

credinţă oarbă într-o autoritate. Situaţia Maestrului rosicrucian în raport cu discipolii săi este comparabilă cu cea a unui matematician în faţa elevilor săi. Se poate pretinde că în matematică elevul este legat de învăţătorul său printr-un act de credinţă? Desigur, nu. Se poate spune că, pentru a învăţa matematica, elevul nu are nevoie de învăţătorul său? Da, ar zice unii, căci, la urma urmei, am putea să ne procurăm manuale bune şi să lucrăm singuri. Lucrul este posibil, dar în acest caz principiul de asimilare rămâne acelaşi, ceea ce diferă este metoda. S-ar putea de asemenea spune că fiecare om, când ajunge la un anumit grad de clarvedere, este în stare să găsească el însuşi toate adevărurile spirituale. Totuşi nu ar fi raţional să vrei să-ţi atingi scopul făcând un ocol. Nu ar avea sens să pretindem că pentru orice cercetător datele spirituale trebuie în mod necesar să decurgă din fiinţa sa intimă, şi că el trebuie să caute în sufletul său sursa oricărui adevăr. Când un profesor calificat transmite elevului său adevărurile matematice, nu este nevoie ca acesta să creadă orbeşte în ele; soluţiile matematice se justifică singure, şi elevul nu trebuie decât să le aplice şi să le conceapă corect. La fel este şi pentru evoluţia ocultă în sensul rosicrucian. Maestrul este prietenul, consilierul care a trăit el însuşi experienţele intime ale căii oculte, şi îl face şi pe discipolul său să le trăiască. O dată ce discipolul a atins acest stadiu, el nu mai are nevoie de o autoritate exterioară pentru a accepta ceea ce îi spun experienţele sale, după cum va accepta evident că suma celor trei unghiuri ale unui triunghi este egală cu 180 de grade. Deci niciodată nu este vorba, într-o asemenea împrejurare, de o autoritate impusă, ci de un ajutor necesar pentru a scurta drumul care conduce la descoperirea adevărului..."

– Berlin, 20 iunie 1912 (GA 133 – ***Omul pământesc şi omul cosmic***) „... şi suferinţele lui Christian Rosenkreutz vor veni de la faptul că oamenii se decid rareori să arunce o privire în propriul lor suflet, pentru a-şi transforma individualitatea, şi să accepte că adevărurile nu le sunt date de-a gata, că ele nu se pot dobândi decât printr-o muncă personală asiduă, după mai multe eforturi şi mii de necazuri...”

19. Aceste două lucrări au apărut în traducere în limba română în Editura Triade, în anul 1996, în acelaşi volum cu ***Linii fundamentale ale unei teorii a cunoaşterii în concepţia goetheană despre lume*** (GA2).

20. Imaginaţia (pe care noi o scriem aici cu majusculă), la fel ca şi Inspiraţia şi Intuiţia, constituie cele trei etape ale experienţei suprasensibile. Pentru înţelegerea acestor noţiuni se poate consulta lucrarea ***Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare?*** (GA10). „Noi numim Imaginaţie această activitate a spiritului, nu pentru că ea ar cuprinde ceva imaginar, inventat, ci fiindcă tot ce este perceput astfel îmbracă forma de imagine. Această activitate „imaginativă” se cufundă în obiectul gândirii, trăieşte în el, şi în acest fel în faţa sufletului apare aspectul spiritual al lucrurilor”.

21. Acest vers se află în partea a doua a lui *Faust*.

Pasajul întreg, cu care se termină piesa, este acesta:

Tot ceea ce este trecător
Nu este decât un simbol,
Intangibilul
Evidenţă devine,
Indescriptibilul
Aici se-mplineşte,
Etern-femininul

Ne înalţă în tării.

(Corus Mysticus)

22. Acest aspect nu trebuie confundat în mod superficial cu ceea ce se înţelege prin exerciţiile de respiraţie din numeroasele metode răspândite în prezent în public.

23. Aceste cuvinte sunt conţinute în poezia *Seelige Sehnsucht* (Dor sufletesc) din ciclul *Divanul răsăritean-apusean*.

24. Există un text scris de mâna Mariei Steiner von Sivers care pare a fi o copie a unui text redactat de Rudolf Steiner pentru Edouard Schuré în jurul anului 1906, în care se precizează legătura lui Goethe cu rosicrucianismul: „Pentru a pătrunde în misterul rosicrucian al lui Goethe există două căi: una exoterică, alta esoterică sau ocultă. Drumul esoteric trece prin studiul poemelor lui Goethe, care sunt o expresie a convingerilor sale rosicruciene şi a cunoştinţelor sale asupra acestui subiect. Fac parte dintre acestea:

1. Poemul *Tainele* (Die Geheimnisse). El reprezintă misterul Lojii celor doisprezece, în frunte cu al treisprezecelea. Conţinutul său este o indicaţie a experienţelor preliminare iniţierii rosicruciene a lui Parsifal (Iniţierea Graalului).

2. Bazele lui *Faust*. Homunculus este trupul astral; vizita la „Mume" este reprezentarea căutării „triunghiului de aur" şi a „cuvântului pierdut".

3. Pasaje din *Wilhelm Meister*, „Progresul şi transformarea sufletului" reprezentând expansiunea conştienţei până la viziunea cosmică (contemplarea evenimentelor cosmice) Viziunea lui Makarie este o astfel de contemplare.

4. *Basmul despre şarpele cel verde şi frumoasa Floare-de-Crin* reprezintă iniţierea alchimică în forma întemeiată de Christian Rosenkreutz: ceea ce în scrierea corectă, nu după tradiţi incompletă a Lojilor, se scrie: gradul 030 (în mod vulgar, în limbajul masonic, al 30-lea grad). Acest basm conţine, într-un limbaj simbolic, *toate* secretele acestui grad, aşa cum legenda lui Hercule conţine toate secretele gradului Arca Regală care, în scrierea corectă se scrie 013 şi care este de asemenea chemat al patrulea. 5. Poezia *Pandora* conţine de asemenea ceva important despre iniţierea rosicrucienilor. Mijloacele de a pătrunde pe căile esoterice şi oculte în rosicrucianismul lui Goethe sunt date prin iniţiere în adevăratul grad 020 care, pentru a voala secretul, se scrie de asemenea gradul 6.3 şi este citit 6 x 3 = al 18-lea grad (rosicrucian). Este demonstrat prin căi oculte că Goethe, între şederea sa la Leipzig şi cea de la Strasbourg, a trecut printr-o iniţiere, care nu a devenit fecundă în el decât progresiv, şi care i-a permis să îndeplinească o misiune rosicruciană cu totul precisă. Nu se poate scrie decât aceasta; oral s-ar mai putea spune despre asta ceva, dar numai într-o adevărată Lojă de 6.3 = 6 x 3 = al 18-lea grad...".

25. *Nunta chimică* de J. V.Andreae a apărut în Editions Antroposofiques Romandes însoţită de un comentariu redactat în 1917 de Rudolf Steiner.

26. Descrierea şi compararea celor trei căi se află în mai multe conferinţe din această perioadă. Pot fi consultate ***Teosofia rosicrucienilor*** (GA99) şi ***Esoterismul creştin*** (GA94).

27. Un aspect al raportului între rosicrucianism şi curentul Graalului este ilustrat în conferinţa din 6 mai 1909 de la Berlin (GA 57 – ***Cum si unde aflam spiritul?***): „... Toată evoluţia misteriilor europene este exprimată şi

într-o altă lume legendară. Dar este foarte greu să îi pătrundem sensul. Acest lucru se va întâmpla mai târziu. Astăzi vom aborda numai un aspect, urmărind modul în care ceea ce s-a filtrat de acolo şi apare la suprafaţă se reflectă într-o minunată legendă. Este vorba de o povestire prea puţin băgată în seamă, care în 1230 a fost transpusă în formă poetică de Konrad Fleck. Aparţine legendelor şi miturilor din Provence şi se leagă de iniţierea Cavalerilor Graalului şi a Templierilor. Ea vorbeşte de un cuplu din vechi timpuri: „Flor şi Blancheflor". În limbajul actual, asta înseamnă aproximativ: floarea cu petale roşii, care este trandafirul, şi floarea cu petale albe, care este crinul. În trecut multe lucruri erau legate de această legendă. Astăzi acestea nu mai pot fi redate decât comprimat, pot fi doar schiţate. Se spunea: Flor şi Blancheflor sunt suflete care trăiseră deja mai înainte şi care au luat iar chip omenesc; legenda îi lega de bunicii lui Carol cel Mare. Cei care se ocupau mai îndeaproape de legendă vedeau în Carol cel Mare personajul care, într-un anumit fel, a pus în relaţie creştinismul esoteric cu creştinismul exoteric. Această legătură a fost exprimată în încoronarea împăratului. Dacă ne întoarcem în urmă la bunicii săi, la Flor şi Blancheflor, în ei trăiesc Trandafirul şi Crinul, care trebuie să păstreze puritatea creştinismului esoteric ce poate fi raportat la Dionisie Areopagitul. Se vedea atunci în Trandafir (Roză), în Flor sau Flos, simbolul sufletului omenesc care a luat în sinea sa impulsul personalităţii, impulsul Eului, care face să acţioneze spiritualul plecând de la individualitatea sa, care a dus impulsul Eului până în sângele roşu. În Crin se vedea, dimpotrivă, simbolul sufletului ce nu poate rămâne spiritual decât datorită faptului că Eul îi rămâne exterior, nu se apropie de el decât până la limita sa. Astfel, Trandafirul şi Crinul sunt doi poli opuşi; Trandafirul îşi are

conştienţa de sine cu totul în el, Crinul cu totul în afara lui. A avut loc unirea sufletului care este în interior şi a sufletului care, în exterior, animă lumea ca suflet al lumilor. Flor şi Blancheflor exprimă descoperirea sufletului lumilor, a Eului lumilor, prin sufletul omenesc, Eul omenesc. Ceea ce s-a întâmplat mai târziu în legenda Sfântului Graal este exprimat şi aici, în această legendă. Acesta nu este un cuplu exterior. În Crin este reprezentat sufletul care află esenţa Eului său superior. În unirea sufletului-Crin şi a sufletului-Trandafir se vede o legătură cu Misteriul de pe Golgota. De aici se poate spune: ca o contrapondere pentru curentul iniţierii europene care a fost creat de Carol cel Mare şi prin care creştinismul exoteric şi creştinismul esoteric au fost contopite, curentul pur esoteric trebuie să fie păstrat viu, trebuie să se continue în puritatea sa. În cercurile iniţiatice se spunea: Acelaşi suflet care a trăit în Flos, sau Flor, şi care a fost celebrat în legenda provensală, s-a încarnat din nou în secolul al XIII-lea şi în secolul al XIV-lea pentru a întemeia o nouă şcoală de misterii, care va cultiva Misteriul lui Christos într-un mod nou, în concordanţă cu noua epocă. Acesta este întemeietorul rosicrucianismului. Astfel, secretul rozei ne iese în cale chiar din acele timpuri relativ vechi. Legenda se înfiripase deja încă din timpul lui Carol cel Mare. Şi astfel creştinismul esoteric îşi găseşte refugiul în rosicrucianism. Rosicrucianismul a format iniţiaţi începând din secolele XIII şi XIV, şi aceşti iniţiaţi sunt continuatorii vechilor misterii europene, continuatorii Sfântului Graal..."

28. Aici este vorba de fenomenul astronomic al precesiei echinocţiilor, care determină marile ere: Berbec, Taur, Peşti, Vărsător, ş.a.m.d.Trebuie remarcat la Rudolf Steiner un decalaj între era „astronomică" şi era „culturală". Astfel, de exemplu, a cincea epocă de cultură

postatlanteană ar fi început în 1413 şi ar trebui să dureze până în aproximativ 3573. Ea este asociată cu era Peştilor din punct de vedere cultural, în timp ce din punct de vedere astronomic, punctul vernal se va manifesta în constelaţia Vărsătorului peste doar trei sau patru secole. În vocabularul antroposofic nu s-ar putea vorbi de era Vărsătorului decât peste mai bine de 15 secole.

29. Un aspect important al acţiunii lui Rosenkreutz a apărut în *Documentul de la Barr* redactat de Rudolf Steiner pentru Edouard Schuré în septembrie 1907 (***Corespondenţă şi Documente 1901-1925***, GA 262): „Christian Rosenkreutz a plecat în Orient în prima jumătate a secolului al XV-lea pentru a găsi un echilibru între iniţierea orientală şi cea occidentală. O consecinţă a acestui fapt a fost întemeierea definitivă a curentului rosicrucian în Occident, la întoarcerea sa. Sub această formă, rosicrucianismul trebuia să fie o şcoală strict secretă şi să pregătească ceea ce-i revenea esoterismului de la răscrucea secolelor XIX şi XX, când ştiinţele exterioare ar fi ajuns la soluţia provizorie a anumitor probleme. Printre acestea, Christian Rosenkreutz a indicat:

1. Descoperirea analizei spectrale, prin care se va cunoaşte constituţia materială a Cosmosului.

2. Introducerea noţiunii de evoluţie materială în ştiinţa organică.

3. Stabilirea existenţei unei stări de conştienţă diferită de cea obişnuită prin metodele de hipnoză şi sugestie. Numai atunci când aceste cunoştinţe materiale se vor fi maturizat în sânul ştiinţei, anumite principii rosicruciene ar trebui scoase din sfera ocultă şi comunicate în mod public. Până atunci, iniţierea creştin-mistică a fost dată Occidentului în forma în care a fost transmisă lui Meister Eckhart sau lui Tauler, prin cel care l-a iniţiat pe

„Necunoscutul din Oberland”. În sânul acestui curent a avut loc iniţierea de grad superior a lui Manes, care l-a iniţiat şi pe Christian Rosenkreutz în 1459. Această iniţiere consta în cunoaşterea adevăratei funcţii a răului. Pentru lungă vreme ea trebuia, cu arierplanurile sale, să rămână ascunsă pentru marea majoritate a oamenilor. Căci acolo unde s-a scurs din ea un cât de mic număr de informaţii, ea a cauzat nenorociri, cum a fost cazul cu nobilul suflet al lui Guyau, de unde s-a inspirat Friedrich Nietzsche. N.R. Cu privire la rolul lui Manes, vezi ciclul ***Orientul în lumina Occidentului*** (GA 113). Guyau (Jean Marie), filosof francez născut în Laval în 1854, decedat la Menton în 1888; a scris printre altele *L'irreligion de l'avenir şi Esquisse d'une morale sans obligation ni sanction*.

30. Este vorba de o inspiraţie rosicruciană care s-ar fi exprimat la începutul Mişcării teosofice, şi după aceea în acel curent pe care Rudolf Steiner l-a continuat în sânul secţiunii germane a Societăţii Teosofice timp de mai mulţi ani. Dar în nici un caz nu se poate considera că Mişcarea teosofică în ansamblul său, aşa cum s-a manifestat în cursul secolului al XX-lea şi la sfârşitul celui precedent, ar fi purtătoare de impuls al rosicrucianismului, oricare ar fi el.

31. *Figurile secrete ale rosicrucianismului* secolelor XVI şi XVII: trei caiete Altona, 1785-1788 (Anonim). Caietul I conţine o scriere de Hinricus Madathanus Theosophus: *Aureum redivivum*, apărută deja în 1621.

32. Hinricus Madathanus Theosophus: pseudonimul anagramat al lui Adrian de Mynsicht, care ar fi trăit între 1590-1638.

33. Helena Petrovna Blavatsky (1831-1891): Co-fondatoarea Societăţii Teosofice în 1875, autoarea lucrării *Isis dezvăluită*, în 1877, apoi a *Doctrinei secrete*. Inspiraţia rosicruciană s-a manifestat doar la începuturile operei

sale; mai târziu, Rudolf Steiner va fi chiar determinat să vorbească de o „orientare anticreştină făţişă" (Vezi ***Istoria şi condiţiile Mişcării antroposofice în raport cu Societatea antroposofică***, GA 258, Dornach, 10-17 iunie 1923).

34. Asupra importanţei anului 1250 în evoluţia omenirii vezi: Rudolf Steiner ***Conducerea spirituală a omului şi a omenirii*** (GA 15)

35. Este vorba despre încarnarea care s-ar fi desfăşurat de la 1378 la 1484, în cursul căreia, în 1459, în vârstă de 81 de ani, Christian Rosenkreutz ar fi trăit evenimentele relatate în *Nunta chimică*.

36. Widenmann – Drossbach, Maximilian Drossbach (1810-1884) a scris în 1849 textul: *Reîncarnarea, sau soluţia empirică la problema nemuririi după legile naturale cunoscute*. Fără să menţioneze numele său, el a oferit un premiu pentru cea mai bună dezvoltare a ideilor conţinute în acest text. Premiul a fost atribuit lui G. Widenmann, pentru *Gânduri asupra nemuririi în sensul reîncarnării* (Viena, 1851).

37. Vezi şi: ***Evenimentul apariţiei lui Christos în lumea eterică*** (GA 118).

38. Aceste relaţii ale lui Christian Rosenkreutz cu discipolii săi sunt evocate de Rudolf Steiner în conferinţa din 30 ianuarie 1912, în ***Karmă şi reîncarnare*** (GA 135).

39. Asupra formării misteriilor rosicruciene în Evul Mediu vezi: ***Lăcaşuri ale misteriilor Evului Mediu*** (GA 233a).

40. Sare, Mercur, Sulf: vezi conferinţa din 4 ianuarie 1918 în ***Misterii antice şi semnificaţia lor*** (GA 180)

41. Heinrich Khunrath (1560-1605), medic şi autor a numeroase tratate alchimice. Aici, cuvântul teosof este

întrebuinţat în sensul său iniţial şi conduce la filosofiile europene ale secolelor XVI şi XVII.

42. În legătură cu cele douăsprezece concepţii despre lume vezi: ***Gând uman, gând cosmic*** (GA 151)

43. 3 aprilie anul 33 este data precisă a Evenimentului de pe Golgota, răstignirea lui Christos, după investigaţia clarvăzătoare a lui Rudolf Steiner.

44. Copernic (1473-1543)
Giordano Bruno (1548-1600)
Galilei (14564-1642)
Kepler (1571-1630)

45. Ptolemeu (circa 100 la 180 ani d. Chr.), astronom, matematician şi geograf din Alexandria. Reprezentant al cosmogoniei „geocentrice".

46. Sfântul Francisc de Assisi (1182-1226).

47. Nicolaus Cusanus (1401-1464)

48. Anul 1604 corespunde emergenţei exoterice a rosicrucianisului, la 120 de ani după moartea fondatorului său, Christian Rosenkreutz (1378-1484). La această epocă începuseră să circule pe ascuns manifeste rosicruciene.

49. La câteva zile după această conferinţă, în ianuarie 1913, s-a consumat ruptura între Societatea Teosofică şi Mişcarea Antroposofică.

EPOCI DIN ISTORIA PĂMÂNTULUI ȘI PERIOADE GEOLOGICE

(cf. G. WACHSMUTH – Die Entwicklung der Erde)

REPETAREA FAZELOR MAI VECHI LA UN NIVEL SUPERIOR	ERA	ÎMPĂRȚIREA ÎN EPOCI		FAUNA	FLORA	FORMAREA ȘI STRUCTURA PĂMÂNTULUI
REPETAREA VECHIULUI SATURN	FAZE COSMICE	1. EPOCA POLARĂ		Stadii cosmice preliminare ale formării sistemului solar Formarea sferei și a corpului lui Saturn		Diferențierea prin contracție a sferelor planetare
REPETAREA VECHIULUI SOARE		2. EPOCA HIPERBOREANĂ		Formarea sferei și a corpului lui Jupiter Formarea sferei și a corpului lui Marte Separarea Pământului și a Soarelui Pământul, organism planetar (înglobând și Luna) începe să evolueze în jurul Soarelui		
REPETAREA VECHII LUNI	PALEOZOIC	3. EPOCA LEMURIANĂ	INCEPUT	Epocă vitalizată Biosfera generatoare Diferențierea învelișurilor și a nucleului Archaic	Procese de schimb în atmosferă. Compuși albuminoizi Coloizi – suspensii Primele forme animale și vegetale în atmosfera vitalizată.	Formarea straturilor periferice. Atmosfera (TABLOU IV)
REPETAREA EPOCII POLARE ÎN EPOCA LEMURIANĂ						Precipitare de substanțe primitive, viitoare roci primare
REPETAREA EPOCII HIPERBOREENE ÎN EPOCA LEMURIANĂ				Diferențierea internă și formarea straturilor Cambrian Silurian Devonian	Nevertebrate marine Trilobiți. Brahiopode. Corali. Pești primitivi Înmulțirea cochiliilor calcaroase	Forme vegetale primitive între două ape, alge, varec. Primele plante de uscat.	Sedimentare. Tendința de formare a unei suprafețe terestre plastice. Atmosferă apoasă și caldă.
MIJLOCUL EPOCII LEMURIENE			MIJLOC	Carbonifer Permian Triasic	Amfibii Reptile	Ferigi Criptogame Lycopode Păduri de conifere	Cutarea suprafeței terestre (climat tropical în emisfera nordică) (Tendință puternică dar trecătoare de durificare)
SFÂRȘITUL EPOCII LEMURIENE			SFÂRȘIT	Jurasic Cretacic Scufundarea Lemuriei	Archeopterix Animale uriașe Saurieni Mamifere inferioare Păsări cu dinți Saurieni	Ferigi arborescente Primii arbori foioși și plante cu flori angiosperme	Ieșirea „Lunii Purificarea atmosferei Puternice transgresiuni marine. Mobilitate reînoită a suprafeței terestre. Scufundarea Lemuriei
EPOCA ATLANTEANĂ	NEOZOIC (CENOZOIC)	4. EPOCA ATLANTEANĂ	1. Tertiar: Paleocen	Primele copitate sălbatice. Mamifere superioare Vite Primate	Continuarea diferențierii plantelor până la flora actuală.	Atmosferă caldă încă, dar în curs de răcire. Deformarea plastică a Pământului până în Cuaternar. (TABLOU VII, VIII, IX) Glaciații Scufundarea Atlantidei
			2. Eocen			
			3. Oligocen			
			Miocen			
			Pliocen			
			4. Cuaternar: Diluvium	(Schelete umane)		
			5. Glaciații	Nici o nouă specie, însă modificări geografice ale florei și ale faunei.		
			6. (TABLOU X)			
			7. Scufundarea Atlantidei			
EPOCA POST-ANTLANTEANĂ		5. EPOCA POST-ATLANTEANĂ	1. Vechea Indie	Actuală	Actuală	Creșterea căldurii și micșorarea căldurii pe Pământ (TABLOU XI)
			2. Vechea Persie			
			3. Egipt-Caldeea			
			4. Grecia – Roma			
			5. Astăzi			
			6.			
			7.			

STADII PRELIMINARE ȘI PERIOADE EVOLUTIVE IN ORGANISMUL COSMIC

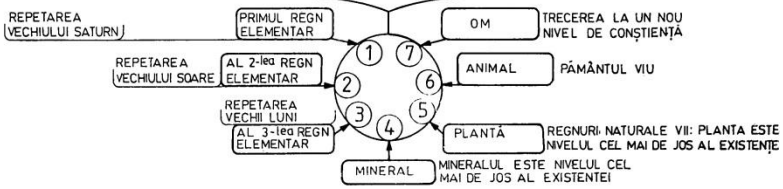
(cf. G. WACHSMUTH – Die Entwicklung der Erde)

7. STĂRI PLANETARE

(NIVELURI DE CONȘTIENȚĂ)

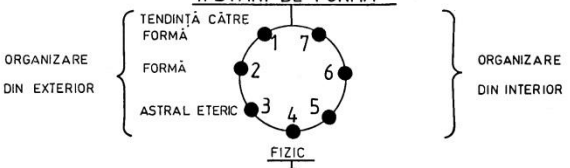
1	2	3	4	5	6	7
VECHIUL SATURN	VECHIUL SOARE	VECHEA LUNĂ	PĂMÂNT	JUPITER	VENUS	VULCAN

7. REGNURI DE VIAȚĂ

ETER DE CALDURĂ	ETER DE LUMINĂ	ETER CHIMIC	ETER DE VIAȚĂ
-CALDURĂ-	-AER-	-APĂ-	-PĂMÂNT-

7. STĂRI DE FORMĂ

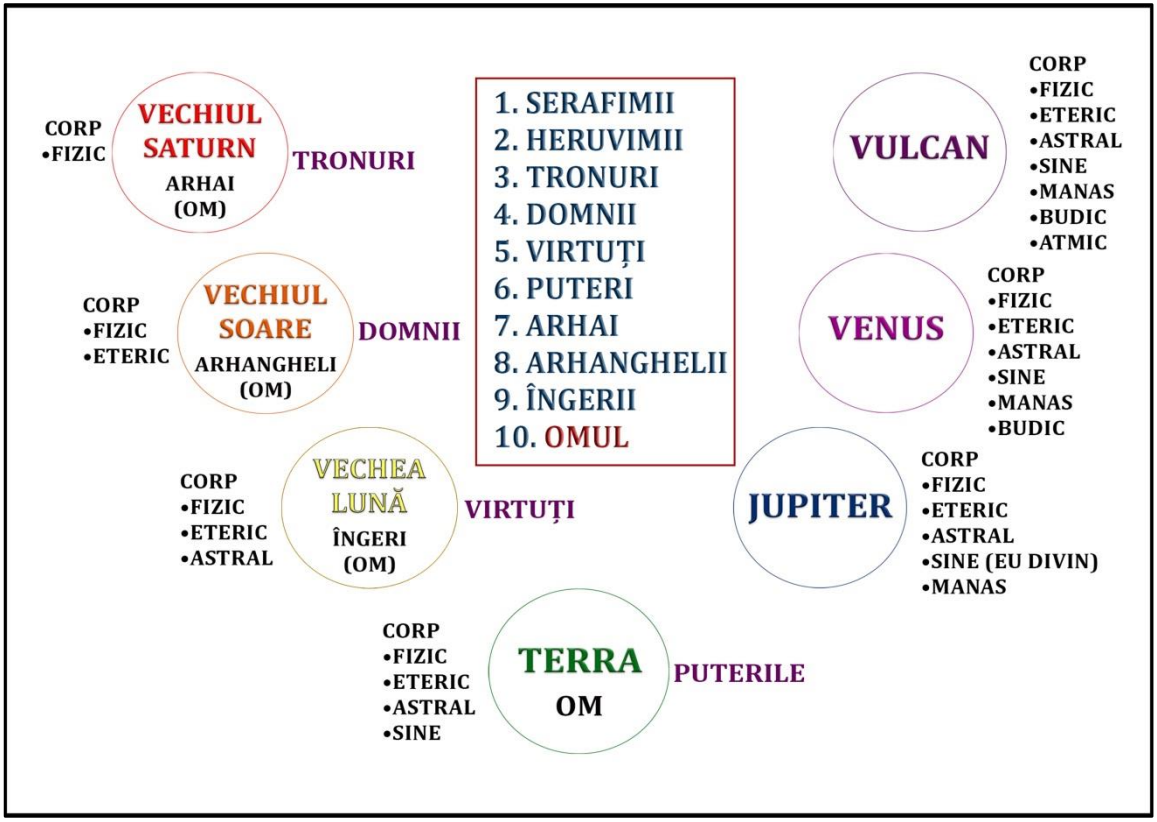

FIZIC

STAREA FORMEI FIZICE

7. EPOCI (TABLOUL III)

1	2	3	4	5	6	7
POLARĂ	HIPER-BOREANĂ	LEMURIANĂ	ATLANTEANĂ	POST-ATLANTEANA		
SEPARAREA LUI SATURN	SEPARAREA LUI JUPITER A LUI MARTE ȘI A SOARELUI	IESIREA LUNII		7 CIVILIZAȚII: 1. VECHEA INDIE 2. VECHEA PERSIE 3. EGIPT-CALDEEA 4. GRECIA-ROMA 5. ASTĂZI 6. 7.		
		SCUFUNDAREA LEMURIEI	SCUFUNDAREA ATLANTIDEI			

1. SERAFIMII
2. HERUVIMII
3. TRONURI
4. DOMNII
5. VIRTUȚI
6. PUTERI
7. ARHAI
8. ARHANGHELII
9. ÎNGERII
10. OMUL
CORP •FIZIC
VECHIUL SATURN
ARHAI (OM)
TRONURI
CORP •FIZIC •ETERIC
VECHIUL SOARE
ARHANGHELI (OM)
DOMNII
CORP •FIZIC •ETERIC •ASTRAL
VECHEA LUNĂ
ÎNGERI (OM)
VIRTUȚI
CORP •FIZIC •ETERIC •ASTRAL •SINE
TERRA
OM
PUTERILE
CORP •FIZIC •ETERIC •ASTRAL •SINE •MANAS •BUDIC •ATMIC
VULCAN
CORP •FIZIC •ETERIC •ASTRAL •SINE •MANAS •BUDIC
VENUS
CORP •FIZIC •ETERIC •ASTRAL •SINE (EU DIVIN) •MANAS
JUPITER